

Päiväykset/käsittelyt:

Ympäristöministeriön vahvistama 8.2.2012 Dnro YM3/5222/2010

Maakuntavaltuuston hyväksymä 22.4.2010 § 8

Tarkistukset 24.3.2010

Tarkistukset 2.2.2010

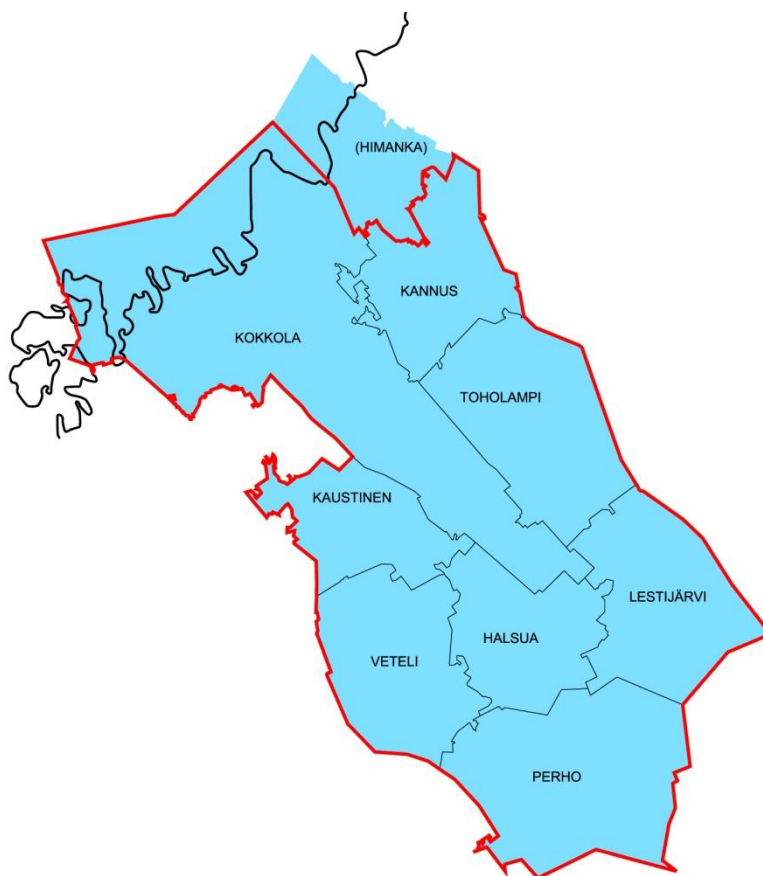
Kaavaehdotus 14.12.2010

Kaavaluonnos 8.4.2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

KESKI-POHJANMAAN

MAAKUNTAKAAVAN 3. VAIHE

KESKI-POHJANMAAN LIITTO MAAKUNTAKAAVAN 3. VAIHE

Vahvistaminen **Ympäristöministeriö 8.2.2012 Dnro YM3/5222/2010**
Hyväksyminen **Maakuntavaltuuston hyväksymä 22.4.2010 § 8**
Tarkistus **02/02/2010**
24/03/2010
Päivämäärä **14/12/2009**
Laatija **Jouni Laitinen, Jutta Piispanen, Minna Vesisenaho,
Hannu Tikkanen**
Kuvaus **Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 3. vaiheen kaa-
vaselostus**

Viite 82122444

SISÄLTÖ

1.	Esipuhe	5
2.	Lähtökohdat	7
2.1	Kaava-alueen ja sen vaikutusalueen kuvaus	7
2.2	Perusteltu väestönkehitys Keski-Pohjanmaalla	8
2.3	Ylimaakunnallinen yhteistyö	8
2.4	Rajoittuvien alueiden maakuntakaavoitustilanne	9
2.5	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	9
2.6	Maakuntakaavan 3. vaiheen tietopohja	9
2.7	Laaditut lisäselvitykset	10
3.	Tavoitteet	10
3.1	Kaavoituksen lähtökohdat	10
3.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	11
3.3	Maakuntasuunnitelma	11
3.4	Kaavassa käsiteltävät asiakokonaisuudet	14
3.5	Voimassa olevan maakuntakaavan korvaaminen	14
4.	Kaavaprosessi	15
4.1	Organisointi ja työryhmät	15
4.2	Maakuntakaavan laatimispäätös	15
4.3	Kuntaneuvottelukierros	15
4.4	Kaavaluonnosvaihe	16
4.5	Viranomaisyhteistyö	16
4.6	Valmisteluvaiheen kuuleminen	16
4.7	Ehdotusvaiheen kuuleminen	16
5.	Maakuntakaavan kuvaus	17
5.1	Sisällön kuvaus	17
5.2	Poistuvat merkinnät	21
5.3	Kumottavat alueet ja kohteet	21
5.4	Kaavamääräykset ja suunnitteluohjeet	22
5.5	Rakentamisrajoitus ja tulvavaaran huomioiminen	22
6.	Maakuntakaavan vaikutukset	22
6.1	Arvioinnin tavoitteet, lähtökohdat ja tehdyt selvitykset	22
6.2	Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin	23
6.2.1	Pohjavedet	23
6.2.2	Pintavedet ja tulvavaara	23
6.3	Vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luonnonoloihin	24
6.3.1	Natura-alueet	24
6.3.2	Muut luonnon monimuotoisuuden kohdistuvat vaikutukset	26
6.4	Maakuntakaavan vaikutukset luonnonvarojen ja luonnon kestävään käyttöön	27
6.5	Vaikutukset maisemaan, kulttuuriperintöön, rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan	27
6.6	Vaikutukset virkistyskäyttöön, matkailuun, muihin elinkeinoihin ja talouteen	28
6.6.1	Virkistyskäyttö ja matkailu	28
6.6.2	Muut elinkeinot ja talous	29
6.7	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen	29
6.8	Vaikutukset liikenteeseen, teknisiin verkostoihin ja energiahuoltoon	30
6.9	Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	31
6.10	Vaikutukset naapurimaakuntiin	32
6.11	Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	32
6.12	Haitallisten vaikutusten lieventäminen	34
7.	Toteuttaminen ja oikeusvaikutukset	34
8.	Seuranta ja jatkosuunnittelu	36
8.1	Seurannan järjestäminen	36
8.2	Jatkosuunnittelu	36

LIITTEET

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 3. vaiheen kaavakartta 1:200 000

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 1.-3. vaiheen yhdistelmäkartta 1:150 000

Muut karttaliitteet:

- LIITE 1 a, b Yhdyskuntarakenne, virkistys ja kaupan palveluverkko
- LIITE 2 a, b Kehittämissperiaatteet
- LIITE 3 a, b Maa-ainesten otto
- LIITE 4 a, b Luonnon monimuotoisuus

Kohdekuvaukset

Yhdistelmätaulukko 1.-3. vaiheen kohteista

Luonnokseen tehdyt päivitykset ja muutokset valmisteluvaiheen lausuntojen ja neuvottelujen perusteella

Ehdotukseen tehdyt muutokset ja päivitykset ehdotusvaiheen lausuntojen ja neuvottelujen perusteella

Keski-Pohjanmaan Poski-projektin loppuraportti ja osaraportit:

- Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen – Keski-Pohjanmaan loppuraportti
- Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat harjualueet Keski-Pohjanmaan tutkimusalueella
- Poski-projektin kasvillisuuskarttoitus Keski-Pohjanmaalla 2008
- Pohjavesialueiden kartoituksen ja luokituksen tarkistaminen 2008
- Soranottoalueiden tila ja ympäristöriskit Länsi-Suomen ympäristökeskuksen alueella

1. ESIPUHE

Keski-Pohjanmaan maakuntakaava ohjaa maakunnan alueidenkäytön suunnittelua yhdessä maakuntasuunnitelman kanssa. Maakunnan suunnitteluun kuuluu lisäksi alueellinen kehittämissuunnitelma ja vuosittain laadittava toteuttamissuunnitelma. Maakuntakaavan valmistelu on edennyt kolmanteen vaiheeseen, joka täydentää kahta aikaisempaa vaihetta niin, että ne muodostavat vahvistettuna yhdessä kokonaismaakuntakaavan. Laatimispäätös 3. vaiheesta on annettu maakuntavaltuuston kokouksessa 24.4.2007 ja kaavan on tarkoitus olla valmiina 2010.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 1. vaihe on vahvistettu 24.10.2003 ja 2. vaihe 29.11.2007. Ensimmäinen vaihekaava oli luonteeltaan päivityselementti seutukaavasta ja 2.vaihekaava käsitteli monikäytön, tuulivoimatuotannon ja kaupan palveluverkon sekä päivitettävänä aihepiirinä muinaismuistot ja maisema- ja kulttuurikohteet. Samalla vahvistuspäätös kumosi maakuntakaavan 1. vaiheessa osoitetut kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet, keskustatoimintojen alueet sekä muinaismuistot.

Tämä kolmannen vaihekaavan kaavaehdotus ei myöskään avaa maakuntakaavaa kokonaisuudessaan, vaan aikaisempia vaiheita täydennetään uusilla ja vain osittain päivitettävillä aihepiireillä. Tärkeimpinä uusina aihekokonaisuuksina on otettu mukaan arvokkaat harjut, arvokkaat moreenimuodostumat, hiekka- ja sora-aineksen ottoalueet, kalliomursketuotantoalueet, luonnonkivi-tuotantoon soveltuvat alueet sekä kaivostoiminta-alueet. Päivitettäviä aihepiirejä on laajasti liitetty lähinnä yhdyskuntarakenteeseen, liikennejärjestelmään ja taajamatoimintoihin.

Kolmatta vaihetta varten on laadittu neljä erillisselvitystä. Näistä merkittävimmät ovat yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen Länsi-Suomen yksikön, Länsi-Suomen ympäristökeskuksen, Keski-Pohjanmaan liiton ja keskeisten alueellisten sidosryhmien kanssa tehty Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -hankekokonaisuus (POSKI- ja KP KIVI -projektit) sekä selvitykset Keski-Pohjanmaan aluerakenne 2030 ja Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 (päivitys). Kolmannen vaiheen tietopohja ja laaditut lisäselvitykset on esitetty osioissa 2.6 ja 2.7.

Maakäyttö- ja rakennuslain 25 §:n mukaan maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitettaessa on kuitenkin syytä muistaa kaavatason yleispiirteisyys; varauksia on osoitettu vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on ollut tarpeen. Kaavaehdotuksen jo valmistuttua eli 1.1.2010 Himangan kunta liittyi Kalajoen kaupunkiin ja sen myötä Pohjois-Pohjanmaan liittoon. Tässä ehdotuksessa Himanka on mukana informatiivisena, ei vahvistavana elementtinä.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan kolmannen vaiheen laatimisesta ja ohjelmoinnista on vastannut Keski-Pohjanmaan liiton jäsenkuntien ja Länsi-Suomen ympäristökeskuksen kaavoitukselta vastaavista viranhaltijoista koostuva maakuntakaavoituksen neuvottelukunta. Keski-Pohjanmaan liitosta maakuntakaavoituksesta on vastannut suunnittelupäällikkö Jussi Rämetsä. Maakuntajohtaja Altti Seikkula on toiminut maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Keski-Pohjanmaan liiton toimeksiantamana Ramboll Finland Oy on tehnyt varsinaisen suunnittelutyön, jossa projektipäällikkönä ja kaavan laatijana on toiminut arkkitehti SAFA Jouni Laitinen. Työhön ovat lisäksi osallistuneet mm. suunnittelija Minna Vesisenaho, DI Jutta Piispanen, biologi Hannu Tikkanen ja ympäristösuunnittelija (AMK) Petri Hertteli.

Kokkolassa 24.3.2010

Janne Jukkola
Maakuntavaltuuston
puheenjohtaja

Kauko Ojala
Maakuntahallituksen
puheenjohtaja

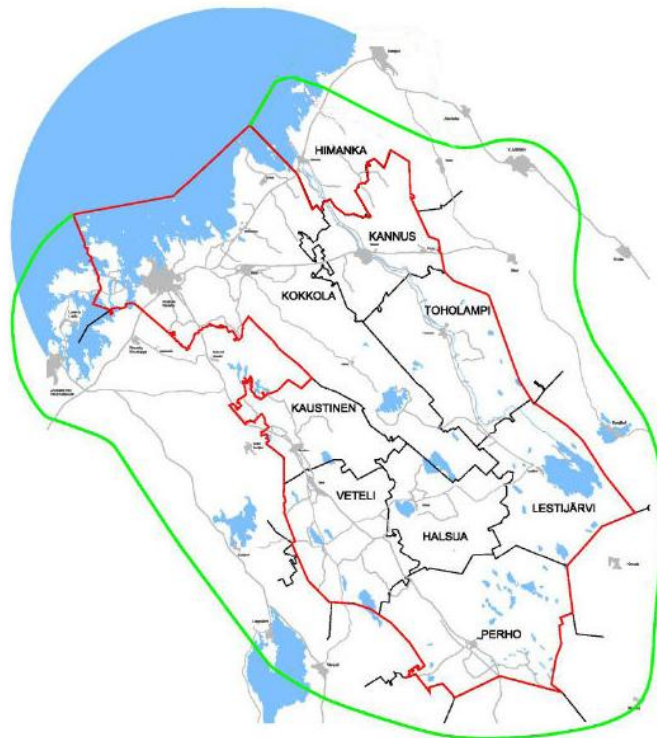
Altti Seikkula
Maakuntajohtaja

Jouni Laitinen
Kaavan laatija
Ramboll Finland Oy

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kaava-alueen ja sen vaikutusalueen kuvaus

Keski-Pohjanmaan maakunta jakautuu Kokkolan ja Kaustisen seutukuntiin ja käsittää yhteensä kahdeksan kuntaa. Nämä kunnat ovat Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Näistä Kannus ja Kokkola ovat kaupunkeja. Maakunnan kuntien määrä väheni 1.1.2009, kun Kälviä, Lohtaja ja Ullava liittyivät Kokkolaan. Edelleen Himangan kunta liittyi Kalajoen kaupunkiin kaavaehdotuksen käsittelyvaiheen alussa 1.1.2010. Himanka on ollut kuitenkin mukana valmisteluvaiheissa ja erilliselvityksissä (mm. aluerakenne ja Poski) ja siten Himangan kuvaus on mukana myös kaavaehdotusasiakirjoissa, vaikka rajautuukin ehdotuksessa kaava-alueen (ja vahvistettavan maakuntakaavan) ulkopuolelle. Maakunnan maapinta-ala on 5 273 km² (1,7 % koko Suomen pinta-alasta), ja alueella on asukkaita 70 964 (noin 1,3 % koko Suomen väkimäärästä, Tilastokeskus 31.12.2007, Himanka mukana). Keski-Pohjanmaata ympäröivät Pohjois- ja Etelä-Pohjanmaan sekä Keski-Suomen ja Pohjanmaan maakunnat. Kaavan vaikutusalue on maakuntaa laajempi käsittäen sekä naapurikunnat että erityisesti kaupallisen palveluverkon osalta lähimmät kaupunkiseudut (Kalajoki, Ylivieska ja Pietarsaari). Kaava-alue ja vaikutusalue on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 3. vaiheen kaava-alue (punainen) ja sen likimääräinen vaikutusalue (vihreä). Himanka liittyi 1.1.2010 Kalajoen kaupunkiin ja sen myötä Pohjois-Pohjanmaan liittoon.

2.2 Perusteltu väestönkehitys Keski-Pohjanmaalla

Keski-Pohjanmaan väestönkasvun ennuste vuoteen 2030 on esitetty taulukossa 1. Väestön kasvu on ollut viime vuosina taulukossa ennakoitua nopeampaa. Vuoden 2008 maaliskuussa Keski-Pohjanmaan toteutunut väkiluku ylitti 71 000 asukasta ja vuoden 2009 ennakkoväkiluku tammikuussa oli 71 020 asukasta. Arvioiden mukaan maakunnan väkiluku jatkaa hallittua kasvua myös tulevina vuosikymmeninä. Väestönkasvu johtuu pääasiassa syntyneiden enemmyydestä ja osittain 30–35-vuotiaiden perheellisten muuttovoitosta, mikä näkyy Kokkolan seutukunnassa ja erityisesti Kokkolassa. Arvioiden mukaan Kaustisen seutukunta menettää väestömääräänsä. Tosin vanhusväestön (yli 65 v.) osuus koko väestöstä on kasvamassa, jolloin eläköitymisen johdosta muodostuu vapaita työpaikkoja. Se mahdollistaa nuorten maakunnassa pysymisen ja myös (pa-luu)muuton maakuntaan.

Vuonna 2008 yhteenlaskettu nettomuutto oli negatiivinen koko maakunnassa ja seutukunnissa: Keski-Pohjanmaalla -342, Kaustisen seutukunnassa -159 ja Kokkolan seutukunnassa -183. Ai-noana kuntana positiivinen nettomuutto oli Kokkolassa ja se oli 87. Tulomuutosta vuonna 2008 Keski-Pohjanmaan kuntiin 75 % tuli maakunnan ulkopuolelta ja lähtömuutosta 78 % suuntautui Keski-Pohjanmaan ulkopuolelle.

Taulukko 1. Keski-Pohjanmaan maakunnan väestökehitysennuste vuoteen 2030 (Tilastokeskus 2007).

Alue	Asukkaita tilastokeskuksen mukaan						Asukasmuutos v. 2006–2030	
	2006	2010	2015	2020	2025	2030	kpl	%
Kokkola - Karleby	44874	45764	46803	47767	48556	49081	4207	9
Kannus	5892	5765	5653	5599	5574	5549	-343	-6
Himanka	3040	2901	2769	2685	2621	2562	-478	-16
Kokkolan seutukunta	53806	54430	55225	56051	56751	57192	3386	6
Kaustinen - Kaustby	4332	4193	4084	4013	3958	3905	-427	-10
Toholampi	3643	3578	3536	3519	3499	3468	-175	-5
Veteli - Vetil	3540	3335	3132	2981	2873	2788	-752	-21
Perho	3004	2967	2949	2943	2935	2908	-96	-3
Halsua	1405	1315	1221	1142	1087	1042	-363	-26
Lestijärvi	942	852	765	708	671	641	-301	-32
Kaustisen seutukunta	16866	16240	15687	15306	15023	14752	-2114	-13
KESKI-POHJANMAA	70672	70670	70912	71357	71774	71944	1272	2

Tuleva asuntotuotanto maakunnan alueella sijoittuu aluerakenneselvityksen arvion perusteella pääasiassa Kokkolan kaupunkialueelle. Vuoden 2008 kuntarajojen Kokkolan alueelle arvioidaan toteutettavan 5350 uutta asuntoa vuosina 2006–2030, joista 89 % sijoittuu taajama-alueille. Rakentamistarpeesta n. 2000 asuntoa sijoittuu em. alueen ulkopuolelle, pääosin Kannuksen ja Kaustinen-Vetelin alueille. Myös niillä painopiste on keskustojen yhteydessä. Muiden pienempien kuntakeskusten alueelle on arvioitu sijoittuvan n. 700 asuntoa, joista puolet taajamarakenteseen ja puolet kyliin.

2.3 Ylimaakunnallinen yhteistyö

Maakuntien välillä on monipuolista yhteistoimintaa. Esimerkiksi Perämerenkaaren kansainvälisellä kehittämisvyöhykkeellä tiivistetään alueiden välistä yhteistyötä mm. huippuosaamisen, logistiikan ja liiketoiminnan osalta Suomen ja Ruotsin pohjoisten alueiden välillä (Skellefteå–Tornio-Haaparanta–Keski-Pohjanmaa). Laaja maakunnallista yhteistyötä maakuntien kesken tehdään myös Pohjois-Suomen neuvottelukunnassa.

Muita esimerkkejä yhteistoiminnasta on kuuluminen Merenkurkun neuvostoon, joka on Pohjanmaan maakuntien sekä Ruotsin Västerbottenin ja Örnköldsvikin muodostaman Merenkurkun alueen raja-alueellinen yhteistyöfoorum, jota hallinnoi aatteellinen yhdistys.

Keski-Pohjanmaa kuuluu sekä Botnia-Atlantica -ohjelma-alueeseen että Pohjoinen -ohjelma-alueeseen. Yhteistyötä matkailussa parantavat mm. seitsemän sillan tie ja seitsemän sillan saaristo -hankkeet, jotka tiivistävät maakuntien kanssakäymistä. Yhdyskuntarakenteen osalta pääliikenneverkosto liittyy Keski-Pohjanmaan Oulun, Ylivieskan, Seinäjoen, Vaasan ja Jyväskylän suuntiin. Vesihuollossa on yhteistoimintaa ja sitä ollaan kehittämässä edelleen. Tätä on kuvattu tarkemmin kohdekuvauksissa. Vastaavasti kolmen kunnan yhteisen ylikunnallisen yleiskaavan laatiminen lisää Lestijokilaakson myötäistä yhteistyötä.

2.4 Rajoittuvien alueiden maakuntakaavoitustilanne

Keski-Pohjanmaan maakuntaan rajautuvien maakuntien liittojen maakuntakaavoitus on edennyt suhteellisen hyvin. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on vahvistettu 23.5.2005, kun taas Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava sai lainvoiman 17.2.2005. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on 7.4.2008 päättänyt käynnistää maakuntakaavan laatimisen Hanhikivenniemenlehdelle mahdollisesti sijoittuvaa ydinvoimalahanketta varten. Ydinvoimamaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 22.2.2010.

Keski-Suomen maakuntakaava on vahvistettu 14.4.2009 ympäristöministeriön päätöksellä. Lisäksi maakunnassa on vireillä 3. vaihekaavaa, jolla ratkaistaan jätteenpolttolaitoksen sijoittuminen, kiviaineshuollon ja pohjavesien yhteensovittaminen sekä soiden monikäyttö.

Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto on hyväksynyt Pohjanmaan maakuntakaavan 29.9.2008. Kaavaehdotus on tällä hetkellä ympäristöministeriössä vahvistettavana. Lisäksi Pohjanmaalla on vireillä kaksi vaihekaavaa, joista vaihekaavassa 1 käsitellään kaupan palveluverkko ja vaihekaavassa 2 uusiutuvien energiamuotojen sijoittuminen Pohjanmaalle.

2.5 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Maakuntakaavatyön 3. vaiheen käynnistyksen yhteydessä on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivämäärällä 18.6.2007 ja suunnitelmaa on päivitetty viimeksi 12.3.2009. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu mm. suunnitelun kohde, organisaatio, kaavoituksen lähtökohdat ja tavoitteet, osalliset ja vuorovaikutuksen järjestäminen, laadittavat vaihtoehdot sekä arvioitavat vaikutukset. Lisäksi on käyty läpi 1. ja 2. vaiheen maakuntakaavan sisältö, maakuntasuunnitelma ja hankkeen aikataulu.

2.6 Maakuntakaavan 3. vaiheen tietopohja

Maakuntakaavan tietoina on käytetty eri tahojen selvityksiä sekä 1. ja 2. vaihetta. Niiden käytöstä on sovittu yhteistyössä viranomaistahojen kanssa.

Pääasialliset kaavatyössä käytetyt selvitykset ja teokset ovat:

- Keski-Pohjanmaan maakuntakaava, 1. vaihe (vahvistettu 24.10.2003).
- Keski-Pohjanmaan maakuntakaava, 2. vaihe (vahvistettu 29.11.2007).
- GTK (2009) Kitti (kiviainestilinpito) -palvelu. Saatavissa: <http://geomaps2.gtk.fi/Kiviainestilinpito/>.
- Ramboll (2009) vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma (Pietarsaari, Kokkola, Uusikaarlepyy, Kruunupyy, Pedersöre ja Luoto).
- SYKE (1996) Vaasan läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet.
- Ympäristöministeriö (2007) Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat, Suomen ympäristö 14/2007. Saatavissa: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=234814&lan=fi&clan=fi>.

Muu käytetty materiaali on nähtävissä maakuntakaavan 3. vaiheen kohdekuvausten lopussa olevasta lähdeluettelosta.

2.7 Laaditut lisäselvitykset

Maakuntakaavan 3. vaihetta varten on laadittu seuraavat selvitykset:

- Entrecon (2008) Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 (päivitys).
- GTK (2008) Keski-Pohjanmaan Kalliokiviaines- ja Luonnonkivi-projekti, Jatkotutkimusten loppuraportti.
- Keski-Pohjanmaan liitto & Sigma Konsultit Oy (2008) Keski-Pohjanmaan aluerakenne 2030.
- Koivisto A-M (2008) POSKI-projektin kasvillisuuskartoitus Keski-Pohjanmaalla 2008.
- Lyytikäinen A (2008) Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat harjualueet Keski-Pohjanmaan tutkimusalueella, työraportti, POSKI-projektin osahanke.
- Länsi-Suomen ympäristökeskus (2008) Pohjavesialueiden kartoituksen ja luokituksen tarkistaminen, Keski-Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojekti (POSKI).

3. TAVOITTEET

3.1 Kaavoituksen lähtökohdat

Lähtökohtana on ollut laatia kolmannen vaiheen maakuntakaava, joka täydentää kahta aikaisempaa vaihetta siten, että ne muodostavat vahvistettuna yhdessä kokonaismaakuntakaavan. Laatisp päätös 3. vaiheesta on annettu maakuntavaltuuston kokouksessa 24.4.2007. Kaavaehdotus on tarkoitus käsitellä vuoden 2010 kevätiltuustossa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaavan tehtävä on määrittää alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoittaa aluevarauksia alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamisen kannalta tarpeellisessa laajuudessa ja tarkkuudella.

Keski-Pohjanmaan 1. vaiheen maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 24.10.2003. Maakuntakaavan 1. vaihe on luonteeltaan ”täydennys- ja ajantasakaava”. Kaavatyöhön sisältyi seutukaavan täydennystä ja tarkistusta koskevia aluevarauksia. Lisäksi otettiin huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tarpeellisin osin. Maakuntakaavan 1. vaiheen vahvistaminen kumosi seutukaavat.

Keski-Pohjanmaan 2. vaiheen maakuntakaava on vahvistettu valtioneuvostossa 29.11.2007. Maakuntakaavan 2. vaiheen keskeisiä aihepiirejä ovat soiden monikäyttö, tuulivoimatuotanto ja kaupan palveluverkko sekä päivitettävänä aihepiireinä muinaismuistot, maisema- ja kulttuurikohteet ja keskustatoimintojen alueet.

Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma, Monipuolinen ja menestyvä maakunta nyt ja 2020, on hyväksytty maakuntavaltuuston kokouksessa 29.11.2005. Maakuntasuunnitelmaa ja -ohjelmaa ollaan parhaillaan päivittämässä.

Maakuntasuunnitelma, 1. ja 2. vaiheen maakuntakaavat sekä 3. vaiheen keskeinen kaavamateriaali ovat saatavissa Keski-Pohjanmaan liiton www-sivuilta osoitteesta: www.keski-pohjanmaa.fi > alueiden käyttö > maakuntakaava.

3.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla varmistetaan valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioiminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Ne ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla edistetään mm. hyvää elinympäristöä, kestäväää kehitystä, ennako-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä, valtakunnallisten hankkeiden toteuttamisen edellytyksiä sekä kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa.

Valtioneuvosto on tarkistanut vuoden 2000 valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja tarkistettavat tavoitteet ovat tulleet voimaan 1.3.2009. Päätöstä tarkistettiin tavoitteiden sisällön (luvut 4.2–4.7), voimaantumisen ja toimeenpanon (luku 8) sekä muutoksenhaun (luku 9) osalta. Muilta osin, kuten tavoitteiden oikeusperustan ja oikeusvaikutusten osalta, vuoden 2000 päätös jää voimaan. Tarkistuksen tavoitteena oli pääasiassa ilmastomuutokseen varautuminen.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia: toimiva aluerakenne, eheytävä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu, kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat, toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto, Helsingin seudun erityiskysymykset sekä luonto- ja kulttuuriympäristönä erityiset aluekokonaisuudet. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat koko Keski-Pohjanmaata. Kaavoitustyössä on kuitenkin keskitytty pääosin kaavan painopistealueisiin liittyviin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Maakuntakaavan 3. vaihekaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin on esitetty osiossa 6.11 ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on esitetty merkinnöittäin myös liitteenä olevassa kohdekuvausraportissa.

3.3 Maakuntasuunnitelma

Maakuntasuunnitelma on alueiden kehittämis- ja maankäyttö- ja rakennuslain mukainen pitkän aikavälin suunnitelma maakunnan kehittämiseksi. Maakuntasuunnitelma on pitkän aikavälin strateginen asiakirja, jota toteutetaan joka neljäs vuosi tehtävällä maakuntaohjelmalla, vuosittain laadittavalla toteuttamissuunnitelmalla sekä maakuntakaavalla. Kaavoitus on tärkeä työväline suunnitelmassa esitetyn maakunnan tavoittelemien tulevaisuudenkuvan saavuttamiseksi. Maakuntakaava ohjaa myös maakunnan liittoa aluekehitysviranomaisena.

Voimassa oleva Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma on hyväksytty maakuntavaltuustossa 29.11.2005. Maakuntasuunnitelmassa on esitetty Keski-Pohjanmaan nykytila ja kehitysnäkymät, maakunnan tavoiteltu tulevaisuudenkuva sekä elinkeinoelämän ja aluerakenteen kehittämisen lähtökohdat ja haasteet. Toimintalinjoiksi on määritelty elinkeinojen ja työmarkkinoiden kehittäminen, maaseudun kehittäminen, osaaminen, kulttuuri ja luovuuden edistäminen sekä maankäyttötaiteteetti, perus- ja hyvinvointipalvelut, infrastruktuuri ja yhteydet sekä ympäristö ja luonnonvarojen käyttö. Seuraavassa on esitetty maakuntasuunnitelman mukaista aluerakenteen visiota 2020 ja myös tulkittu sitä maakuntakaavalle asetettujen strategisten haasteiden osalta.

Aluerakenteen pitkän aikavälin tavoitetila määritellään maakuntasuunnitelmassa seuraavasti:

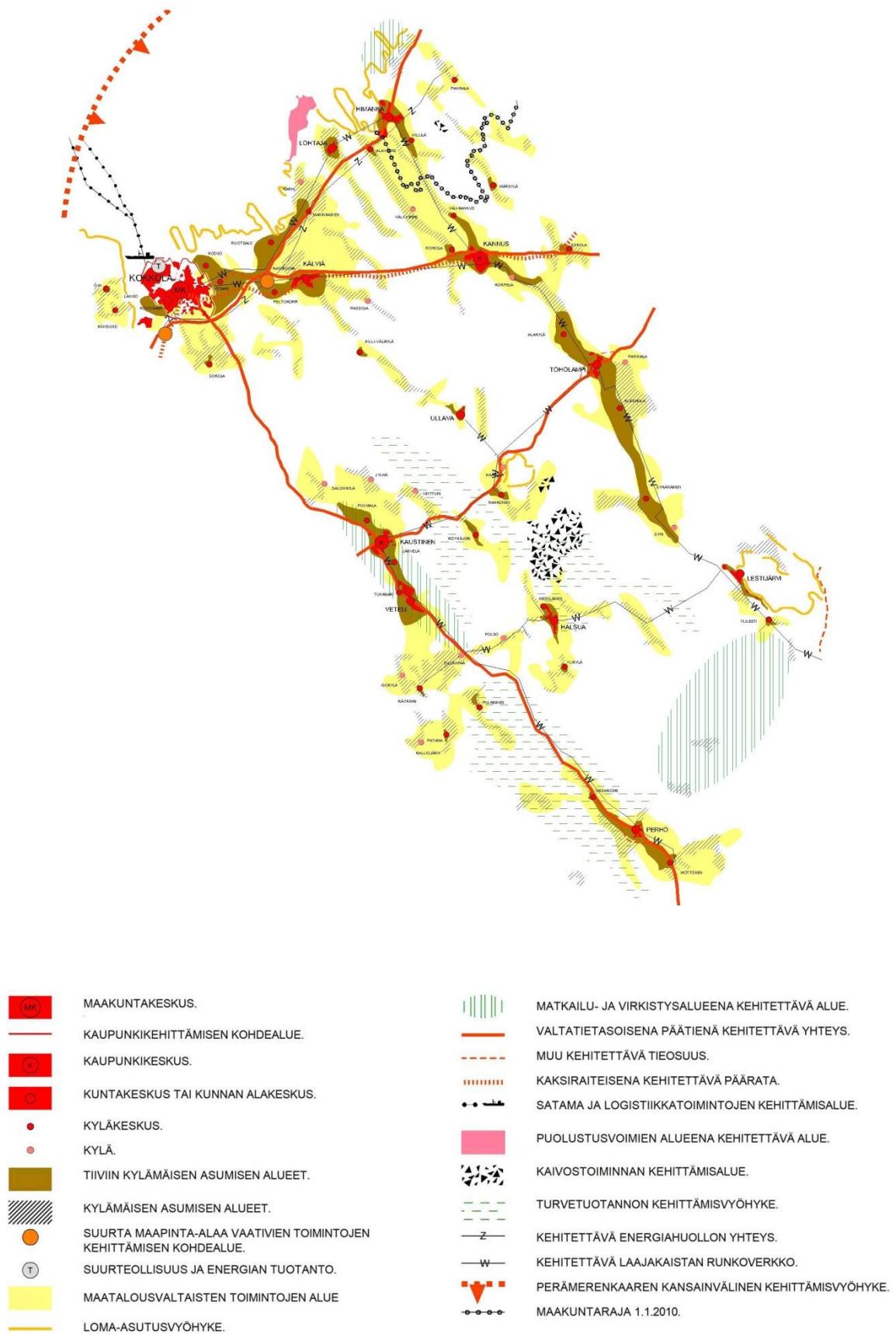
Keski-Pohjanmaalla on tasapainoinen ja toimiva aluerakenne, jonka perusrungon muodostavat maakuntakeskus Kokkola ja nykyiset kuntakeskukset. Kalajoki ja Kannus sekä mahdollisesti yhdistyvä Kaustinen-Veteli edustavat aluerakenteessa kaupunkikeskustasoa. Maaseutualueet ja kyläkeskukset tukeutuvat aluerakenteen perusrunkoon. Maakunnan nykyiset kuntakeskukset ovat elinvoimaisia taajamia. Maakunta on paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja globaalisti hyvin saavutettavissa oleva kasvumaakunta. Maakunnan keskusten yhdyskunnat ovat ehyitä ja viihtyisiä asumisen, työnteon ja vapaa-ajan vieton alueita. Maaseutu on elävä ja vetovoimainen. Keski-Pohjanmaan liikenteellinen asema on turvattu ja maakunnassa on kehittyneet ja nopeat liikenne- ja viestintäyhteydet kaikkiin ilmansuuntiin.

Edellä kuvatun vision mukaisesti maakunnan aluerakenteen kehittäminen perustuu alueen vahvuuksien ja sijaintitekijöiden hyödyntämiseen siten, että voidaan taata tasapainoisen kasvun edellytykset koko maakunnassa. Käytännössä tämä viittaa siihen, että maakuntakeskus Kokkolaa kehitetään kansallisesti vetovoimaiseksi kasvu- ja maakuntakeskukseksi unohtamatta maakunnan muiden kuntien hyvinvointia ja monipuolisia toimintaedellytyksiä. Alueiden käytön näkökulmasta suositetaan mieluummin tasapainoisia ja verkostomaisia ratkaisuja kuin keskittävää ja hierarkkista aluerakennetta. Aluerakenneselvityksen mukainen tavoitteellinen aluerakenne on esitetty kuvassa 2.

Keski-Pohjanmaasta luodaan vetovoimainen kasvualue ja haastajamaakunta, jossa maaseudun ja kaupungin välinen vuorovaikutus on tiivistä ja tasapainoista. Aluerakenteen kehittäminen ja yhdyskuntien laajeneminen pohjautuvat olemassa olevien rakenteiden tehokkaaseen ja kestäväan käyttöön. Keskeistä on aluerakenteen kehittäminen taloudellisesti ja sosiaalisesti ehyeksi, viihtyiseksi, osaavaksi ja houkuttelevaksi alueeksi, jonka kautta turvataan yritysten toimintaedellytykset ja eheytetään yhdyskuntarakennetta sijoittamalla asunnot, palvelut ja työpaikat lähelle toisiaan. Tämän konkreettinen ilmentymä on uusien asuin-, työpaikka- ja palvelukeskittymien sijoittaminen toiminnalliseksi osaksi nykyistä yhdyskuntarakennetta. Näiden ohella yhdyskuntien toiminnassa on huolehdittava tehokkaista ylimaakunnallisista ja maakunnan sisäisistä liikenne- ja tietoverkkoyhteyksistä sekä toimivasta teknisestä huollosta ja muusta perusinfrastruktuurista. Maakunnan ylimaakunnalliset yhteydet suuntautuvat naapurimaakuntiin ja erityisesti hyödynnettään lähiyhteistyömahdollisuuksia palveluiden järjestämisessä.

Luonto- ja kulttuuriympäristön aluekokonaisuudet muodostavat kiinteän osan maakunnan aluerakennetta. Maakunnan vetovoiman, virkistyksen ja matkailun edistämisen kannalta maakunnassa varjellaan eheiden kyläympäristöjen, jokilaaksojen maaseutualueiden, Kokkolan merikaupungin ja saariston tilaa. Alueen ekologisen tilan ja elinympäristön laadun suhteen toimitaan kestäväen käytön periaatteiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että maakunnassa säilytetään riittävästi luonnontilaisia suojelu-, virkistys- ja vapaa-ajan alueita sekä edistetään uusiutuvien energianlähteiden käyttöä.

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVAN 3. VAIHE

Kuva 2. Keski-Pohjanmaan tavoitteellinen aluerakenne (aluerakenneselvityksen mukaan).

3.4 Kaavassa käsiteltävät asiakokonaisuudet

Kaavassa käsitellään seuraavassa taulukossa esitetyt asiakokonaisuudet. Kunkin asiakohdan yhteydessä on tarkennettu, onko kokonaisuus uusi vai päivitys edellisiin vaiheisiin.

YHDYSKUNTARAKENNE:

- Taajamatoimintojen alueet (päivitys)
- Keskustatoimintojen alueet (päivitys)
- Keskustatoimintojen alakeskukset (päivitys)
- Kylät (päivitys)
- Työpaikka-alueet (uusi)
- Logistiikka-alueet (uusi)
- Energiahuollon alueet (päivitys)

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT:

- Perämerenkaari (uusi)
- Matkailun vetovoima-alueet/ matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealueet (päivitys)
- Maaseudun kehittämisen kohdealueet (päivitys)
- Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnat (päivitys, poistuva merkintä)
- Maantieverkko (päivitys)
- Viheryhteystarpeet (päivitys)
- Rataverkko (päivitys)
- Laivaväylä (päivitys)
- Suurjännitelinja (päivitys)
- Laajakaistaverkko (uusi)

KAUPAN PALVELUVERKKO:

- Vähittäiskaupan suuryksikköjen tai myymäläkeskittymien sijoitusvyöhyke (uusi, korvaa aikaisemman kohdemerkinnän)

VIRKISTYS:

- Virkistysalueet (päivitys)
- Moottorirata-alueet (uusi)

MAA-AINESTEN OTTO:

- Hiekka- ja sora-aineksen ottoalueet (uusi)
- Kalliomurskealueet (uusi)
- Luonnonkivituotantoon soveltuvat alueet (uusi)
- Kaivostoiminta-alueet (uusi)

LUONNON MONIMUOTOISUUS (2. Vaiheen suokäsittelyn ulkopuolisilta osin):

- Harjijensuojelualueet (päivitys)
- Arvokkaat harjualueet (päivitys)
- Arvokkaat kallioalueet (päivitys)
- Arvokkaat moreenimuodostumat (uusi)
- Pohjavesialueet (päivitys)
- Luonnon monimuot. kannalta erityisen tärkeät alueet tai kohteet (päivitys)

3.5 Voimassa olevan maakuntakaavan korvaaminen

Keski-Pohjanmaan 3. vaiheen maakuntakaava korvaa 1. ja 2. vaiheen kaavojen merkinnät lukuun ottamatta seuraavia 1. vaihekaavan merkintöjä:

- Natura-alue ja suojelualueet (lukuun ottamatta Kokkolan Lohtajan Vattajan harjijensuojeluohjelma-alueetta, joka esitetään 3. vaihekaavassa)
- osaa tieverkosto -merkinnöistä
- pääjohto-/linja
- ulkoilureitti, lentokenttä ja moottorikelkkailun yhteystarve
- teollisuusalue ja ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alue
- laiva- ja veneväylä
- venesatama ja satama-alue
- jätteenkäsittelyalue

- melualue
- puolustusvoimien erityisalue
- puolustusvoimien suojavyöhyke

ja lukuun ottamatta seuraavia 2. vaihekaavan merkintöjä:

- turvetuotantoalue
- turvetuotantovyöhyke
- luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä suoalue
- kulttuuriympäristö ja muinaismuisto
- puolustusvoimien alue (poistuva merkintä)
- energihuollon alue

Poistuvat merkinnät on esitetty osiossa 5.2 ja kumottavat alueet ja kohteet osiossa 5.3. Yhdistelmätaulukko ja -kartta 1.-3. vaiheen kohteista ovat liitteenä.

4. KAAVAPROSESSI

4.1 Organisointi ja työryhmät

Maakuntakaavan 3. vaiheen ohjauksesta ja ohjelmoinnista on vastannut maakuntakaavoituksen neuvottelukunta, johon on nimetty jäsen jokaisesta maakunnan jäsenkunnasta ja eräistä Keski-Pohjanmaan liiton edunvalvontakunnista. Neuvottelukunnassa on myös ympäristöhallinnon edustajia.

Ensimmäinen neuvottelukunnan kokous kokonaismaakuntakaavan tavoitteista pidettiin 29.5.2007. Neuvottelukunnan kokouksia on järjestetty lisäksi elokuussa 2007, joulukuussa 2007, huhtikuussa 2008, maaliskuussa 2009, kesäkuussa 2009, marraskuussa 2009 ja maaliskuussa 2010.

Erillisselvitysten osalta töitä ohjasivat lisäksi erilliset ohjausryhmät. Keski-Pohjanmaan kalliokiviaines- ja luonnonkiviprojektia sekä Keski-Pohjanmaan Poski -projektia ohjasivat ohjausryhmä johon kuuluivat Keski-Pohjanmaan liiton edustajien lisäksi seutukuntien, Länsi-Suomen Ympäristökeskuksen, GTK:n, MTK:n, toimijoiden sekä konsultin edustajat. Ohjausryhmät kokoontuivat noin kymmenen kertaa. Ohjausryhmän kokous, jossa projektin loppuraportti hyväksyttiin, pidettiin 15.12.2009

Aluerakenneselvitystä ohjasi projektiryhmä johon kuuluivat liiton edustajien lisäksi Vaasan tiepiirin, Kokkolan kaupungin sekä Vetelin, Toholammin ja Kälviän kuntien edustajat.

Maakuntakaavoituksen käytännön suunnittelutyön suoritti konsulttina Ramboll Finland Oy Keski-Pohjanmaan liiton suunnittelupäällikkö Jussi Rämetin ohjauksessa.

4.2 Maakuntakaavan laatimispäätös

Laatimispäätös 3. vaiheesta on annettu maakuntavaltuuston kokouksessa 24.4.2007.

4.3 Kuntaneuvottelukierros

Kuntaneuvottelukierros järjestettiin suunnittelutyön alussa kunnittain aikavälillä 28.8.–12.12.2007. Neuvotteluissa käsiteltiin keskeisenä seuraavia asioita:

- Maakuntakaavan ohjelmointi, nykytila ja 3. vaiheen tavoitteet
- Maakuntakaava (1. ja 2. vaihe) kunnassa

- Kunnan kaavoitustilanne ja lähivuosien tavoitteet
- Maakuntakaavan 3. vaiheen tavoitteet ja päivitystarpeet

Neuvottelujen annin perusteella päätettiin päivitettävistä aihepiireistä.

4.4 Kaavaluonnosvaihe

Kaavaluonnos eteni kaksivaiheisena. Alustavassa kaavaluonnoksessa (12.2.2009) keskityttiin tutkimaan KP –Kivi ja Poskiprojektien varauksia kaavakartalla.

Varsinainen kaavaluonnos, jonka perusteella pidettiin valmisteluvaiheen kuuleminen, valmistui 8.4.2009. Tällöin mukana olivat jo kaikki keskeiset suunnittelulementit.

4.5 Viranomaisyhteistyö

Työneuvotteluja viranomaistahojen kanssa järjestettiin talvella 2007–2008: Länsi-Suomen ympäristökeskuksen kanssa 11.12.2007 ja 17.1.2008, metsähallituksen kanssa 8.1.2008, museoviraston kanssa 17.1.2008 ja tiehallinnon kanssa 17.1.2008. Varsinaiset viranomaisyhteistyöt järjestettiin 30.8.2007, luonnoksen nähtävilläolon jälkeen 16.6.2009 ja ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen 17.3.2010.

Neuvottelussa 30.8.2007 käytiin läpi kaavoituksen lähtökohtia sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Neuvotteluissa 16.6.2009 ja 17.3.2010 oli aiheena saadut mielipiteet sekä vastineet sekä käytiin laajat viranomaisyhteistyöt, joiden perusteella sovittiin jatkotoimista.

4.6 Valmisteluvaiheen kuuleminen

Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin ja luonnos oli julkisesti nähtävillä 20.4.–19.5.2009. Samalla pyydettiin viralliset lausunnot. Kaavaluonnoksesta annettiin yhteensä 52 lausuntoa ja mielipidettä. Lausunnot keskittyivät mm. muutoksiin ja lisäyksiin matkailun vetovoima- ja virkistysalueisiin, suunnittelumääräysten muutoksiin, pohjavesiluokituksiin, suojelualueisiin ja niiden yhteensovittamiseen maa-ainesten oton kanssa, taajamatoimintojen alueisiin sekä tieverkostoon ja sen merkitsemiseen. Lisäksi esitettiin, että vaiheiden yhdistelmäkartta olisi ollut hyvä jo luonnosvaiheeseen. Maa-aineksen ottoalueisiin tehtiin myös tarkennuksia ja tästä syystä ottoalueet päivitettiin kunnilta vielä erillisellä kyselyllä lokakuussa 2009. Valmisteluvaiheen kuulemisen perusteella ehdotukseen tulleet muutokset on esitetty erillisessä liitteessä.

4.7 Ehdotusvaiheen kuuleminen

Kaavaehdotus oli yleisesti nähtävillä 8.2.–9.3.2010. Samalla pyydettiin viralliset lausunnot. Lausuntoja ja muistutuksia saatiin 42 kappaletta, joista 18 ei ollut huomautettavaa. Lausunnoissa keskityttiin lähinnä Himangan huomioimiseen, pohjavesiluokituksiin, teiden ja liittymien merkitsemiseen, virkistysalueisiin, laajakaistan merkintöihin, kiinteisiin muinaisjäänneksiin, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin alueisiin ja maa-aineksen ottoalueisiin. Ehdotukseen tehdyt tarkistukset on esitetty erillisessä liitteessä.

5. MAAKUNTAKAAVAN KUVAUS

5.1 Sisällön kuvaus

Seuraavassa on kuvattu maakuntakaavan 3. vaiheessa käsiteltävät osa-alueet ja selvitykset, joihin merkinnät perustuvat. Kohteet on esitelty tarkemmin liitteenä olevassa kohdekuvausraportissa.

Yhdyskuntarakenne:

Yhdyskuntarakenne on käsitelty maakuntakaavan 1. vaihekaavassa ja se otettiin mukaan 3. vaihekaavaan täydennys- ja päivityselementtinä. Keski-Pohjanmaan liiton ja Sigma Konsulttien yhteistyönä 2008 valmistunut "Keski-Pohjanmaan aluerakenne 2030" on ollut 3. vaiheen maakuntakaavan lähtömateriaalina erityisesti yhdyskuntarakenteen ja sen mitoituksen sekä kehittämissuhteiden ja perustellun väestökehitysarvion osalta.

Taajamatoimintojen alueiden rajaukset tarkistettiin kuntien asema- ja yleiskaavatilanteen sekä YKR-aineiston perusteella. **Keskustatoimintojen alueet** on osoitettu edelleen kuntien keskustoihin, tosin Kokkolan Kälviän, Lohtajan ja Ullavan sekä Himangan (jää informatiiviseksi) keskustatoimintojen alue -merkinnät ovat muuttuneet **keskustatoimintojen alakeskus** -merkinnöiksi kuntaliitosten vuoksi. Alakeskus-merkintöinä ovat lisäksi Koivuhaka (Kokkolassa), Räyrinki (Vetelissä) ja Eskola (Kannuksessa).

Kyliä on kaavassa yhteensä 42 ja ne perustuvat vastaavasti aluerakenneselvitykseen. Kaavaehdotus käsittelee kyliä yhtenäisellä kylä -merkinnällä.

Uudella **työpaikka-alue suurta maapinta-alaa vaativille toiminnoille** -merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia. Merkinnät perustuvat aluerakenneselvitykseen. Työpaikka-alueita on kaksi, yksi Kokkolan Kasikulman alueella ja yksi Kokkolan eteläräjällä valtatie 8 varrella.

Uutena merkintänä osoitetaan **logistiikka-alue** Kokkolan suurteollisuusalueelle. **Energiahuollon alue** -merkinnällä osoitetaan Kokkolan Ventusnevan sähköasema, joka on osoitettu myös maakuntakaavan 1. vaiheessa ja uutena merkintänä Kokkolan Hirvinevan sähköasema.

Kansainvälinen ja ylimaakunnallinen kehittämissuhte; Perämerenkaari:

Perämerenkaarella tarkoitetaan suomalais-ruotsalaista Perämerta kiertävää rannikkoaluetta, joka on huippuosaamisen, logistiikan ja liiketoiminnan kansainvälinen kehittämissuhte. Perämerenkaaren kehittämissuhteen toimintojen yhteistyötä ja verkostoitumista tuetaan alueidenkäyttötarkoituksilla ja siksi esimerkiksi maakuntakaavan on luotava maankäytölliset edellytykset alueen kehittämiseksi.

Kaupunkikehittämisen kohdealue:

Merkinnällä on osoitettu maakuntakeskuksena toimiva Kokkolan kaupunkiseutu, johon keskusta- asemasta johtuen kohdistuu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita. Rajausta on tarkistettu koskemaan uusia, osin maakuntakaavaehdotuksessakin osoitettuja maankäyttötarpeita Kokkolan taajama-alueella ja sen välittämässä ympäristössä. Merkintä on esitetty myös 1. vaiheessa.

Maaseudun kehittämisen kohdealue:

Merkinnällä osoitetaan kohdealueina Lestijokivarsi ja Sillanpään alue Vetelissä, joihin kohdistuu maakunnallisesti erityisiä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita. Merkinnällä ja niihin liittyvillä määräyksillä edistetään maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiä sekä huomioidaan alueiden erityispiirteitä. Merkintä on vahvistettu 1. vaiheen maakuntakaavassa ja on otettu mukaan 3. vaihekaavaan täydentävänä elementtinä.

Matkailun vetovoima-alue/matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealue:

Maakuntakaavassa osoitetaan viisi matkailun vetovoima-aluetta. Merkinnät perustuvat maakuntakaavan taustaselvitykseksi tehtyyn aluerakennusselvitykseen, Keski-Pohjanmaan matkailustrategiaan 2007–2013 sekä aluerakenteen ja yritystoimintojen kehittämistavoitteisiin. Merkinnät osoitetaan Rahjan saaristoon Kalajoki-Himanka –alueelle (jää informatiiviseksi), Kaustinen-Veteli matkailualueelle, Lestijärvelle Metsäpeuranmaan erämatkailualueelle ja Lestijärven kulttuurialueelle, Kokkolan Öjan matkailualueelle sekä Kokkolan Vanhansatamanlahdelle.

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta:

Maakuntakaavan 1. vaiheessa esitetty yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -merkintä korvautuu taajama-aluemerkinnällä, koska kuntien osayleiskaava-aineistojen perusteella tarkempien aluevarausten osoittaminen on ollut mahdollista.

Maantieverkko:

Vahvistuspäätöksessään 8.2.2012 (Dnro YM3/5222/2010) Ympäristöministeriö jätti vahvistamatta seuraavat maantieverkkoa koskevat kohdat:

- *Tieluokan nosto valtatieksi koskien kantatietä 63.*
- *Seututien 750 osalta merkittävästi parannettava -merkintä. Seututie -merkintä jää voimaan.*

Maakuntakaavaan osoitetaan parannettaviksi tielinjoiksi valtatie 8, seututie 750 sekä osa valta-
teistä 28 (Kannuksen kohta) ja 13 (Kokkolan keskustan ja uuden ohitustiemerkinnän välinen
osuus). Lisäksi kantatielle 63 osoitetaan tieluokan muutos valtatieksi. Kokonaan uutena tielinja-
uksena osoitetaan kantatien 58 oikaisu Lestijärven itäpuolelle sekä Kokkolan ohitustie valtatiellä
8. Tieliikenteen yhteystarvemerkinnällä on osoitettu ohitustievaraukset Toholammille sekä Per-
hoon. Tieosuuksien eritasoliittymät on esitetty sekä nykyisten että suunniteltujen liittymien osalta
omilla merkinnöillään. Uusien tievarausten sekä parannettavien tielinjojen osalta merkinnät pe-
rustuvat tehtyihin liikennesuunnitelmiin. Tieluokan noston perusteena on kaavassa esitettyjen
uusien, mm. kaivostointaa koskevien, varausten seurannaisvaikutukset, joita ovat esim. tie-
verkon osien liikenteelliset muutokset sekä aluerakenteen ja yritystoimintojen kehittämistavoit-
teet.

Viheryhteystarve:

Viheryhteystarpeet ovat olleet maakuntakaavan 1. vaihekaavassa ja ne otettiin mukaan 3. vaihe-
kaavaan täydennys- ja päivityselementtinä. Niitä osoitetaan kolme, Kruunupyy-Hepoventusneva-
Harriniemi -alueille, Perhonjokivarteen ja Himangalle, joka on esitetty uutena perustuen Pohjois-
Pohjanmaan maakuntakaavamerkintään (jää informatiiviseksi merkinnäksi).

Parannettava rataosuus ja liikennepaikka:

Maakuntakaavassa osoitetaan parannettava päärata ja/tai siihen liittyvä parannettava yhteystar-
ve. Merkintä kohdistetaan Seinäjoki-Oulu pääradan osuudelle siltä osin kun se kulkee Keski-
Pohjanmaan liiton alueella. Merkintä parannettavalle yhteystarpeelle osoitetaan Kokkola - Ykspih-
laja teollisuusraiteelle sekä Kokkolan ja Ykspihlajan väliratapihoille.

Raideliikenteen merkinnät pääradan osalta perustuvat Ratahallintokeskuksen (1.1.2010 alkaen
Liikennevirasto) aloittamaan valtakunnallisesti merkittävään Seinäjoki–Oulu-ratahankkeeseen jo-
ka toteutetaan vaiheittain. Yhteyden parantaminen välillä päärata - Ykspihlajan satama-alue pe-
rustuu Kokkolan sataman kautta kulkevaan merkittävään tavaraliikenteeseen). Kokkolan ratapi-
han merkintä perustuu "Pohjois-Suomen rataverkon tavaraliikenteen kehittäminen" -julkaisuun
(Ratahallintokeskus A5/2007) sekä viraston toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisiin hankkei-
siin. Julkaisun mukaan Kokkolan ratapihan kuormitusta pyritään vähentämään kehittämällä Yks-
pihlajan teollisuusratapihaa ja ohjaamalla sinne mahdollisimman paljon satamaliikennettä Kokko-
lasta käsin tapahtuvan operoinnin sijaan. Edelleen Kokkolan ja Ykspihlajan välinen rataosa esite-
tään sähköistettäväksi ja Ykspihlajan teollisuusratapiha laajennettavaksi ja varustettavaksi turva-
laitteilla.

Kehitettävä laivaväylä:

Vahvistuspäätöksessään 8.2.2012 (Dnro YM3/5222/2010) Ympäristöministeriö jätti vahvistamatta Kehitettävä laivaväylä - merkinnän.

Kokkolan satamasta on kansainvälisiä yhteyksiä. Satamassa käsitellään suurteollisuusalueen sekä transitoliikenteen kontti-, kuivabulkki-, öljy- ja kappaletavaralasteja. Satamaan on viime vuosina tehty myös muita suuria investointeja, kuten AWT-terminaali ja muita satamalogistiikan kehittämishankkeita. Kokkolan satama onkin Suomen suurin transitosatama tonnimääräisesti mitattuna. Satamassa liikennöi myös 14 metrin aluksia, vaikka kulkusyvyys on 13 metriä. Suurempien laivojen satamaan pääsyn takaaminen ja samalla liikennemäärien kasvattaminen edelleen vaatii syväväylän syventämistä noin 14 metriin. Sen kanssa linjassa on myös junaliikenteen pääradan kehittäminen. Tämä parannettava Kokkolan sataman laivaväylä osoitetaan maakuntakaavassa.

Suurjännitelinja:

Pääosin rannikon suuntaisesti kulkevat voimajohdot ovat osa valtakunnallista pitkillä etäisyyksillä sähkönsiirrosta huolehtivaa suurjänniteverkkoa eli kantaverkkoa. Verkko palvelee sekä voimalaitoksia, jotka syöttävät siihen sähköä ja siirtää sen kulutukseen kaupungeille, raskaalle teollisuudelle ja myös naapurivaltioiden verkkoon. Voimansiirtoyhteyksien vahvistaminen on perusteltua, koska nykyinen siirtoverkko on iäkäs eikä se vastaa tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeita. Osana kantaverkon kehittämistä tullaan Keski-Pohjanmaalle rakentamaan 400 kV voimajohtoyhteys Kokkolasta Oulujoelle, jolla korvataan nykyinen 220 kV yhteys. Tämä osoitetaan kaavaan parannettavaksi pääjohdoksi tai -linjaksi. Lisäksi on mahdollista, että alueellisten perusvoimantuotannon ratkaisujen selvittyä tarvitaan uusi 400 kV yhteys Kokkolan Ventusnevalta Etelä-Suomen suuntaan.

Laajakaistaverkko:

Laajakaistaverkko on maakunnallinen laajakaistan runkoverkko, joka yhdistää kyläverkot ja linkittää verkon naapurimaakuntiin. Se täydentää jo olemassa olevia Kokkolan ja Kaustisen alueverkkoja. Laajakaistaverkko tukee maakunnan tasapainoista kehitystä, sillä verkkopalvelu on saatavilla koko alueella. Se on Keski-Pohjanmaan laajakaistastrategian 2004 mukainen ja toteuttaa samalla kansallista tietoyhteiskuntaohjelmaa. Maakuntakaavassa ei ole kuitenkaan osoitettu Viestintävirastolle esitettyjä Laajakaista 2015 -hankkeita.

Kaupan palveluverkko:

Kaavaehdotuksen kaupan palveluverkon vyöhykemerkinä perustuu vuonna 2008 tehtyyn erilliselvitykseen: Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 (Entrecon). Selvityksen pohjalta osoitetaan Kokkolan vähittäiskaupan suuryksikön vyöhykemerkinä. Selvityksessä todettiin, että myös Kannuksessa ja Kaustinen-Veteli alueella on kaupan lisäpinta-alan tarvetta. Näissä kunnissa ei ole käytetty vyöhykemerkinä, koska maakuntakaavan tavoitteena on sijoittaa kyseisten alueiden kaupanyksiköt c -merkintöjen vaikutusalueelle.

Virkistys:

Maakuntakaavaan osoitetaan alueita ja kohteita virkistyskäyttöä varten. Maakuntakaavan 1. vaiheessa mukana olleita virkistysalueita ja -kohteita osoitetaan yhteensä 28. Ensimmäisestä vaiheesta kuntien lausuntojen perusteella poistuneita kohteita on kolme. Täysin uusina osoitetaan kahdeksan kohdetta. Aluevarausmuutokset perustuvat kunnista tullessiin esityksiin. Virkistysalueita tai -kohteita on mukana jokaisesta Keski-Pohjanmaan kunnasta ja ne muodostavat siten verkoston, joka on myös osa ylimaakunnallista aluerakennetta.

Maakuntakaavan 3. vaiheessa osoitetaan lisäksi moottoriurheilurata -merkinnällä kaksi kohdetta. Toinen niistä on Hanhinevan seudullinen moottoriurheilukeskus, jota suunnitellaan Kokkolan Sojojan Hanhinevan alueelle. Toinen on Vetelin Kemoran moottoriurheilukeskus.

Maa-ainesten otto:

POSKI-hankekokonaisuuden (Keski-Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen) tavoite pohjaveden saannin turvaamisen lisäksi on laadukkaiden kiviainesten riittävyyden varmistaminen yhdyskuntarakentamisessa ja rakennusmateriaalien valmistuksessa. Hanke on toteutettu yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen Länsi-Suomen yksikön, Länsi-Suomen ympäristökeskuksen, Keski-Pohjanmaan liiton ja keskeisten alueellisten sidosryhmien kanssa.

Hiekka- ja sora-aineksen ottoalueet kaavaehdotuksessa perustuvat POSKI-projektissa v. 2008 tehtyyn erilliselvitykseen: "Keski-Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yh-

teensovittamisprojekti, Väli­raportti 2. Sen pohjalta kaavaan osoitetaan 17 uutta soranottoaluetta. Kaavassa on myös esitetty käytössä olevat luvitetut hiekka- ja sora-aineksen ottoalueet. Luvitet­ tujen hiekka- ja sora-aineksen ottoalueiden tiedot on otettu GTK:n Kitti (kiviainestilinpito) - palvelusta (saatavissa <http://geomaps2.gtk.fi/Kiviainestilinpito/>). Tiedot vastaavat rekisterin ti- lannetta joulukuussa 2008-tammikuussa 2009. Tiedot on päivitetty kunnille osoitettujen kysely- jen avulla lokakuussa 2009. Pohjavesialueella olevia luvitettuja alueita, joiden lupa-aika päättyy vuoden 2009 loppuun mennessä, tai alueita, joilla on valitus vireillä, ei osoiteta kaavassa. Pohja- vesialueilla sijaitsevat ottoalueet on kuitenkin kuvattu erikseen kohdekuvausosiossa.

Kalliomurskeen ottoalueet ja ottoon soveltuvat alueet perustuvat POSKI-projektissa tehtyyn erillisselvitykseen, josta on raportti GTK (2008) Keski-Pohjanmaan Kalliokiviaines- ja Luonnonki- viprojekti, Jatkotutkimusten loppuraportti. GTK:n tutkimuksissa selvitettiin alueen potentiaalisim- pien kalliokohteiden soveltuvuutta murskekivi- ja rakennuskivikäyttöön. Sen pohjalta kaavaan osoitetaan 21 kalliomursketuotantoon soveltuvaa aluetta. Kaavassa esitetään lisäksi luvitetut kal- lioaineksen ottoalueet, joiden tiedot on otettu GTK:n Kitti (kiviainestilinpito) -palvelusta. Tiedot vastaavat rekisterin tilannetta joulukuussa 2008-tammikuussa 2009 ja ne on päivitetty kunnille tehdyllä kyselyllä vastaamaan lokakuun 2009 tilannetta. Lisäksi Perhon kunta täydensi kohteitaan lausunnollaan kaavaehdotuksesta. Kaavassa ei osoiteta niitä luvitettuja ottoalueita, jotka sijaitse- vat I tai II -luokan pohjavesialueilla, eikä niitä alueita, joiden luvat ovat päättyneet v. 2009 lop- puun mennessä, tai alueita, joilla on valitus vireillä.

Vahvistuspäätöksessään 8.2.2012 (Dnro YM3/5222/2010) Ympäristöministeriö jätti vahvistamat- ta Kokkolan Haarasaaren (885_435) ja Lestijärven Lamminnevan (421_432) EO-3 -merkinnät (Kalliomurskeen ottoalue ja ottoon soveltuva alue).

Luonnonkivituotantoon soveltuvat alueet perustuvat samaan erillisselvitykseen kuin kallio- murskealueetkin. Sen pohjalta kaavaan osoitetaan kolme luonnonkivituotantoon soveltuvaa kal- liokohdetta. Lisäksi kaavaan osoitetaan aluerakenneselvityksen perusteella viisi **kaivostoiminta- aluetta**, jotka sijoittuvat Halsualle, Himangalle (1.1.2010 osa Kalajokea), Kokkolan Kälviälle ja Kokkolan Ullavaan.

Luonnon monimuotoisuus:

Maakuntakaavassa osoitetaan **harjajensuojelu -alueena** Kokkolan Lohtajalla sijaitseva Vatta- janniemen dyynialue, jonka merkintä perustuu valtakunnalliseen harjajensuojeluohjelmaan. Maa- kuntakaavan 1. vaiheessa suojeluohjelma- ja suojelualueet käsiteltiin kaikkien luontotyyppien osalta. Alue kuuluu lisäksi Natura 2000 suojelualueverkostoon, rantojensuojeluohjelmaan sekä maakuntakaavan toisen vaiheen mukaisesti maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Lisäksi pääesikunnan luokituksen mukaan alue on edelleen valtakunnallisesti kehitettävä puolus- tusvoimien alue eikä tätä aihepiiriä päivitetä tämän kaavan yhteydessä.

Kaavassa osoitetaan 18 **arvokasta harjajaluetta**. Merkintä perustuu valtakunnalliseen luokituk- seen. Tietolähteenä on käytetty myös POSKI -projektin osahanketta: "Luonnon- ja maisemansuo- jelun kannalta arvokkaat harjajalueet Keski-Pohjanmaan tutkimusalueella". Kyseinen selvitys pe- rustuu useisiin aikaisemmin tehtyihin eri selvityksiin, niiden päivityksiin sekä maastotutkimuksiin. Kaavassa esitettävät kohteet ovat selvityksen luokituksen mukaisia 2. ja 3. luokan alueita. 1. luokan alueiksi oli luokiteltu vain Vattajanniemi Kokkolan Lohtajalla, joka on kaavassa esitetty suojeluohjelma-alueena.

Kaavassa osoitetaan myös yhdeksän **arvokasta kallioaluetta**. Merkintä perustuu 1. vaiheen maakuntakaavan perusselvitykseen: "Valtakunnallinen arvokkaiden kallioiden inventointi" Suo- men merkittävien luontotyyppien kartoitusten -julkaisusarjasta. Inventointi valmistui Keski- Pohjanmaan osalta vuonna 1996 ja maakunnasta löytyi yhteensä yhdeksän maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltavaa kalliota. Paikallisesti arvokkaiksi luokiteltavia kalliota löytyi yhteensä 34, näitä kohteita ei esitetä maakuntakaavassa. Muutoksia 1. vaiheen kaavasta ei esitetä.

Arvokkaat moreenimuodostumat kaavaehdotuksessa perustuvat Ympäristöministeriön vuon- na 2007 päättämään tutkimushankkeeseen, jossa selvitettiin valtakunnallisesti arvokkaat mo- reenimuodostumat. (Suomen ympäristö 14/2007, saatavissa myös: [http://www.ymparisto.fi/ default.asp?contentid=234814&lan=fi&clan=fi](http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=234814&lan=fi&clan=fi)). Sen pohjalta kaavaan osoitetaan 12 arvokasta mo- reenimuodostumaa.

Pohjavesialueet kaavaehdotuksessa perustuvat valtakunnalliseen luokitukseen. Tietolähteenä ja osittain pohjavesialueiden luokka- ja rajauseroittujen perusteena on käytetty myös POSKI - projektissa v. 2008 tehtyä erillisselvitystä: ”Pohjavesialueiden kartoituksen ja luokituksen tarkistaminen 2008” sekä Länsi-Suomen ympäristökeskuksen vuosina 2004–2007 tekemiin pohjavesialueiden luokka- ja rajauseroittuihin. Muutoksia on tullut, koska ympäristökeskus pyrkii pohjavesialueiden tutkimusten myötä tarkentamaan luokituksia. Tällöin vedenhankintaan soveltuvia alueita on otettu vedenhankintakäyttöön ja ne ovat siirtyneet II luokasta I luokkaan. Muut pohjavesialueet (luokka III) on siirretty joko I tai II luokkaan tai jos alueita on todettu soveltumattomiksi vedenhankintaan, ne on poistettu luokituksista. Muutosten pohjalta kaavaan osoitetaan kaksi täysin uutta pohjavesialuetta, yhdeksän aluetta, joiden pohjavesiluokitus muuttui ja useita pohjavesialueiden rajauseroittuihin sekä poistuneita alueita. Lisäksi kuntien lausuntojen perusteella on lisätty Perhon Porasharjun pohjavesialue, joka sijoittuu pääosin Etelä-Pohjanmaan liiton alueelle.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet tai kohteet olivat maakuntakaavan 1. vaiheessa. Ne perustuvat Suomen ympäristökeskuksen FINIBA – rekisteriin. Lisäksi Kokkolan Lohtajan pesäkivet osoitetaan seutukaavan mukaisesti ja Halsuan Suutarin Iso-Pohja on yksityinen suojelualue. FINIBA-alueet ovat lähinnä kansainvälisesti tai valtakunnallisesti tärkeiksi todettuja linnustokohteita, jotka eivät sijoitu suojelu- tai Natura-alueille. Kaavaan esitetään seitsemän luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta.

Tulvavaaran huomioiminen on osoitettu omalla **suunnittelumääräyksellään**: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alavilla alueilla huomioida sään ääri-ilmiöiden ja tulvien riskien minimoiminen.

5.2 Poistuvat merkinnät

Maakuntakaavan 1. vaiheessa on osoitettu yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tavoiteltavat päälaajenemissuunnat Himangan, Kannuksen, Kälviän, Lohtajan, Perhon, Toholammin sekä Vetelin keskusten yhteyteen. Merkinnät perustuivat 1. vaihekaavan perusselvitysvaiheessa kehitettyyn kuntien osayleiskaava-aineistoon. Maakuntakaavan 3. vaihekaavassa taajama-alueet rajataan osayleiskaavojen mukaisesti ja siten taajama-alue -merkintä korvaa laajenemissuunta -merkinnän, jolloin laajenemissuunta ei osoiteta 3. vaihekaavassa ja tästä syystä myöskään näitä poistuvia merkintöjä ei osoiteta. Lestijärven kunnan lausunnon perusteella myös kolme virkistyskohdetta poistui 3. vaihekaavassa. ELY-keskuksen pohjavesialueiden luokitusperusteiden muutoksien vuoksi neljä pohjavesialuetta poistui 3. vaihekaavassa. Kohteet on eritelty tarkemmin liitteenä olevassa kohdekuvaukset –selostuksessa ja kartan luettelossa.

5.3 Kumottavat alueet ja kohteet

Maakuntakaavan 3. vaiheen vaihekaava kumoaa 1. ja 2. vaiheen seuraavat merkinnät:

- Taajamatoimintojen alue (1. vaihekaava)
- Keskustatoimintojen alue (2. vaihekaava)
- Kylä (1. vaihekaava)
- Vähittäiskaupan suuryksikkö (2. vaihekaava)
- Energiahuollon alue (1. vaihekaava)
- Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta (1. vaihekaava)
- Parannettava tai uusi tielinja liittymäjärjestelyineen (1. vaihekaava)
- Tieliikenteen yhteystarve (1. vaihekaava)
- Liittymäjärjestelyjen alue (1. vaihekaava)
- Eritasoliittymä (1. vaihekaava)
- Parannettava päärata (1. vaihekaava)
- Sivurata ja liikennepaikka (1. vaihekaava)
- Viheryhteystarve (1. vaihekaava)
- Maaseudun kehittämisen kohdealue (1. vaihekaava)
- Virkistysalue ja virkistys-/matkailukohde (1. vaihekaava)
- Harjijensuojeluohjelman mukaan perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue (1. vaihekaava)

- Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma (1. vaihekaava)
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (1. vaihekaava)
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva teollisuuden prosessivesialue (1. vaihekaava)
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde (1. vaihekaava)

5.4 Kaavamääräykset ja suunnitteluohjeet

Kaavamääräykset ja suunnitteluohjeet on esitetty merkinnöittäin liitteenä olevassa kohdekuvaukset -selostuksessa.

5.5 Rakentamisrajoitus ja tulvavaaran huomioiminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 33§:n mukaan rakentamisrajoitus koskee maakuntakaavan virkistys- (V), suojelu (S2) sekä liikenteen ja teknisen huollon verkostoja ja alueita. Näillä alueilla ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista. Rakentamisrajoitus ei kuitenkaan koske kohdemerkintöjä, joilla ei kaavan yleispiirteisyyssuomioiden ole määriteltävissä tarkkaa alueellista ulottuvuutta.

Tulvavaaran huomioimiseksi on annettu seuraava suunnittelusuositus: yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alavilla alueilla huomioida sään ääri-ilmiöiden ja tulvien riskien minimoiminen.

6. MAAKUNTAKAAVAN VAIKUTUKSET

6.1 Arvioinnin tavoitteet, lähtökohdat ja tehdyt selvitykset

Maakuntakaavan vaikutusten arvioinnin tavoitteena on tutkia, aiheuttaako maakuntakaavassa osoitettu alueidenkäytön periaate tai maankäyttö muutoksia vai ylläpitääkö se tilannetta, joilla molemmilla voi olla myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia ympäristöön. Arvioinnilla selvitetään myös onko keinoja torjua ja ehkäistä haitallisia vaikutuksia kaavaratkaisuja muuttamalla tai esittämällä jatkosuunnittelulle reunaehdoja.

Maakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että maakuntakaava toteutuu asteittain tarkentuvan kuntakaavoituksen (yleis- ja asemakaavoituksen) ja viranomaistoiminnan kautta. Maakuntakaavassa osoitetut alueidenkäyttöratkaisut voivat toteutua monella kaavamerkinän mahdollistamalla vaihtoehtoisella tavalla. Siksi kaikkia vaikutuksia ei voida aina arvioida yksityiskohtaisesti. Lisäksi vaikutusten merkittävyyden arviointi pohjautuu lähes aina arvosidonnaisiin käsityksiin ja ratkaisuihin, joten arviointiin saattaa sisältyä huomattavia epävarmuustekijöitä. Myös maakuntakaavan ohjauksen pitkä ajallinen ulottuvuus asettaa rajoituksia vaikutusten suuruuden ja todennäköisyyden ennakoinnille.

Keski-Pohjanmaan 3. vaiheen maakuntakaavaehdotuksen vaikutusten arvioinnin selvittäminen perustuu tehtyihin erillisselvityksiin. Erillisselvityksissä kuvataan laajasti tutkittujen vaihtoehtojen vaikutuksia. Tässä kaavaselostuksessa keskitytään valitun kaavaratkaisun vaikutusten arviointiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9§ tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuden vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- Ihmisten elinoloihin;
- maa- ja kallioperään, veteen ja ilmastoon;
- kasvi ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Kokonaisvaikutusten arvioinnin tehtävänä on tuoda esille merkittävimmät kaavasta aiheutuvat välittömät ja välilliset ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset. Maakuntakaavan kokonaisvaikutusten arviointi tähtää tukemaan hankkeiden ja toimintojen yhteisvaikutusten arviointia. Merkintäkohtaisia vaikutuksia on arvioitu liitteenä olevissa kohdekuvaavuksissa.

6.2 Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Keskeisimmät muutokset on tunnistettu vertaamalla ympäristöhallinnon tietoja alueen pohja- sekä pintavesistä kaavaluonnoksessa esitettyihin maankäyttömuotoihin. Vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille osoitetut toiminnot on selvitetty ja niiden vaikutukset pohjavesiin arvioitu. Pintavesiin kohdistuvissa arvioinnissa on keskitytty maakunnan suurten järvien ja jokien veden laatuun ja virtaamiin.

Lähtötietoina on käytetty mm. POSKI -projektin pohjavesiselvitystä:

Länsi-Suomen ympäristökeskus (2008) Pohjavesialueiden kartoituksen ja luokituksen tarkistaminen, Keski-Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojekti (POS-KI).

Sekä vesihuollon alueellista yleissuunnitelmaa Kokkolan alueelta:

Ramboll (2009) vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma (Pietarsaari, Kokkola, Uusikaarlepyy, Kruunupyö, Pedersöre ja Luoto).

6.2.1 Pohjavedet

Maakuntakaavaan on merkitty Poski -projektin osoittamat tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet (I- ja II-luokka). Tältä osin kaava edistää merkittävästi pohjaveden suojelua ja käyttömahdollisuuksien turvaamista.

Esitetyille pohjavesialueille sijoittuu kaavassa melko vähän maankäyttömuotoja, joilla voi olla vaikutuksia pohjavesiolosuhteisiin. Valtaosa merkinnöistä on jo 1. vaihekaavassa osoitettuja, toteavia merkintöjä, kuten olemassa oleva tiestö ja taajamat. Uusista maankäyttömuodoista lähinnä maa-ainesten otto saattaa muuttaa pohjavesiolosuhteita. Kaikki otossa olevat tai ottoon soveltuvat maa-ainesten alueet sijoittuvat arvokkaiden pohjavesialueiden ulkopuolelle vaikka osa kohteista rajautuu lähelle pohjavesialueita. Tällaisia ovat Kannuksessa 217_432 ja 217_433 sekä Kokkolan Lohtajalla 429_437, 429_438 ja 429_439. Poski -projektissa ko. kohteiden maa-ainesten oton on arvioitu kuitenkin olevan mahdollista siten, että merkittäviä vaikutuksia ei esiinny.

Muita pohjavesialueille sijoittuvia 3. vaiheessa uusia kohteita sisältävät merkinnät ovat parannettavat liikenneväylät, työpaikka-alueet, matkailun vetovoima -alueet ja laajakaistaverkko. Hankkeet on todennäköisesti mahdollista toteuttaa tarvittavin suojaustoimenpitein siten, ettei merkittäviä vaikutuksia esiinny. Tärkeimmät pohjaveden suojelua koskevat kansalliset säädökset sisältyvät vesilakiin ja ympäristösuojelulakiin. Hankkeiden lain mukaiset toteuttamisedellytykset ja tarvittavat pohjavesien suojelutoimenpiteet tutkitaan alempiasteisen kaavoituksen ja lupahakemusten käsittelyn yhteydessä.

6.2.2 Pintavedet ja tulvavaara

Pintavesiin kohdistuvia suoria vaikutuksia vaihekaavassa osoitettavista uusista maankäyttömuodoista saattavat aiheuttaa kaivostoiminnot ja Kokkolan syväväylän kehittäminen. Molemmilla hankkeilla voi olla kohtalaisia veden laatuun ja vesiluontoon kohdistuvia vaikutuksia. Toteutessaan kaivostoiminnan käynnistyminen saattaa aiheuttaa paikallisia muutoksia pintavesien virtausolosuhteisiin ja laatuun. Kaivostoiminta edellyttää maastoon päästettävien pintavesien puhdistamista, joten kaivoksilla ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia pintaveden laatuun.

Sataman syväväylän ruoppaaminen ja suurempien laivojen liikennöinti aiheuttaa väistämättä ainakin hetkellistä veden laadun heikkenemistä väylän läheisyydessä. Vaikutusten merkittävyys,

niiden ehkäisymahdollisuudet ja hankkeiden toteuttamisedellytykset selvitetään tarkemman suunnittelun ja lupaprosessien yhteydessä.

Tulvavaara on huomioitu omalla suunnittelusuosituksellaan, joka ohjaa alempiasteista suunnittelua suuntaamaan tulvavaaralle alttiit toiminnot vaara-alueen ulkopuolelle.

Muiden maakäyttömuotojen vesistövaikutukset ovat vähäisiä. Vesistöjen läheisestä asutuksesta tai virkistys- ja matkailupalveluista ei aiheudu selkeitä uhkia alueen pintavesien laadulle. Tiiviisti rakennetuilla alueilla vesien puhdistus on helpompi toteuttaa.

6.3 Vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luonnonoloihin

Kaavaehdotuksen vaikutusten selvittäminen tehtiin luonnonsuojelulain 65§:n mukaan käymällä läpi kaikki Natura- ja luonnonsuojelualueet järjestelmällisesti ottaen huomioon alueille tai niiden läheisyyteen osoitettu maankäyttö erikseen ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden alueisiin kohdistuvien toimien kanssa.

Lähtöaineistona käytettiin ympäristöhallinnon verkkosivuilta löytyviä tietoja suojelualueista ja uhanalaisista lajeista sekä ympäristökeskuksesta saatuja tietoja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista.

6.3.1 Natura-alueet

Kaava valtaosin tukee Natura-alueiden luonnonarvojen säilymistä. Useimpien Natura-alueiden läheisyyteen ei ole osoitettu Natura-alueisiin vaikuttavaa uutta alueidenkäyttöä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Natura-alueille ja niiden välittömään läheisyyteen sijoittuvat kaavamerkinnät, jotka saattavat muuttaa alueen nykytilaa ja siten vaikuttaa alueiden suojeluvoihin. Taulukossa on kuvattu Natura-alueet ja ne luontotyytit, joihin vaikutus ensisijaisesti kohdistuu.

Toteutuessaan ne voivat aiheuttaa vaikutuksia, jotka heikentävät merkittävästi niitä luontoarvoja, joiden vuoksi alue on otettu mukaan Natura-verkoston. Tällaisia ovat esim. Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat maa-ainesten ottokohteet ja väylähankkeet. Vaikutusten merkittävyys, haittojen ehkäisymahdollisuudet ja hankkeiden toteuttamismahdollisuudet selvitetään hankkeiden tarkemman suunnittelun ja lupaprosessien yhteydessä.

Merkintä/määräys	Kohdentuminen Natura-alueille	Ensisijaiset vaikutuksenalaiset luontotyypit ja lajit	Mahdolliset vaikutukset	LSL:n mukaisen Natura-arvioinnin tarve/Jatkosuunnittelun tarve
Matkailun vetovoima-alue	Kalajoen Rahjan saaristo, Kokkolan saaristo, Kokkolan Rummelön-Harrbådan, Lestijoki, Lestijärven saaret, Lestijärven Lehtosenjärvi, Perhon Salamajärvi, Heikinjärvenneva ja Hangasneva-Säästöpiirinneva, Lestijoen Linjalamminkangas, Linjasalmenneva, Porraslamminkangas ja Kivinevan alue sekä Kokkolan alueen Luodon saaristo ja Kätölandet.	Monia luontotyyppisiä ja lajeja: mm. ulkosaariston luodot, laajat, matalat lahdet, luonnontilaiset jokireitit, puustoiset suot, aapasuot ja lajeista merikotka, kaakkuri, pilkkasiipi.	Merkittävät vaikutukset ovat mahdollisia pitkällä aikavälillä, mikäli luonnon olosuhteita ei oteta riittävästi huomioon hoito- ja käyttösuunnitelmien laadinnassa. Häiriövaikutukset mm. pienentävät herkille lajeille sopivia elinympäristöjä. Kehittäminen on mahdollista luontoarvojen asettamien reunaehtojuen puitteissa.	Matkailutoiminnot ovat mahdollisia vain luontoarvojen asettamien reunaehtojuen puitteissa. Mahdollisuudet tutkitaan suojelualueille laadittavissa hoito- ja käyttösuunnitelmissa.
Kehitettävä laivaväylä	Kokkolan saaristo.	Vedenalaiset hiekkasärkät, ulkosaariston luodot ja lajeista mm. räyskä, selkälokki.	Merkittävät vaikutukset ovat mahdollisia, mm. vedenlaatu- muutosten ja häiriöiden kautta.	Natura-arviointi on tarpeellinen myöhemmissä vaiheissa.
Virkistyskohteet	Kokkolan saaristo (erit. Tankar), Laajalahti, Perhonjokisuus, Ohtakari, Himangan Meksinkallio, Lestijoen kohteet.	Kuivat nummet, maankohoamisrannikon luonnonmetsät, matalakasvuiset rantametsät, dyynit.	Merkittävät vaikutukset ovat mahdollisia pitkällä aikavälillä, mikäli luonnon olosuhteita ei oteta riittävästi huomioon hoito- ja käyttösuunnitelmien laadinnassa. Häiriövaikutukset mm. pienentävät herkille lajeille sopivia elinympäristöjä.	Virkistystoiminnot ovat mahdollisia vain luontoarvojen asettamien reunaehtojuen puitteissa. Mahdollisuudet tutkitaan suojelualueille laadittavissa hoito- ja käyttösuunnitelmissa.
Maa-ainesten ottoalue	Alueista Haarasaari 885_435, Vähäjärvi 885_433 ja Lamminneva 421_432 sijoittuvat Vionnevan ja Kivinevan Natura-alueiden lähitölle sekä myös Jussinmykkyrä 584_436 lähelle Salamajärven Natura-alueella.	Useita tyyppisiä mm. humuspitoiset lammet ja järvet, aapasuot, keidassuot.	Suorat tai välilliset vaikutukset luontoarvoihin ovat mahdollisia.	Hankkeiden vaikutuksia ja niiden lieventämistoimenpiteitä tarkastellaan lupamenettelyn.
Kaivostoiminta-alueet EK 315_439 (Kairineva)	Kaivostoiminnalla saattaa olla vaikutusta osin Kotkanevan valuma-alueelle. Kotkanevan Natura-alueen raja sijaitsee hankkeen selkeytsaltaasta itään noin 1 km:n päässä.	Humuspitoiset lammet ja järvet, aapasuot, keidassuot ja lajeista mm. maakotka.	Merkittävät vaikutukset mahdollisia. Hankkeiden vaikutuksia ja niiden lieventämistoimenpiteitä tarkastellaan YVA- ja lupamenettelyn aikana.	Hankkeiden vaikutuksia ja niiden lieventämistoimenpiteitä tarkastellaan lupamenettelyn aikana. Kaivostoiminnan aloittamiselle ei anneta lupaa, jos toiminta vaarantaa Natura-alueen luontoarvot ja vastaavia korvaavia Natura-alueita ei ole osoitettavissa.

6.3.2 Muut luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset

Maakuntakaava sisältää runsaasti alkuperäisen luonnon säilymistä tukevia merkintöjä. Tällaisia ovat kaikki luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tukevat merkinnät, kuten arvokkaat harju-, kallio- ja moreenialueet, harjijensuojeluohjelman kohteet sekä monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Aluemerkinnot tukevat osiltaan luonnonsuojelullisia tavoitteita ja säilyttävät luonto-olosuhteiltaan arvokkaita ja herkkiä luontotyyppisiä.

Pääosin maakuntakaava tukee luonnon monimuotoisuutta ja ekologisesti kestävästä kehityksestä sekä säilyttää maakunnalle omaleimaista luontoa. Monimuotoisuutta heikentäviä uusia infrastruktuuri-hankkeita kaavaan sisältyy melko vähän. Tällaisia ovat kuitenkin luonnonympäristöä pirstovat suurimmat kaivosalueet, maa-ainesalueet sekä tie- ja ratahankkeet. Kaavassa esitetyt alueidenkäyttömuotoja, jotka voivat muuttaa luonnon nykytilaa ovat:

- virkistys- ja matkailukohteet
- maa-ainesalueet
- kaivosalueet
- uudet tieyhteydet
- syväväylän parantaminen
- työpaikka-alue

Virkistyskohteet ja matkailupalveluiden alueet ovat hyvin pitkälle laadittavina olevien tai hyväksytyjen 1. vaihekaavan tai yleiskaavojen mukaisia. Uusia maakuntakaavassa osoitettuja varauksia ovat Kokkolan Öjan (272_091) ja Vanhansatamanlahden (272_092) matkailun vetovoima-alueet sekä kahdeksan uutta virkistyskohdetta Himangan (1.1.2010 Kalajokea), Kaustisen, Kokkolan, Lestijärven ja Toholammin alueilla. Lisäksi Metsäpeuranmaan/Lestijärven matkailun veto-alue on laajentunut merkittävästi Lestijärven ympärille. Virkistystoiminnot voivat aiheuttaa mm. häiriötä linnustolle. Häiriövaikutukset voivat olla kohtalaisen suuria etenkin moottoriurheilukeskuksilla. Luonnon monimuotoisuuden kannalta ei ole tiedossa sellaisia erityisen merkittäviä luontotyyppisiä tai lajeja kohteilta (ei ole tiedossa), jotka vaarantuisivat hankkeista. Tarkemmat maastaselvityksiin perustuvat vaikutusarviot voivat olla uusia toimintoja suunniteltaessa kuitenkin tarpeen.

Maakuntakaavassa on osoitettu kaivosalueita Halsuan Kairinevalle (74_435), Himangan (1.1.2010 Kalajokea) Hirsikankaalle (95_434) sekä Kokkolan Koivusaarennevalle (315_439), Länttään (885_432) ja Peränevalle (315_440). Hankkeilla saattaa olla merkittäviä vaikutuksia luonnonoloihin, mm. uhanalaisiin lajeihin, mutta niiden vaikutukset selvitetään hankesuunnittelun yhteydessä.

Kaavassa on osoitettu uusina tielinjoina 1. vaihekaavan mukainen Kokkolan eteläinen ohitustie sekä useita parannettavia tieyhteyksiä, rataosuus, laajakaistaverkko sekä voimalinja. Toteutessaan etenkin uudet tiet muuttavat luonnonympäristöä. Esimerkiksi Kokkolan eteläinen ohitustie katkaisee Perhonjokilaakson viherkäytävän. Voimalinjan parantamisen vaikutuksia vähentää muutoksen kohdistuminen nykyiselle 200 kV:n linjakäytävään. Hankkeiden vaikutukset selvitetään hankesuunnittelujen yhteydessä, kun niiden tarkempi sijainti selviää.

Maa-ainesten otto vaikuttaa monin tavoin luonnon ympäristöön, mm. kasvillisuuden häviämiseen, toimintojen meluhäiriöiden kautta. Uudet Poski -projektissa esitetyt ottoalueet on valittu siten, että toiminnoista ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia. Kalliokiviainesalueiden tarkastelussa on huomioitu suojelualueet, asutus, pohjavesialueet, valtausalueet, toiminnassa olevat kiviaineksenottoalueet ja maaperän kiviainesalueiden tarkastelussa on rajattu pois ensi vaiheessa I-luokan pohjavesialueet. Vaikutuksia luonnonympäristöön voi syntyä siitä, että Pernu 2 -alue (217_431) sijoittuu pieniltä osin Lautakodankankaan harjualueelle (217_171) ja Jussinmykkyrän alue (584_436) sijoittuu Kuusjärven (584_146, 2. vaihe) seudullisesti arvokkaalle maisema- ja kulttuurialueelle. Osa kohteista rajautuu luonnonoloiltaan arvokkaille kohteille. Tällaisia ovat mm. Kaustisen Kaussenkangas (236_435) ja Kontusenkangas (584_433). Maa-ainesten otto saattaa aiheuttaa häiriötä läheisille kohteille.

6.4 Maakuntakaavan vaikutukset luonnonvarojen ja luonnon kestäväseen käyttöön

Nykyiset ja tulevaisuuden raakavedenottotarpeet sekä maa-ainestarpeet on huomioitu kaavassa hyvin. I -luokan pohjavesialueet ja muut keskeiset yhdyskuntien pohjaveden hankintaan soveltuvat alueet on merkitty aluevarauksilla, jotka saattavat rajoittaa tiettyjen, esimerkiksi taajama- ja teollisuustoimintojen, sijoittumista alueille. Maa-aineisten oton ja pohjavesien ja muun ympäristön suojelun tarpeita on sovitetu yhteen Poski-projektin avulla. Arvokkaiksi todetut geologiset muodostumat on osoitettu omina merkintöinä.

Luonto eri muodoissaan on keskeinen maakunnan elinvoimaisuuteen vaikuttava tekijä, mitä pyritään vaalimaan monin tavoin. Periaate näkyy mm. matkailun kehittämisvyöhyke -merkintöinä, virkistysaluevarauksina ja suojelumerkintöinä.

Maakuntakaavalla on pääasiallisesti positiivinen vaikutus uusiutuviin ja uusiutumattomiin luonnonvaroihin.

Kiviaineshuollon toteuttamiseksi mahdollisimman pienin ympäristövaurioin ja taloudellisesti, jo ottotoiminnan piirissä olevilla alueilla tulisi ottotoiminta mahdollistaa siten, että kaikki merkittävästi ympäristöä tai pohjavettä vaarantamatta otettavissa oleva materiaali voitaisiin ottaa käyttöön maisemointi ja jälkikäyttö huomioiden. Maa-ainesten otto tulisi keskittää yhtenäisille ja pitkään toimiville alueille. Karkean harjukiviaineksen käyttö tulisi keskittää sellaisiin toimintoihin, joissa tällaista maa-ainesta välttämättä tarvitaan. Osana maakunnan kestävä kiviainesten käyttöä on mahdollisen tulevan kaivostoiminnan sivukivien käyttö murskekivien raaka-aineena.

Vaihekaavassa huomioitujen lakisääteisten suojelualueiden ulkopuoliset arvokkaat geomorfologiset kohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet edistävät maakunnalle omaileimaisten luontotyyppien säilymistä. Kaava tukee luonnon kestävä käytön periaatteen toteutumista myös lukuisilla virkistysalue- ja virkistysreitivarauksilla ja kehittämisalue -merkinnöillä.

Luontoa muuttavat toiminnot on pääosin voitu sijoittaa siten, että suojelualueet ja tiedossa olevat muut luontoarvot säilyvät muuttumattomina. Jotkin esitetyt maankäyttömuodot voivat heikentää uhanalaisten lajien elinoloja tai vähintään maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja.

6.5 Vaikutukset maisemaan, kulttuuriperintöön, rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan

Maakuntakaavoitusta varten on laadittu Poski -projektin yhteydessä maisemaekologinen selvitys, jota on käytetty lähteenä tässä osassa. Lisäksi lähteenä on käytetty 1. vaihekaavan yhteydessä laadittua Keski-Pohjanmaan arvokkaat maisema-alueet selvitystä. Selvitykseen on koottu tietoa maakunnan maiseman nykytilasta, sen mahdollisuuksista ja uhista sekä pyritty löytämään maiseman ja luonnon kannalta merkittävimmät sekä arvokkaimmat ominaispiirteet (Sigma Konsultit 2001).

Maisema ja kulttuuriperintö ovat eräs maakunnan voimavaroista, osa asukkaiden identiteettiä ja erityisen tärkeitä esimerkiksi matkailun kannalta. Maaseudun kulttuurimaisemien säilyttäminen vaatii maaseudun elinvoimaisena pitämistä eli käytännössä perinteisiin perustuvien elinkeinojen ja asutuksen säilyttämistä sekä edistämistä.

Vaihekaavassa huomioitujen lakisääteisten suojelualueiden ulkopuoliset arvokkaat geomorfologiset kohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet edistävät maakunnalle omaileimaisten luonnonmaisemien säilymistä. Kulttuurihistorian ja perinnemaiseman säilymistä tukevia merkintöjä ovat kehittämisperiaatemarkinnat koskien matkailua, virkistyskäyttöä ja maaseudun kehittämistä.

Maisemaa muuttavat toiminnot on pääosin voitu sijoittaa siten, että arvokkaat maisema-alueet ja kulttuurihistorialliset kohteet säilyvät muuttumattomina. Jotkin esitetyt maankäyttömuodot voivat heikentää maakunnallisesti merkittäviä maisema-arvoja. Vaikutuksia voidaan pienentää huolellisella suunnittelulla herkillä alueille.

Maisemaan ja kulttuuriympäristöön vaikuttavia kaavamerkintöjä ovat mm. maa-aineksen ottoalueet, kaivosalueet, uudet tiet ja sähkölinjat sekä virkistys- ja matkailupalvelujen aluemerkinnot. Kaavaan on merkitty vain joitain uusia tie- ja yhteysvarauksia, joten niiden vaikutukset maisemaan jäävät melko vähäisiksi. Kokkolan eteläinen ohitustie (1. vaihekaavan mukainen) ylittää Perhonjoen lyhentäen Rimmin-Lahnakosken välistä, maisema-ekologisesti paikallisesti merkittävää luonnontilaista osuutta.

Toholammin keskuksen ohittava tieliikenteen yhteystarve merkintä sijoittuu Lestijokilaakson valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle, mikä asettaa tarkemmalle tiesuunnittelulle erityisiä haasteita. Merkintä on tosin esitetty jo 1. vaihekaavassa. Ohikulkutie on osoitettu myös Toholammin kirkonkylän osayleiskaavaehdotukseen 2030 (hyväksymiskäsittely kesken).

Maa-ainesalueet on valittu laaditun Poski-projektin avulla siten, että toiminnoista ei aiheutuisi merkittäviä maisemallisia vaikutuksia. Kuten luontovaikutusluvussa todettiin, kohteille on tehty maastoinventointeja. Osa kohteista rajautuu maisemaltaan arvokkaille kohteille, mikä saattaa muuttaa joiltakin kohteilta avautuvaa maisemakuvaa. Tällainen on mm. Perhon Jussinmykkyrä. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota myös ottoalueiden ulkopuolisiin maisema- ja kulttuuriarvoihin sekä muinaisjäänneksiin. Esimerkiksi Himangan Moskuankallioiden kohde (95_433), Kannuksen Mutkalammen kohde (217_431) ja Kokkolan Lohtajan Välivirteen kohde (429_424) sijaitsevat lähellä tiedossa olevia muinaisjäänneksiä.

Parannettava voimalinja halkaisee arvokkaita maisema-alueita Kokkolan Ruotsalossa, Marinkaisissa ja Himangalla. Maisemallisia vaikutuksia lieventää voimalinjan sijoittuminen nykyisen 200 kV:n linjakäytävän yhteyteen. Vaikutusten merkittävyyttä ja vähentämismahdollisuuksia tutkitaan YVA -prosessissa ja lupavaiheessa.

Kokkolan satamaväylän ruoppauksella saattaa olla vaikutusta muinaismuistoihin. Suunnittelussa olisikin selvitettävä vedenalaisten muinaisjäänneiden paikkatiedot. Myös teollisuuden prosessivesialue-merkinnällä saattaa olla vaikutusta vedenalaisiin muinaisjäänneksiin, sillä alueella sijaitsee Åkö Strömmenin hylky ja se pitäisikin huomioida vesirakennustöitä suunniteltaessa.

Myös kaavan matkailu- ja virkistyskohteet saattavat vaikuttaa merkittävästi maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Huonosti suunniteltuna rakentaminen saattavat aiheuttaa merkittäviä maisemallisia vaikutuksia. Toisaalta maisemalliset arvot huomioimalla kohteiden kehittäminen ja rakentaminenkin on mahdollista. Matkailu- ja virkistyskohteita sijoittuu arvokkaille maisema-alueille mm. Kokkolan Tankarissa, Ohtakarissa ja Alaviirteenlahdella, Kannuksessa ja Toholamilla Lestijoen varteen sekä Himangan Sautinkarilla.

Maakuntakaavan 3. vaihe ohjaa alempiasteista kaavoitusta ja pyrkii eheyttämään olemassa olevaa kaupunkikuvaa ja rakennettuja ympäristöjä myös taajama-alueilla. Eheyttävä vaikutus on mm. taajamatoimintojen alue, keskustatoimintojen alue, keskustatoimintojen alakeskus ja kylä -merkinnöillä. Uusilla työpaikka-alue -merkinnöillä saattaa olla vähäisissä määrin hajauttava vaikutus, koska ne sijaitsevat melko kaukana taajama-alueista, mutta on huomioitava, että ne kuitenkin ovat yhdyskuntarakenteen sisällä.

6.6 Vaikutukset virkistyskäyttöön, matkailuun, muihin elinkeinoihin ja talouteen

Maakuntakaavan vaikutuksia matkailuun ja virkistykseen on arvioitu vertaamalla alueen matkailun nykytilaa ja kehittämissuunnitelmia maakuntakaavan merkintöihin ja kaavamääräyksiin. Matkailun edistämishankkeiden selvityksistä lähtöaineistona on käytetty Keski-Pohjanmaan matkailustrategiassa 2007–2013.

6.6.1 Virkistyskäyttö ja matkailu

Maakuntakaava tukee matkailuelinkeinon ja virkistyskäytön monipuolista kehittämistä maakunnan alueella. Kaavassa on huomioitu matkailustrategiassa todetut maakunnan tärkeimmät matkailuresurssit, joita ovat mereinen, maaseutumainen ja paikoin jopa erämainen luonto sekä pai-

kallinen kulttuuriperintö. Matkailun kehittämismarkinnat tukevat merkittävien vetovoimatekijöiden kestävää käyttöä.

Alueella on vireillä useita matkailun edistämishankkeita. Alueiden osoittaminen tukee matkailua palvelevia elinkeinoja ja vahvistaa aluerakennetta. Maakuntakaavan merkinnät vahvistavat tavoitetta kehittää alueen matkailua monipuoliseksi ja ympärivuotiseksi. Markinnat tukevat kaavan tavoitteiden mukaisesti mahdollisuuksia hyödyntää erityyppisiä alueita ja palveluita.

Maakunnan merkittävimmät sekä matkailijoiden että maakunnan oman väestön käyttämät virkistyskohteet on huomioitu kaavassa. Virkistysalueita tai -kohteita on mukana jokaisesta Keski-Pohjanmaan kunnasta ja ne muodostavat siten verkoston, joka on myös osa ylimaakunnallista aluerakennetta ja edistävät osaltaan matkailupalveluita tarjoavien alueiden välisten yhteyksien kehittämistä ja niiden erityyppisten mahdollisuuksien hyödyntämistä.

Kaava tukee myös vetovoimatekijöiden taustalla olevia tekijöiden, kuten luonnon- ja perinnemaisemien sekä kulttuurihistorian säilymistä monin tavoin.

6.6.2 Muut elinkeinot ja talous

Eri elinkeinoja tukevista markinnöistä on esitetty 3. vaiheen kaavassa seuraavia:

- maa-aineksen ottoalueet ja kaivokset
- tieverkoston kehittäminen, syväväylä, parannettava rataosuus
- aluerakennetta tukevat markinnat ja työpaikka-alueet

Nämä markinnat tukevat elinkeinojen harjoittamista ja kehittävät niihin tarvittavaa sekä harjoittamista edistävää infrastruktuuria. Suuret hankkeet, kuten kaivoshankkeet, tukevat toteutukseen merkittävästi kuntien taloutta ja työllistymistä. Kaava saattaa myös aiheuttaa rajoituksia elinkeinojen harjoittamiselle koko maakunnassa. Tällaisia merkintöjä ovat mm. pohjavesialueet ja arvokkaat harjualueet sekä muut geologiset muodostumat, jotka saattavat rajoittaa toimintojen sijoittumista ja laajentumista alueelle (mm. maa-aineksen otto ja teollisuus). Näiden ristiriitaisten tarpeiden yhteensovittamiseksi tulisi hankekohtaisesti laatia pohjavesien suojelusuunnitelmia.

6.7 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Maakuntakaavan vaikutuksia alue ja yhdyskuntarakenteeseen on arvioitu vertaamalla nykytilanteen tietoja maakuntakaavan merkintöihin sekä kaupallisiin palveluihin kohdistuvien vaikutusten arviointia (Entrecon (2008) Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030). Arvioinnin pohjana ovat nykytilannetta kuvaavat seutukaavojen sekä voimassa ja vireillä olevien yleiskaavojen markinnat sekä liiton ja Tilastokeskuksen tiedot aluerakenteesta.

Yhdyskuntarakenne on käsitelty maakuntakaavan 1. vaihekaavassa ja se otettiin mukaan 3. vaihekaavaan täydennys- ja päivityselementtinä. Arvioinnin pohjana on Keski-Pohjanmaan liiton ja Sigma Konsulttien yhteistyönä 2008 valmistunut "Keski-Pohjanmaan aluerakenne 2030", joka on ollut 3. vaiheen maakuntakaavan lähtömateriaalina erityisesti yhdyskuntarakenteen ja sen mitoituksen sekä kehittämissperiaatteiden kuin myös perustellun väestökehitysarvion osalta.

Maakuntakaava tukee monella tavoin olemassa olevan aluerakenteen kehittämistä. Monin markinnoin edistetään yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja elinympäristön laadun parantamista.

Taajamatoimintojen alueiden rajaukset tarkistettiin kuntien (yleis)kaavatilannetta vastaaviksi. Keskustatoimintojen alueet on osoitettu edelleen kuntien keskustoihin. Uutena merkintänä kaavassa on osoitettu keskustatoimintojen alakeskukset Himangan, Kannuksen, Kokkolan ja Vetelin alakeskuksiin. Kyliksi on osoitettu sekä kylämäisen asumisen alueet että maatalousvaltaisten toimintojen alueet merkinnällä. Markinnat ohjaavat alempiasteista kaavoitusta alueella pyrkimyksenä eheyttää ja täydentää nykyistä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

Kylämäisen asumisen alueita vahvistetaan kaavamääräyksellä sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä erityisesti kylän ydinaluetta toiminnallisesti ja kyläkuvasuhteisesti. Uudisrakentamista sijoitetaan palveluiden kannalta edullisesti – ensisijaisesti olemassa olevan asutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien varaan huomioiden myös maatalouden kannalta edullisimpien peltoalueiden säilyminen.

Maakuntakaavan matkailun ja maaseudun kehittämismerkinnöillä on osoitettu alueita, joilla on erityisiä kehittämisedellytyksiä. Merkinnät ohjaavat alueidenkäytön tarkempaa suunnittelua säilyttämään alueella olevat palvelut ja huomioimaan matkailun tarpeet alueen pääkäyttötarkoituksen huomioiden. Merkinnöillä on osoitettu taajama- ja keskustatoimintojen ulkopuolisia alueita, joilla on tällä hetkellä erityisiä kehittämisedellytyksiä, kuten vetovoimatekijöitä ja sijainti hyvien yhteyksien varrella.

Kaavassa esitettyjen ohitustieyhteystarpeiden toteuttaminen edistäisi taajamien elinympäristöjen laatua turvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta lisäämällä. Pääradan parantaminen on eräs keskeisimmistä sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kohentava ja yhdyskuntarakennetta eheyttävä hanke.

Mahdolliset kaivoshankkeet aiheuttavat toteutuessaan merkittävää työvoiman lisätarvetta ja lisäävät ainakin väliaikaisesti asutusta, mikä tulee muuttamaan lähialueen yhdyskuntarakennetta kyläalueilla esimerkiksi Kokkolan Ullavan Rahkosessa ja Haapalassa, Toholammin Sykäräisissä, Lestijärven Syrissä sekä Halsualla ja Himangalla.

Maakuntakaavaan on osoitettu seudullisesti merkittävät tilaa vaativat kaupan alueet ja työpaikka-alueet siten, että merkinnöillä edistetään palvelu- ja työpaikkaverkkojen muotoutumista yhdyskuntarakennetta merkittävästi hajauttamatta.

6.8 Vaikutukset liikenteeseen, teknisiin verkostoihin ja energiahuoltoon

Maakuntakaavaehdotuksen vaikutuksia liikenne- ja teknisiin verkostoihin on arvioitu lähtöaineistona olleen materiaalin perusteella. Arviointityössä pyrittiin tunnistamaan keskeiset kehitystarpeet ja maakuntakaavan vaikutukset ratkaisujen edistämiseksi.

Lähtötietoina oli kyseisten verkostojen tarkastelussa aluerakenneselvitys (Keski-Pohjanmaan liitto & Sigma Konsultit Oy (2008) Keski-Pohjanmaan aluerakenne 2030), jossa huomioitiin myös keskeiset kehitystarpeet. Lisäksi on tarkasteltu vesihuollon alueellista yleissuunnitelmaa (Pietarsaari, Kokkola, Uusikaarlepyy, Kruunupyy, Pedersöre ja Luoto, Ramboll (2009)).

Maakuntakaavan laadinnan yhteydessä on selvitetty maakunnan ja sen läpikulkevan liikenteen nykytilaa ja kehittämistarpeita. Maakuntakaavassa on osoitettu maakunnan sisäisen ja läpikulkevan liikenteen kannalta tärkeimmät kehitettävät liikenneyhteydet, joita ovat valtatie 8, valtatie 13, kantatie 63, kantatie 58 ja seututie 750. Merkinnät perustuvat kaavassa esitettyjen uusien, mm. kaivostoimintaa koskevien, varausten seurannaisvaikutuksiin, tieverkon osien liikenteellisiin muutoksiin sekä aluerakenteen ja yritystoimintojen kehittämistavoitteisiin. Näillä merkinnöillä vaadutaan myös osaltaan mahdollisiin tuleviin kaivoshankkeisiin.

Tieverkoston merkinnät tukevat maakuntien ja kuntien välistä yhteistoimintaa sekä vahvistavat aluerakennetta. Teiden parantaminen myös tukee alueen elinkeinojen kehittämistä ja vahvistaa alueen matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä. Hyvät yhteydet helpottavat ja tekevät turvallisemmaksi vilkasta työmatka- ja asiointiliikennettä. Sama koskee myös raskasta liikennettä, joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä. Lisäksi tien vaikutuspiirin väylästä liikenteellinen toimivuus ja turvallisuus paranevat. Kuljetus ja matkailuelinkeinojen lisäksi liikennekäytävän tilavaraukset vaikuttavat positiivisesti energiaverkkojen ja tietoliikenneyhteyksien kehittämismahdollisuuksiin.

Laajakaistaverkon kehittäminen parantaa olosuhteita etenkin harvaan asutuilla alueilla, joilla verkkopalvelut ovat tähän asti olleet heikkoja tai rajallisia. Ne lisäävät näiden alueiden kilpailukykyä ja vetovoimaa sekä parantavat myös palvelujen saatavuutta. Haittavaikutuksena on verkostotöistä aiheutuvat mahdolliset lievät ympäristövaikutukset.

Parannettava rataosuus -merkinnät vaikuttavat alueen raideliikenteen tehokkuuteen ja toimivuuteen, jotka tuovat lisää kilpailukykyä alueen yrityksille ja siten kerrannaisvaikutukset heijastuvat maakunnan aluerakenteeseen. Ratapihojen ja sivuraiteen parantaminen mahdollistaa junapituuden noston 925 m kahdella raiteella. Eri toimintojen (henkilöliikennekaluston seisotus, vaunukorjaamo, kunnossapito ja tankkauspaikat) keskittäminen tietyille alueille lisää tehokkuutta ja säästää kustannuksia ja matkustajalaiturin muutos eritasoon lisää turvallisuutta.

Kehitettävä laivaväylä -merkintä kehittää liikennöintiä sataman syventymisen myötä (suuremmat laivat pääsevät Kokkolan satamaan). Yhdessä rataverkon parantamisen ja kaivostoiminnan kanssa merkinnällä on toteutuessaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sataman syventämisen tarkoituksena on toteutuessaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sataman syventämisen tarkoituksena on toteutuessaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sataman syventämisen tarkoituksena on toteutuessaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sataman syventämisen tarkoituksena on toteutuessaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Parannettava pääjohto tai -linja -merkintä parantaa ja kehittää valtakunnallista sähkönsiirtoverkkoa sekä varmentaa sähkönsiirtoa. Sillä myös varaudutaan mahdollisten uusien sähköntuotantolaitosten käyttöönottoon. Merkintä rajoittaa linjakäytävän maankäyttöä ja se saattaa aiheuttaa maisemahäiriötä ja esimerkiksi linnustovaikutuksia.

6.9 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta merkittävimpiä vaikutuksia on kuvattu useiden eri otsikoiden alla. Kokonaisuutena maakuntakaava pyrkii kohentamaan ihmisten elinolosuhteita monin eri tavoin, muun muassa kehittämällä elinkeinojen toimintaedellytyksiä, palveluiden saatavuutta ja virkistysmahdollisuuksia sekä eheyttämällä alue- ja yhdyskuntarakennetta, lisäämällä liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä säilyttämällä keskipohjalaista luontoa ja kulttuuriperintöä sekä edistämällä luonnonvarojen kestävästä käytöstä.

Elinympäristöjä heikentäviä maankäyttömuotoja vaihekaavassa on esitetty hyvin vähän. Joillakin maankäyttömuodoilla tulee mahdollisesti silti olemaan paikallisia negatiivisia vaikutuksia ristiriitojen yhteensovituksista huolimatta. Tällaisia maankäyttömuotoja ja merkintöjä voivat olla:

- maa-ainesalueet
- kaivostoiminnot
- ohitustiet
- parannettava sähkölinja
- moottoriurheilukeskukset
- matkailutoimintojen kehittäminen

Poski- projektissa tutkitut kallioaineksen ottoalueet on valittu jo tutkimuksen alussa niin, että ne sijaitsevat riittävän etäällä asutuksesta. Tästä syystä asutukselle aiheutuva häiriö lieventyy. Tosin ottotoiminnasta aiheutunut lisääntynyt liikenne voi aiheuttaa siitä huolimatta haittaa siirtoihin käytettävän liikenneverkoston lähellä asuville ihmisille. Kaivostoiminnalla on samankaltaisia vaikutuksia, vaikka varatut alueet sijaitsevat melko harvaan asutuilla alueilla. Syntyviä haittoja ja haittojen ehkäisymahdollisuuksia tulee selvittää lupaprosessin yhteydessä.

Matkailun kehittäminen esitetyillä kohdealueilla tullee pääsääntöisesti vahvistamaan paikallisia elinkeinoja ja palveluita ja siten parantamaan elinolosuhteita. Kehityksen tulisi tapahtua kuitenkin paikallinen asutus huomioon ottaen. Mahdollisia ristiriitatilanteita voi syntyä, mikäli paikalliset asukkaat kokevat matkailun tarpeiden menevän asuin ympäristön viihtyisyyden edelle.

Tieliikenteen parantamistoimilla on pääosin positiivinen vaikutus asuin ympäristöihin liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden lisääntymisen kautta, mutta mahdollista on, että esim. ohitusteillä on asutuksen läheisyyteen sijoituessaan elinympäristöjen laatua heikentäviä vaikutuksia. Mahdolliset haitalliset vaikutukset tulee selvittää ja ehkäistä tiesuunnitelmien yhteydessä.

Kaavassa esitetyn uuden Hanhinevan moottoriurheilukeskus -merkinnän melualueelle ei sijoitu asutusta. Moottoriurheilukeskuksen melualueella, 400 m sektorilla keskuksen ympärillä, noin 350 m päässä on ainoastaan eläinlaitos, jonka asukkeihin ja työntekijöihin melulla saattaa olla lievää vaikutusta. Moottoriurheilukeskuksen häiriöalueelle 1000 m säteelle keskuksesta sijoittuu kaksi

asuinrakennusta Kåksbyggningenin alueella. Nekin kuitenkin sijaitsevat valtatie vastakkaisella puolella, noin 950 m päässä, joten äänien arvioidaan peittyvän liikenteen ääniin ja haittojen voidaan arvioida jäävän vähäisiksi. Eläinhoitolaan kohdistuvaa haittaa pystytään todennäköisesti ehkäisemään hyvällä suunnittelulla.

Parannettava sähkölinja -merkinnän vaikutuksia vähentää se, että se sijoittuu olemassa olevalle linjakäytävälle. Kuitenkin korotettava jännitetaso vaikuttaa todennäköisesti sähkölinjan korkeuteen tai linjakäytävän leveyteen, jolloin maisemalliset vaikutukset lisääntyvät. Vaikutukset on kuitenkin tutkittava lupaprosessin yhteydessä.

Kaava säilyttää tai lisää virkistyskäyttömahdollisuuksia, millä voidaan pääsääntöisesti arvioida olevan positiivinen vaikutus asuin- ja elinympäristölle

6.10 Vaikutukset naapurimaakuntiin

Maakunnan luonnolliset alueet, kuten jokilaaksot, eivät ulotu merkittävästi naapurimaakuntien alueille. Maakuntakaavan vaikutusalue sijoittuu pääosin Keski-Pohjanmaan alueelle. Kaava huomioi ja tukee naapurimaakuntien kehittämis- ja toimintaedellytykset.

Matkailun kehittämisen kohdealueet tukevat matkailutoimintaa Luodon saaristossa Pohjanmaalla, Kalajoen saaristossa ja Hiekkasärkillä Pohjois-Pohjanmaalla sekä Kinnulan ja Kivijärven "erämaa-alueilla" Keski-Suomessa ja Reisjärvellä Pohjois-Pohjanmaalla.

Parannettavat tieyhteydet edistävät sujuvaa ja turvallista liikkumista maakuntien välillä. Parannettava rataosuus kehittää merkittävästi koko Pohjanmaan raideliikennettä ja tukee monin eri tavoin elinkeinojen ja ympäristön kehittämistä. Keski-Pohjanmaan maakunnan liittäminen kansainväliseen "Perämeren kaareen" vahvistaa Perämeren kehittämisvyöhykkeen tavoitteiden toteutumista.

Himangan puolelle ulottuva Kalajoen ja Lestijoen välinen viheryhteystarve merkintä sekä tukee maankohoamisrannikon luonnon erityispiirteiden ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien säilymistä. Kokkolan Öjan kluuvien ja lampien luonnonpiirteiden säilymistä edistävät luo -merkinnät vahvistavat myös vastaavien arvojen säilymistä Pohjanmaalla Luodon saaristossa.

Etenkin maakuntien rajaseuduille sijoittuvat maa-aines ja pohjavesialueet turvaavat myös naapurimaakuntien vesihuoltoa ja maa-ainesten saatavuutta.

6.11 Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Keski-Pohjanmaan maakuntakaava muodostuu vaihekaavoista ja tässä osiossa käsitellään maakuntakaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ainoastaan siltä osin kuin ne tulevat tämän, nyt käsittelyssä olevan kolmannen vaihekaavan, merkintöjen osalta huomioiduiksi. Myös kohdekuvaukset -liitteessä on esitetty merkinnöittäin niihin liittyvät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Toimiva aluerakenne

Aluerakenteen ja alueidenkäytön kehittäminen hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita alueiden omat erityispiirteet huomioiden.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan aluerakenne perustuu vahvaan maakuntakeskus Kokkolaan sekä sen alakeskusten ja muiden kuntien keskusten muodostamaan verkostoon. Tärkeän osan aluerakenteellisesta kokonaisuudesta muodostavat keskustojen taajamien ympärille sijoittuvat vahvat kylät sekä alueiden väliset hyvät liikenneyhteydet. Aluerakennetta pyritään kehittämään

pääosin nykyistä yhdyskuntarakennetta parantamalla. Maaseudun kehittämisen kohdealueilla korostetaan elinvoimaisen maaseudun merkitystä aluerakenteessa.

Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yhdyskuntarakenteen kehittäminen liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa taajama-alueiden esittäminen perustuu nykyisiin taajama-alueisiin (YKR 2005) sekä kuntien yleis- ja asemakaavoihin. Taajamia pyritään siten ensisijaisesti eheyttämään sekä tiivistämään ja vasta toissijaisesti osoittamaan taajamiin laajennusalueita. Maakuntakaavassa uusia työpaikka-alueita on osoitettu Kokkolaan alueille, jotka ovat hyvien liikenneyhteyksien varrella ja palvelevat myös alueen yrittäjien sijoittumista edullisesti kaupunkiseudun työssäkäyntialueen sisällä. Taajama-alueiden ulkopuolisia uusia työssäkäyntialueita on osoitettu ainoastaan kaivostoimintaan varatuille alueille. Vähittäiskaupan suuryksiköitä ei osoiteta taajama-alueiden ulkopuolisille alueille. Yhdyskuntarakenteen kehittämistä ohjataan maakuntakaavalla siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin saavutettavissa ja että henkilöautoliikenteen tarve vähenisi. Näillä toimilla pyritään edistämään yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä.

Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilyminen.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitetaan maaseudun kehittämisen kohdealueena Lestijokivarsi, joka on maisemallisesti arvokas. Lisäksi eri merkintöjen suunnittelumääräyksillä korostetaan muinaismuistojen säilyttämistä. Merkinnöillä pyritään turvaamaan merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen säilymistä.

Luonnon virkistyskäytön sekä luonto- ja kulttuurimatkailun edistäminen.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitetaan virkistyskohteiden ja -alueiden muodostama koko maakunnan käsittävä verkosto, jonka lisäksi osoitetaan laajoja alueita matkailun vetovoima-alueina, joiden esittäminen perustuu alueiden luontoarvoihin ja erityispiirteisiin. Merkinnöillä edistetään alueiden säilyttämistä.

Luonnonvarojen sijainti ja hyödyntämismahdollisuuksien huomioiminen.

Luonnonvarojen hyödyntämistä ohjaavat merkinnät perustuvat maa-ainesten ottoalueiden osalta alueelta laadittuun Poski-projektiin (Keski-Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojekti, toteuttajina mm. Länsi-Suomen ympäristökeskus (nyk. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus), GTK ja Keski-Pohjanmaan liitto) ja kaivosalueiden osalta toimijoiden tekemiin tutkimuksiin ja valtauksiin. Kaavassa osoitetaan lisäksi pohjavesialueet ympäristöhallinnon rekisterin mukaisesti. Luonnonvarojen hyödyntämistä pyritään ohjaamaan ekologisesti kestävällä tavalla. Esimerkiksi osoitetut maa-aineksen ottoalueet eivät ole ristiriidassa pohjavesialueiden kanssa.

Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Liikenneverkon ja energihuollon kehittäminen nykyiset rakenteet huomioiden.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa liikenneverkkoa on tarkasteltu kokonaisuutena ja erityisesti kaavan vaikutukset liikenteeseen (esim. lisääntyvä liikenne tiellä 63 kaivostoiminnan vaikutuksesta) on pyritty huomioimaan parannettavina tieosuuksina sekä tieluokan nostoin. Uusia tielinjauksia on osoitettu liikennesuunnitelmien mukaan Kokkolan ohikulkuun sekä Lestijärven ohittavalle kantatielle. Perhon ja Toholammin ohitustievaraukset ovat pitkän tähtäimen suunnitelmia.

Muutoin tiestöä kehitetään nykyisellä paikallaan. Energiahuollon osalta kaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävät sähkölaitokset sekä nykyiset sekä suunnitellut sähkönsiirtolinjat.

Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Maankohoamisrannikon taloudellisten ja ympäristöllisten vaikutusten huomioiminen.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa on annettu suunnitteluosuus tulvavaaran huomioimiseksi. Merkintä on tässä vaiheessa osoitettu ainoastaan suosituksena, koska riittäviä tutkimuksia ei ole vielä olemassa.

6.12 Haitallisten vaikutusten lieventäminen

Kaava osaltaan edistää yhteiskunnan kannalta tärkeiden toimintojen sijoittumista maakuntaan ohjaamalla alueiden käyttöä siten, että toiminnot on todennäköisesti mahdollista toteuttaa siedettävien ympäristövaikutuksien. Vaikutusarviossa esitetyt eri toimintojen mahdollisia haitallisia vaikutuksia voidaan useassa tapauksessa lieventää. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että vaikutusten ehkäisyyn kiinnitetään riittävästi huomioita yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Maankäytön ohjausjärjestelmän mukaan maakuntakaava vaikuttaa suurelta osin alempiasteisen kaavoituksen kautta. Suositeltavaa onkin etenkin kuntakohtaisten yleiskaavojen laatiminen siten, että maakuntakaavassa osoitettujen varausten vaikeasti todennettavia vaikutuksia voidaan tarkempien selvitysten perusteella lieventää.

7. TOTEUTTAMINEN JA OIKEUSVAIKUTUKSET

Maakuntakaavan toteutuminen tapahtuu välillisesti, lähinnä alempiasteisen kuntakaavoituksen ja viranomaisten edistämismittien kautta. *Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32.1§).* Maakuntakaava ei kuitenkaan ole voimassa yksityiskohtaisemman oikeusvaikutteisen kaavan alueella muutoin kuin näiden kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (MRL 32.2§). Maakuntakaavan huomioon ottaminen ja edistämismittien koskevat kaavojen muuttamista koskevat kaavojen muuttamista koskevat kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Maakuntakaava, niin kuin maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset suunnitelmat muutoinkin, on otettava huomioon myös kun suunnitellaan ja päätetään muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämistä siten kuin erityislaissa säädetään. Tässä suhteessa keskeisiä lakeja ovat ympäristösuojelulaki, tielaki, maa-aineslaki, vesilaki, metsälaki, jätelaki ja rakennus- ja ympäristösuojelulaki. Luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain huomioon ottamisesta säädetään vielä tarkemmin MRL 197 §:ssä.

Yksityishenkilöiden oikeuksia koskevat merkinnät ovat lähinnä virkistys-, suojelu-, liikenne- ja teknisen huollon alueisiin liittyvä rakentamisrajoitus (MRL 33§). Tässä 3. vaihekaavassa on käsitelty kaikkia em. maankäyttöluokkia. Vaikka LUO -merkintä on informatiivinen eikä se saa olla maanomistajalle kohtuuton, saattaa tulla esiin tilanteita joissa maakuntakaavan osoittamat luontoarvot ovat esim. ympäristölupaprosessin yhtenä perusteena jonkin hankkeen eväämiselle.

Keski-Pohjanmaan liitolla on Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan laatimisvastuu ja siten myös velvoite seurata kaavan toteutumista ja antaa ohjeita kaavan tulkitsemiseksi. Käytännössä liitto antaa asiaan liittyviä lausuntoja sekä osallistuu eri viranomaistahojen järjestämiin neuvotteluihin.

Maakuntakaavan toteuttavat keskeiset viranomaistahot ja säädökset eri aihekokonaisuuksien osalta on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Toteutuksen keskeiset viranomaistahot ja säädökset.

<i>Aihekokonaisuus</i>	<i>Säädös</i>	<i>Viranomainen</i>	<i>Menettelytapa</i>
Taajamatoimintojen alueet (A) Keskustatoimintojen (C,ca) alueet Työpaikka-alueet (TP)	MRL	Kunta	Kaavoitus
Kylä (AT)	MRL	Kunta	Rakennuslupa / suunnittelutar- veratkaisu. Kaavoitus tar- peen mukaan.
Vähittäiskaupan suuryksikön ja myy- mäläkeskittymien sijoitusvyöhyke	MRL	Kunta	Kaavoitus
Tiestö	MRL Maantielaki	ELY (elinkeino, liikenne ja ym- päristökeskus)	Yleissuunnitel- ma, Tiesuunnitelma
Pohjavesi	Vesilaki, Ympäristönsuo- jelulaki	ELY (elinkeino, liikenne ja ym- päristökeskus)	Suojelusuunni- telma
Maa-ainesten otto (EO)	Maa-ainelaki, Ymp.suoj.laki, Laki ympäristö- vaikutusten ar- viointimenette- lystä	Kunta, ELY (elinkeino, liikenne ja ym- päristökeskus), AVI (aluehallin- tovirasto)	Ympäristölupa
Kaivosalueeksi soveltuva alue (EK)	Kaivoslaki, Laki ympäristö- vaikutusten ar- viointimenette- lystä	Kunta, ELY (elinkeino, liikenne ja ym- päristökeskus), AVI (aluehallin- tovirasto)	Ympäristölupa, rakennuslupa

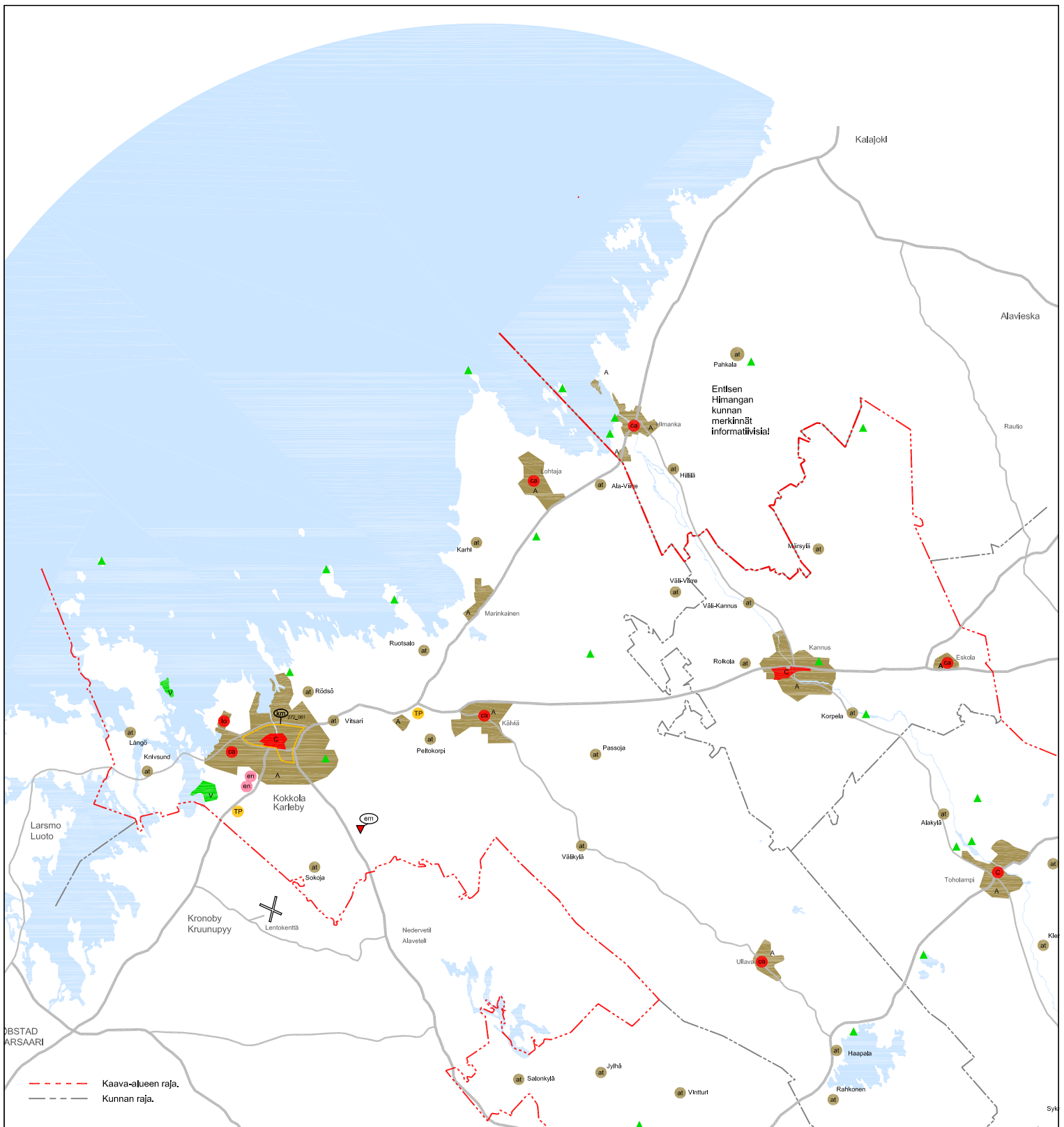
8. SEURANTA JA JATKOSUUNNITTELU

8.1 Seurannan järjestäminen

Maakuntakaavan toteutuksen seuranta perustuu viranomaisneuvottelujen ja lausuntopyyntöjen yhteydessä kirjattavaan alempiasteisen suunnittelun ja muun maankäytön seurantaan. Tarpeen mukaan liiton edustaja osallistuu kunnissa pidettäviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kehittämiskeskusteluihin tai (järjestää) erillisiin asiakointiin liittyviin neuvotteluihin. Maakuntakaavan toimivuutta ja esiin tulleita muutostarpeita seurataan vuosittain sekä jatkosuunnittelun yhteydessä.

8.2 Jatkosuunnittelu

Maakuntakaavan 3. vaiheen valmistumisen myötä syntyy samalla myös Keski-Pohjanmaan kokonaisuusmaakuntakaava. Kuitenkin mahdollisia päivitystarpeita tutkitaan tämänkin jälkeen jatkuvasti ja tarvittaessa voidaan tehdä maakuntakaavan osapäivityksiä. Näitä tarpeita voi syntyä esimerkiksi kulttuurialueiden päivityksen sekä tulvariskikartoituksen ja tulvavaara-alueiden selvityksen valmistuttua. Lisäksi voi esiintyä tarpeita laatia uusia vaihekaavoja, joista eräs ajankohtainen aihepiiri on uusiutuvan energian tuotanto (tuulivoima). Em. aihepiirien käsittely voidaan ottaa käsitteilyyn myös kuntakaavoitusten yhteydessä.

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

YHDYSKUNTARAKENNE

- Taajamatoimintojen alue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Keskustatoimintojen alakeskus.
- Kylä.
- Työpaikka-alue suurta maapinta-alaa vaativille toiminnoille.
- Logistiikka-alue.
- Energiahuollon alue.

KAUPAN PALVELUVERKKO

- Vähittäiskaupan suuryksikköjen tai myymäläkeskittymien sijoitusvyöhyke. Merkintä korvaa Kokkolan osalta 2.vaihekaavan vastaavan kohdemerkinnän.

VIRKISTYS

- Virkistys-/matkailukohte.
- Moottoriurheilurata.

YHDYSKUNTARAKENNE, VIRKISTYS JA KAUPAN PALVELUVERKKO

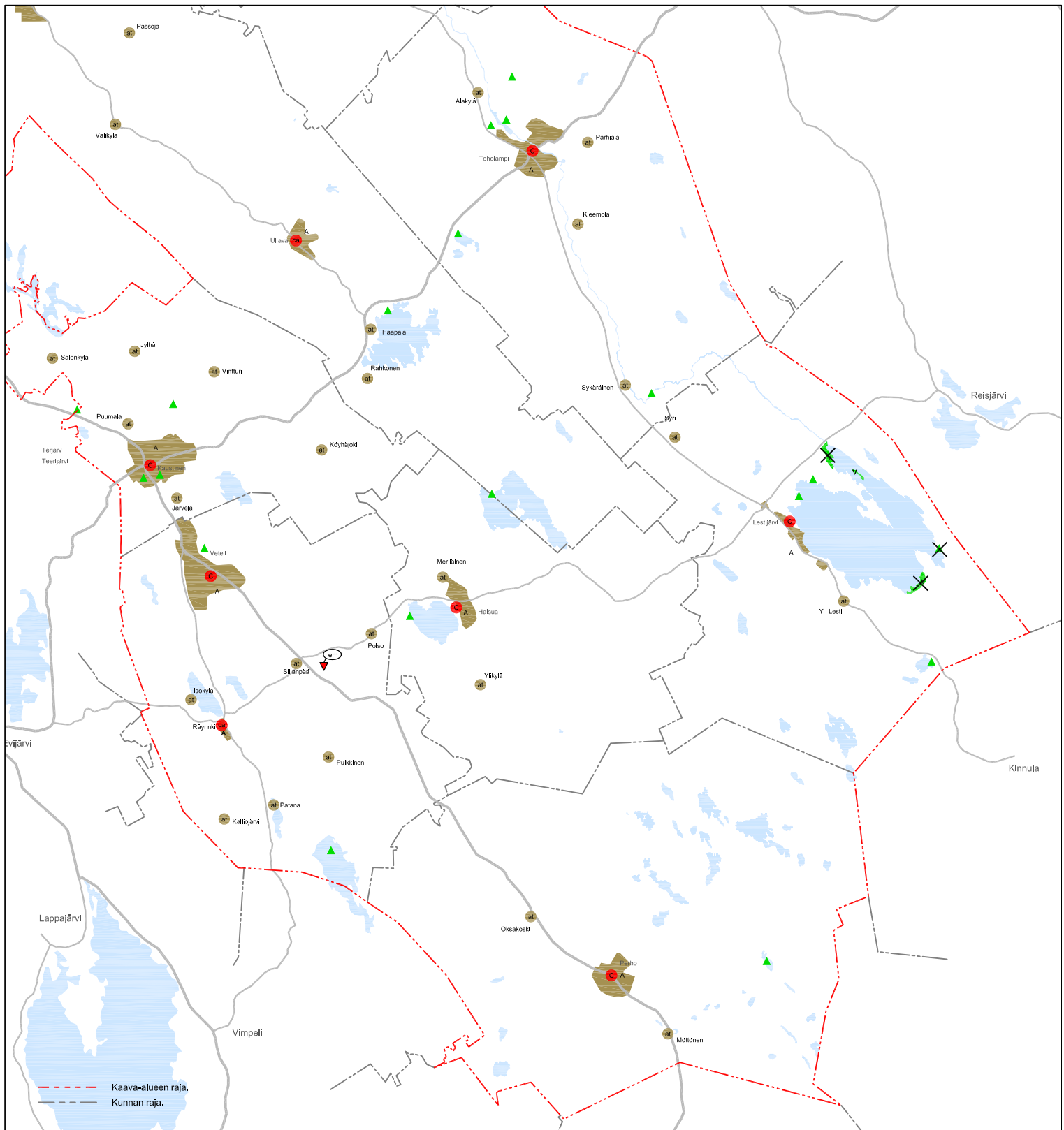
1a

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

YHDYSKUNTARAKENNE

- Taajamatoimintojen alue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Keskustatoimintojen alakeskus.
- Kylä.
- Työpaikka-alue suurta maapinta-alaa vaativille toiminnoille.
- Logistiikka-alue.
- Energiahuollon alue.

KAUPAN PALVELUVERKKO

- Vähittäiskaupan suuryksikköjen tai myymäläkeskittymien sijoitusvyöhyke. Merkintä korvaa Kokkolan osalta 2.vaihekaavan vastaavan kohdemerkinnän.

VIRKISTYS

- Virkistys-/matkailukohde.
- Moottoriturheilurata.

YHDYSKUNTARAKENNE, VIRKISTYS JA KAUPAN PALVELUVERKKO

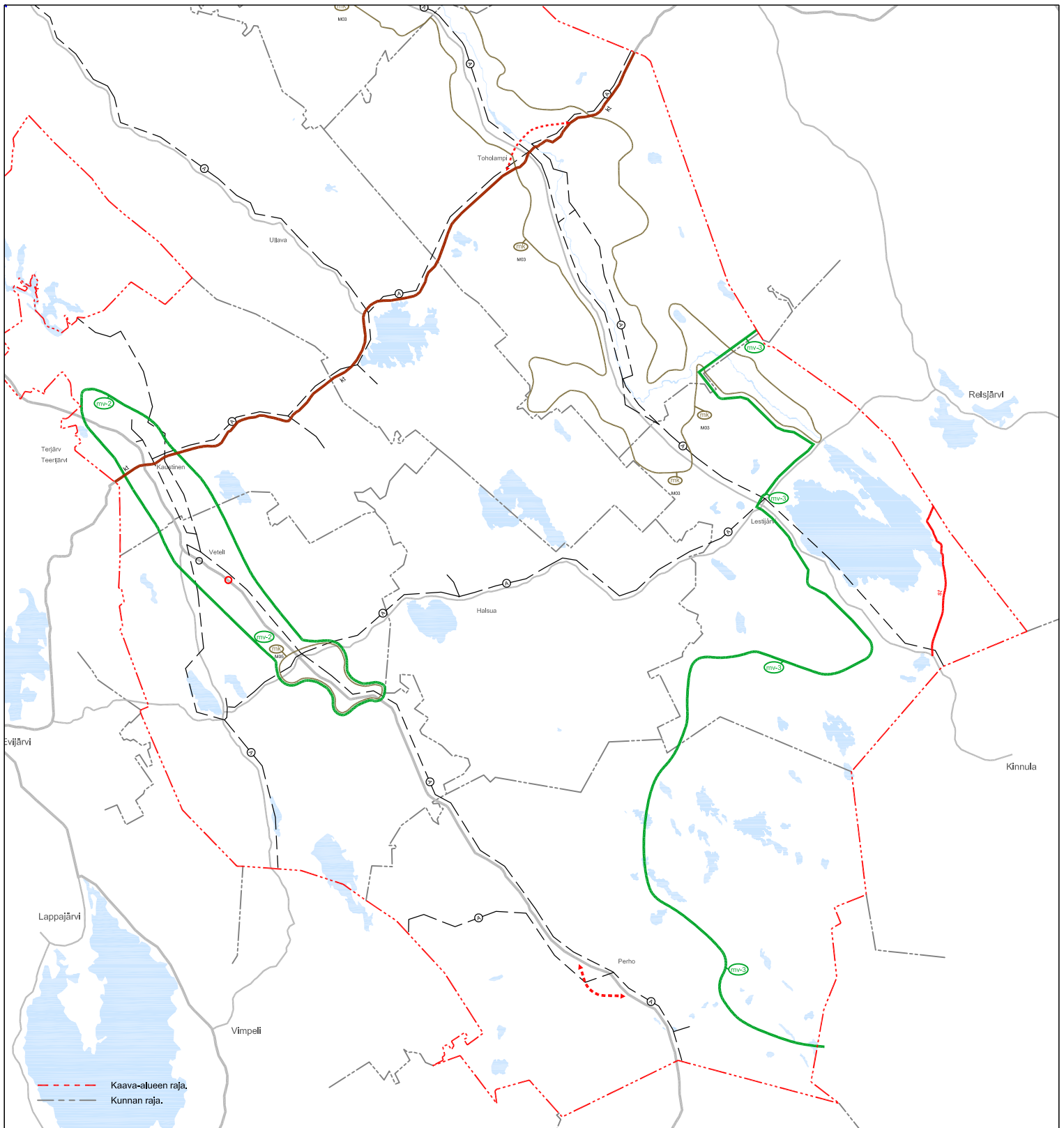
1b

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

- Kansainvälinen ja ylimaakunnallinen kehittämisvyöhyke: Perämerenkaari.
- Kaupunkikehittämisen kohdealue.
- Matkailun vetovoima-alue/matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue.
- mv-1 Rahjan saaristo
- mv-2 Kaustinen - Veteli
- mv-3 Metsäpeuranmaan erämatkailualue ja Lestijärven kulttuurialue
- mv-4 Öjan matkailualue
- mv-5 Vanhansatamanlahti
- Maaseudun kehittämisen kohdealue. Lestijokivarsi M03
Veteli - Sillanpää M05

- vt/kt Uusi valtatie / kantatie (vt / kt)
- vt/kt Merkittävästi parannettava valtatie / kantatie.
- Eritasoliittymä.
- Tieliikenteen yhteystarve.
- Viheryhteystarve.
- Parannettava rataosuus ja liikennepaikka.
- Kehitettävä laivaväylä.
- Parannettava pääjohto tai -linja.
- Laajakaistan yhteystarve.

KEHITTÄMISPERIAATTEET

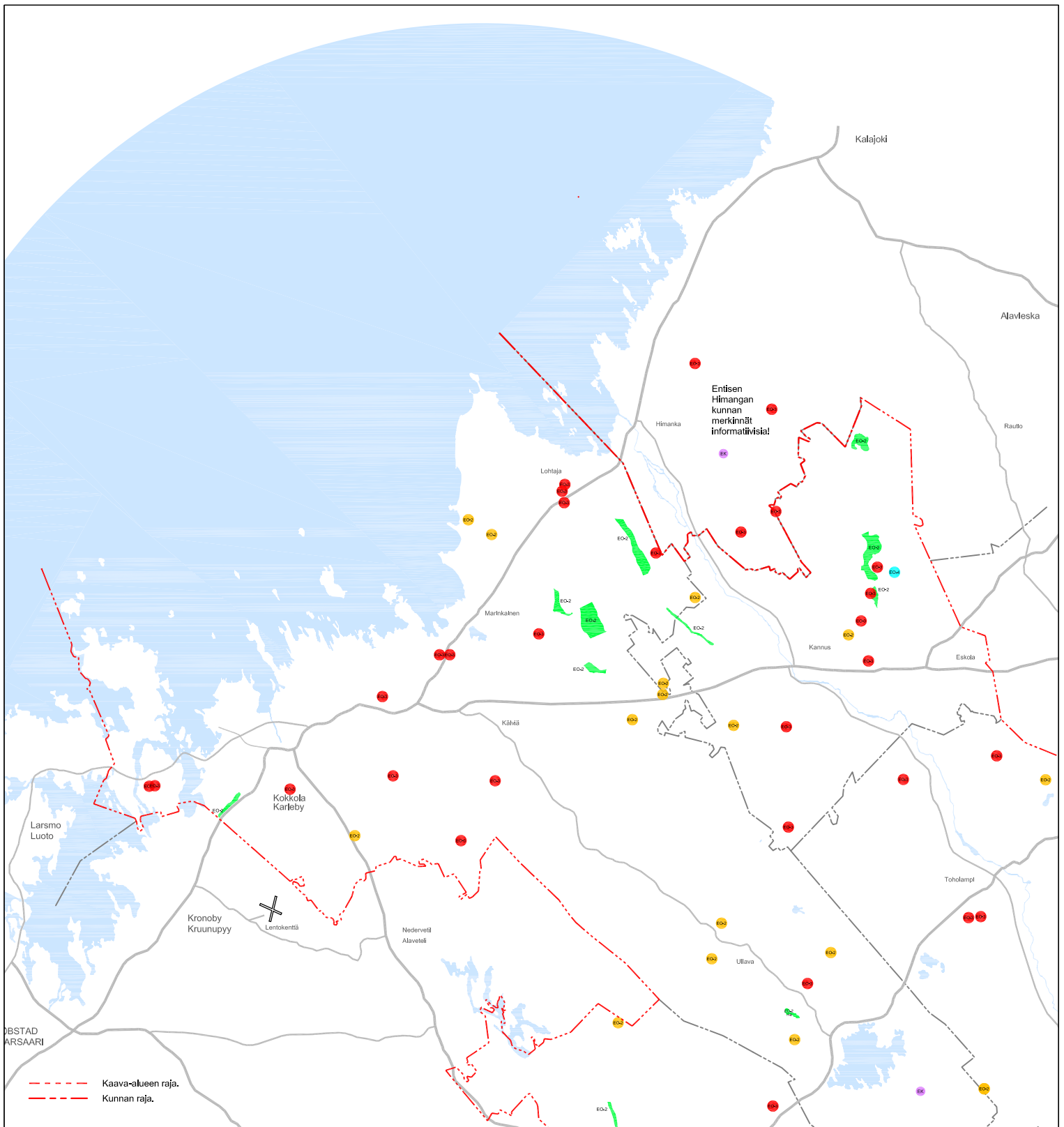
2b

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

MAA-AINESTEN OTTO

- EO Maa-ainesten ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-2 Hiekka- ja sora-aineksen ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-3 Kalliomurskeen ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-4 Luonnonkiviutuotantoon soveltuva alue.
- EK Kaivosalueeksi soveltuva alue.

MAA-AINESTEN OTTO

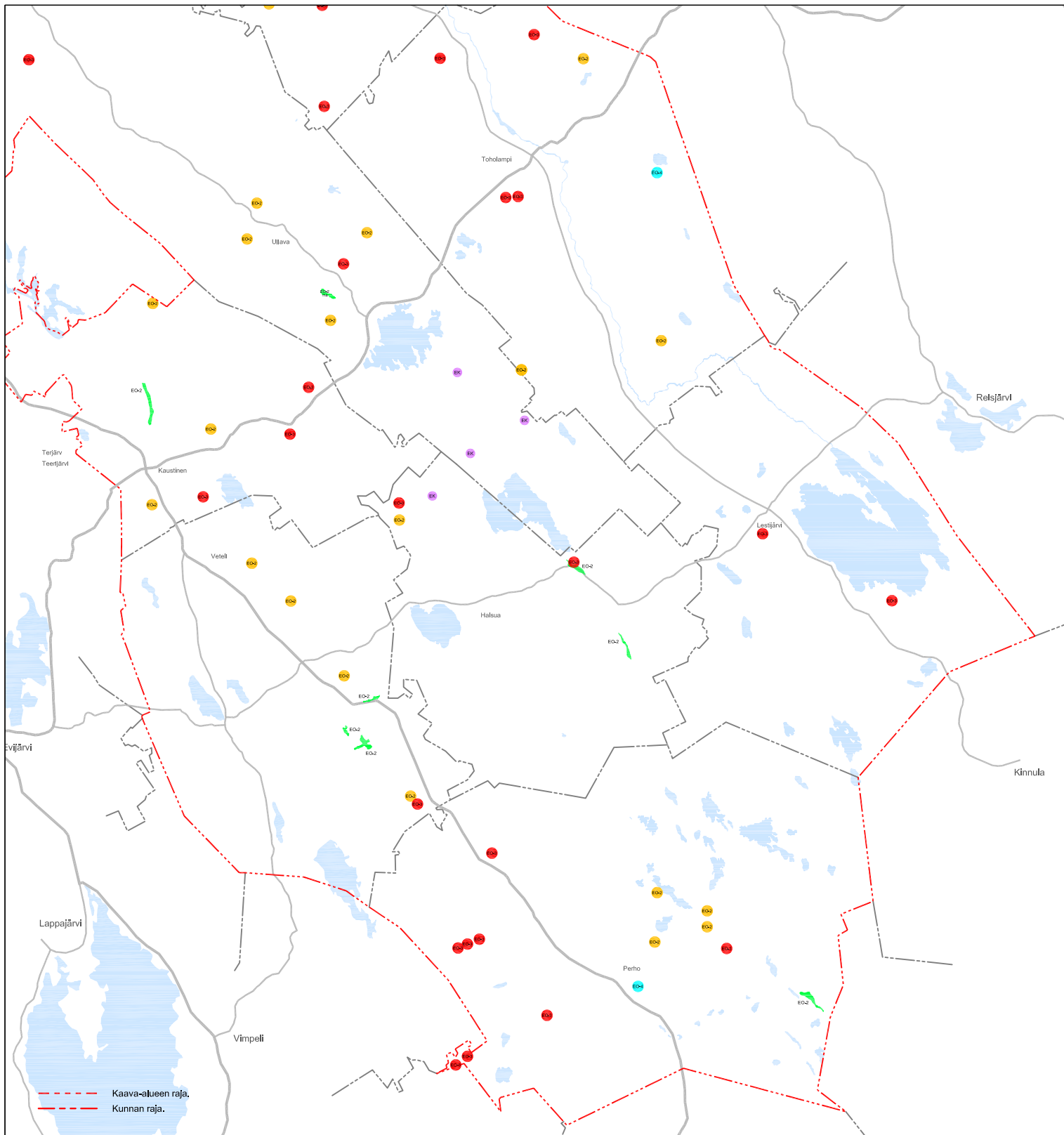
3a

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

MAA-AINESTEN OTTO

- EO Maa-ainesten ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-2 Hiekka- ja sora-aineksen ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-3 Kalliomurskeen ottoalue tai ottoon soveltuva alue.
- EO-4 Luonnonkivituotantoon soveltuva alue.
- EK Kaivosalueeksi soveltuva alue.

MAA-AINESTEN OTTO

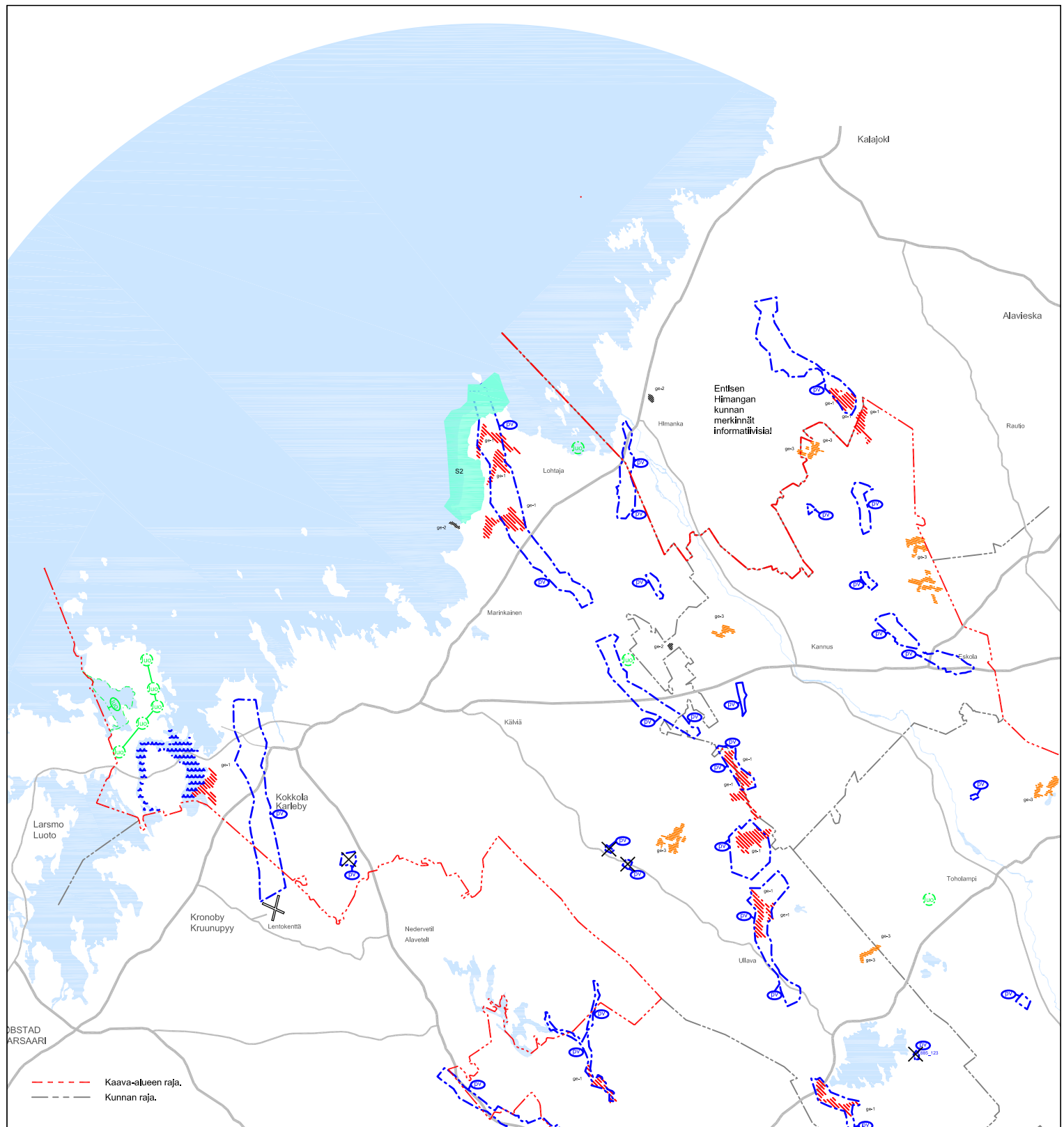
3b

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

LUONNON MONIMUOTOISUUS

- S2 Harjijensuojeluohjelman mukaan perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue.
- ge Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.
- ge-1 Arvokas harjualue.
- ge-2 Arvokas kallioalue.
- ge-3 Arvokas moreenialue.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva teollisuuden prosessivesialue.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde.

LUONNON MONIMUOTOISUUS

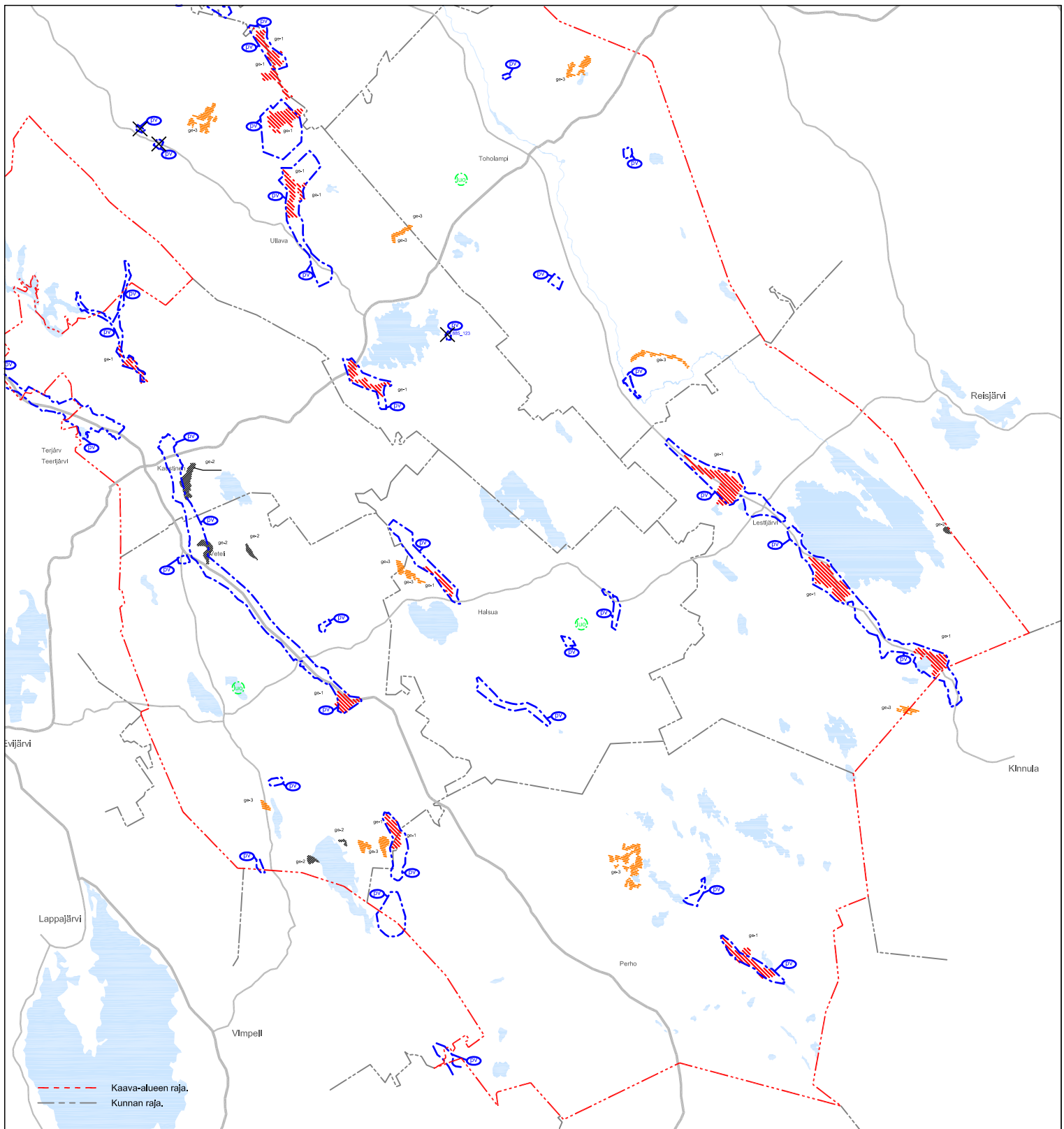
4a

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

LUONNON MONIMUOTOISUUS

- S2 Harjijensuojeluohjelman mukaan perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue.
- ge Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.
- ge-1 Arvokas harjualue.
- ge-2 Arvokas kallioalue.
- ge-3 Arvokas moreenialue.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva teollisuuden prosessivesialue.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde.

LUONNON MONIMUOTOISUUS

4b

1:400 000

2009

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

RAMBOLL

LIITE 6: Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan kaikkien vaiheiden kohdekooditaulukko

Värikoodien selite:

	= 3. vaihe
	= 2. vaihe
	= 1. vaihe
pun. teksti	= Poistunut kohde

**Keski- Pohjanmaan maakuntakaava 3. vaihe on vahvistettu ympäristöministeriössä
8.2.2012 Dnro YM3/5222/2010. Vahvistamatta jäivät seuraavat:**

236_022 Kt 63 tieluokan muutos
 924_011 Merkittävästi parannettava st
 750
 272_361 Kehitettävä laivaväylä
 885_435 EO-3 Haarasaari
 421_432 EO-3 Laminneva

Huom! Yhdistelmäkartalla ei näy 1. vaiheen kohteissa kuntakoodia, vaikka ne
 alla olevassa taulukossa on selvyuden vuoksi esitetty

Himangan 3. vaiheen kohteet ovat informatiivisina, ei vahvistuvina

Koodi	Merkintä	Nimi/tunniste	Muut vaihekaavat
74_1	Turvetuotantoalue (EO1)	Kairineva	
74_1	LUO (Suo)	Isoneva	
74_1	tv1		
74_1	tv2		
74_2	LUO (Suo)	Lulloneva	
74_3	LUO (Suo)	Ärmätinneva	
74_4	LUO (Suo)	Ahvenlammineva	
74_085	Laajakaistaverkko		
74_121	Pohjavesialue	Liedes/Isosarju	Myös 1. vaiheessa
74_122	Pohjavesialue	Ylikylä	Myös 1. vaiheessa
74_123	Pohjavesialue	Kannisto	Myös 1. vaiheessa
74_124	Pohjavesialue	Kanala	Myös 1. vaiheessa
74_132	Natura-alue	Linjalamminkangas	
74_133	Natura-alue	Hangasneva/säästöpiirinneva	
74_137	Natura-alue	Kotkanneva/Pikku-Koppelon metsät	
74_141	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Töppösen luolikat	Myös 1. vaiheessa
74_142	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Penninkijoki-Säästöpiirinneva- Hangasneva	Myös 1. vaiheessa
74_143	Kulttuuriymp., valtakunn.	Halsuan kirkon miljö	
74_144	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Halsuanjärvi	
74_145	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Halsuan maisema-alue	
74_151	LUO	Kato-oja	Myös 1. vaiheessa
74_171	Arvokas harjualue	Isosarju	
74_181	Arvokas moreenialue	Haarahaudankangas- Ketunpesänkangas	
74_211	Taajamatoimintojen alue	Halsua	Myös 1. vaiheessa
74_212	Kylä	Ylikylä	Myös 1. vaiheessa
74_213	Kylä	Meriläinen	
74_221	Keskustatoimintojen alue	Halsua	Myös 1. ja 2. vaiheessa
74_251	Virkistyskohde	Masala	Myös 1. vaiheessa
74_321	Seututie	751	

74_331	Yhdystie	7350	
74_332	Yhdystie	7511	
74_351	Ulkoilureitti	Soidinkallio	
74_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
74_391	Lentokenttä	Halsuanjärven vesiliikennekenttä	
74_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
74_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Pahkaharju	

74_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Kalettomanharju	
74_434	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Nuoliharju	
74_435	Kaivosalue EK	Kairineva	
74_436	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
74_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Kotkanneva/Pikku-Koppelon metsät	
74_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Hangasneva/säästöpiirineva	
74_553	Vanhon metsien suojeluohj.	Linjalamminkangas	
74_611	Pääjohto/-linja	400 kV	
95_1	tv1		
95_1	tv2		
95_021	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Vt 8 Himangan keskustassa	Myös 1. vaiheessa, 95_311
95_031	Maaseudun kehittämisalue	Lestijoki varsialueineen	Myös 1. vaiheessa
95_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	Vt 8 varsialue, Himanka - Kalajoki	
95_051	Viheryhteystarve	Himanka-Kalajoki	
95_081	Parannettava pääjohto/-linja	Kokkola-Oulujoki pääjohto/-linja	Myös 1. vaiheessa, 95_621
95_085	Laajakaistaverkko		
95_091	matkailun vetovoima-alue	Rahjan saaristo	
95_111	Arvokas kallioalue	Lajuksenkangas	Myös 1. vaiheessa
95_121	pohjavesialue	Tiilipruukinkangas	Myös 1. vaiheessa
95_122	pohjavesialue	Kurikkala/Uusi-Somero	Myös 1. vaiheessa, Uusi-Somero koodilla 95_123
95_131	Natura-alue	Rahjan saaristo	
95_134	Natura-alue	Maakannuskarinlahti ja Viirretjoen suisto	
95_133	Natura-alue	Lestijoki	
95_141	kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Raumankari - Sautinkari	Myös 1. vaiheessa
95_142	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Rahjan saaristo	Myös 1. vaiheessa
95_143	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Alaviirteen saaristo	Myös 1. vaiheessa
95_144	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Maakannuskarinlahti ja Meksinkallio	Myös 1. vaiheessa
95_145	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Himangan peltoalue	Myös 1. vaiheessa
95_146	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Himankakylä	Myös 1. vaiheessa
95_147	Kulttuuriymp., valtakunn.	Kinaren talot, Hillilä	
95_171	Arvokas harjualue	Lautakodankangas	
95_172	Arvokas harjualue	Vanha-Somero/Uusi-Somero	
95_181	Arvokas moreenialue	Jokikangas-Heinistönkangas	
95_211	Taajamatoimintojen alue	Himanka	Myös 1. vaiheessa
95_212	Kylä	Pahkala	Myös 1. vaiheessa
95_213	Kylä	Hillilä	Myös 1. vaiheessa
95_221	Keskustatoimintojen alakeskus	Himanka	Myös 1. ja 2. vaiheessa merk. keskustatoim. alue
95_241	Teollisuusalue	Himangan teollisuusalue, Kannuskylän teollisuusalue	
95_251	Virkistysalue	Iso-Mansikan saari	Myös 1. vaiheessa
95_252	Virkistysalue	Meksinkallio	Myös 1. vaiheessa
95_253	Virkistysalue	Sautinkari - Lestijokisuu	Myös 1. vaiheessa
95_254	Virkistysalue	Pernun ulkoilukeskus	Myös 1. vaiheessa
95_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta pohjoiseen	Myös 1. vaiheessa
95_322	Seututie	Seututie 775	
95_331	Yhdystie	Yhdystie 7730	

95_332	Yhdystie	Yhdystie 7716	
95_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
95_361	Laivaväylä		
95_362	Veneväylä		
95_381	Venesatama	Pikku-Mansikan kala/pienvenesatama	
95_382	Venesatama	Lestijokisuun pienvenesatama	
95_421	Jätteenkäsittelyal.		
95_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Kohnankalliot	
95_432	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Metsähaudankangas	
95_433	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Moskuankalliot	
95_434	Kaivosalue EK	Hirsikangas	
95_511	Rantojensuojeluohjelma-alue	Rahjan saaristo	
95_512	Rantojensuojeluohjelma-alue	Mikon-Ruonanlahti	
95_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Maakannuskarinlahti ja Viirretjoen suisto	
95_551	Vanhojen metsien suojeluohj.alue	Hilju	
95_571	Koskiensuojelulain mukainen alue	Lestijoki	
217_1	tv1		
217_1	tv2		
217_021	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Parannettava tieosuus vt 28 Kannuksen kohdalla	Myös 1. vaiheessa
217_025	Parannettava päärata		Myös 1. vaiheessa
217_031	Maaseudun kehittämisalue	Lestijoki varsialueineen	Myös 1. vaiheessa
217_085	Laajakaistaverkko		
217_111	Arvokas kallioalue	Heinojankallio	Myös 1. vaiheessa
217_121	Pohjavesialue	Polehenkangas 900m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_122	Pohjavesialue	Märsylä 300m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_123	Pohjavesialue	Hietakangas 2000m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_124	Pohjavesialue	Iso-Hanni 50m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_125	Pohjavesialue	Narikka 350m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_126	Pohjavesialue	Riippa 2000m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_127	Pohjavesialue	Eskolanharju 1300m3/d	Myös 1. vaiheessa
217_128	Pohjavesialue	Hietaseljänharju	
217_131	Natura-alue	Viitajärvi	
217_132	Natura-alue	Etelämevan-Viitasalonnevan- Seljäsennevan alue	
217_133	Natura-alue	Lestijoki	
217_141	kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Lestijoen maisema-alue	Myös 1. vaiheessa
217_142	kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Kannuksen keskustan kohteet	Myös 1. vaiheessa
217_143	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Leppilammenkylä	
217_171	Arvokas harjualue	Lautakodankangas	
217_173	Arvokas harjualue	Hietaseljänharju	
217_181	Arvokas moreenialue	Jokikangas-Heinistönkangas	
217_182	Arvokas moreenialue	Oravamaanharju-Vuotinselkä	
217_183	Arvokas moreenialue	Karjakangas-Palokangas	
217_211	Taajamatoimintojen alue	Kannuksen keskusta	Myös 1. vaiheessa
217_212	Taajamatoimintojen alue	Eskola	Myös 1. vaiheessa
217_213	Kylä	Märsylä	Myös 1. vaiheessa
217_214	Kylä	Väli-Kannus	Myös 1. vaiheessa
217_215	Kylä	Roikola	Myös 1. vaiheessa
217_216	Kylä	Korpela	Myös 1. vaiheessa
217_217	Keskustatoimintojen alakeskus	Eskolan liikekeskusta	

217_221	Keskustatoimintojen alue	Kannuksen liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
217_241	Teollisuusalue	Teollisuusalue, Flextronics	
217_242	Teollisuusalue	Teollisuusalue, Pouttu	
217_243	Teollisuusalue	Eskolan teollisuusalue	
217_244	Teollisuusalue	Keskustan teollisuusalue	
217_251	Virkistysalue	Kitinkankaan vapaa-aika- ja urheilukeskus	Myös 1. vaiheessa
217_252	Virkistysalue	Korpelan patoalue	Myös 1. vaiheessa
217_253	Virkistysalue	Hietajärvi	Myös 1. vaiheessa
217_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta länteen	Myös 1. vaiheessa
217_282	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta itään	Myös 1. vaiheessa
217_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 28	
217_313	Valtatie/kantatie	Kantatie 86	
217_322	Seututie	Seututie 775	
217_331	Yhdystie	Yhdystie 7714	
217_332	Yhdystie	Yhdystie 7540	
217_333	Yhdystie	Yhdystie 7712	
217_334	Yhdystie	Yhdystie 7720	
217_335	Yhdystie	Yhdystie 7592	
217_351	Ulkoilureitti		
217_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
217_391	Lentokenttä	Hietakankaan pienlentokenttä	
217_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Pernu 2	
217_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Toivola	
217_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Matoriuutta	
217_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
217_435	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
217_436	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Kungas	
217_437	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
217_438	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
217_439	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Karhinkalliot	
217_440	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Murhakorvenkalliot	
217_441	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Jylhäkangas	
217_442	Maa-ainesten ottoalue EO-4	Ojalanhautakangas	
217_443	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
217_444	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
217_445	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
217_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Etelämevan-Viitasalonnevan-Seliäsennevan alue	
217_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Viitajärvi	
217_571	Koskiensuojelulain mukainen alue	Lestijoki	
217_632	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
217_633	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
217_634	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
236_1	Turvetuotantoalue (EO1)	Lumppionneva	
236_1	LUO (Suo)	Tervalamminneva	
236_1	tv2		
236_2	Turvetuotantoalue (EO1)	Kannistonneva	
236_3	Turvetuotantoalue (EO1)	Lähdeneva	
236_4	Turvetuotantoalue (EO1)	Valkeaneva	
236_5	Turvetuotantoalue (EO1)	Päiväneva	
236_6	Turvetuotantoalue (EO1)	Vähävehkaneva	

236_7	Turvetuotantoalue (EO1)	Kötyskäsaaren- ja isovehkaneva	
236_8	Turvetuotantoalue (EO1)	Ketosneva	
236_9	Turvetuotantoalue (EO1)	Länkkyljärvenneva	
236_022	Tieluokan muutos	kt 63	Myös 1. vaiheessa, 236_313
236_041	Kevyen liikenteen yhteystarve		
236_085	Laajakaistaverkko		
236_091	matkailun vetovoima-alue	Kaustinen-Veteli	
236_111	Arvokas kallioalue	Isonkallion kallioalue	Myös 1. vaiheessa
236_121	Pohjavesialue	Oosinharju / Pläkkisenharju	Myös 1. vaiheessa
236_122	Pohjavesialue	Tunkkari / Kausti	Myös 1. vaiheessa
236_123	Pohjavesialue	Koppeloharju, Peltokydönharju, Keminacken	Myös 1. vaiheessa
236_124	Pohjavesialue	Äsen A, B, Emet, Borgmossäsen, Patamäki A	Myös 1. vaiheessa
236_131	Natura-alue	Pilvineva	
236_134	Natura-alue	Vionneva	
236_141	kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Perhonjoen varren viljelyalueet ja	Myös 1. vaiheessa
236_142	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Tastulanjärvi	Myös 1. vaiheessa
236_143	Kulttuuriymp/maisema, valtakunn.	Jylhä, Metsäkylä	
236_144	Kulttuuriymp., valtakunn.	Nikulan talli	
236_145	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Salonkylä	
236_171	Arvokas harjualue	Kirkkoharju-Timosenharju	
236_211	Taajamatoimintojen alue	Kaustisen keskusta	Myös 1. vaiheessa
236_212	Kylä	Salonkylä	Myös 1. vaiheessa
236_213	Kylä	Jylhä	Myös 1. vaiheessa
236_214	Kylä	Vintturi	Myös 1. vaiheessa
236_215	Kylä	Puumala	Myös 1. vaiheessa
236_216	Kylä	Köyhäjoki	Myös 1. vaiheessa
236_217	Kylä	Järvellä	Myös 1. vaiheessa
236_221	Keskustatoimintojen alue	Kaustisen liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
236_241	Teollisuusalue	Keskustan teollisuusalue	
236_251	Virkistysalue	Nikulan ravirata	Myös 1. vaiheessa
236_252	Virkistysalue	Kaustisen hiihtokeskus / kansanmusiikkikeskus	Myös 1. vaiheessa
236_253	Virkistysalue	Tastulanjärvi	
236_254	Virkistysalue	Terveys- ja hyvinvointimatkailun alue	
236_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 13 Kokkolasta Nuijamaalle	
236_332	Yhdystie	Yhdystie 7511 Halsualta Känsäkankaalle	
236_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
236_421	Jätteenkäsittelyalue	Jätteidenkäsittelylaitos Natural Compost Oy	
236_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
236_432	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
236_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
236_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
236_435	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Kausenkangas	
236_436	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
236_437	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Heinäplassi	
236_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Pilvineva	
236_533	Soidensuojeluohjelma-alue	Vionneva	

236_631	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV Suom. kantaverkon muk. (-99)	
272_1	tv2		
272_021	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Vt 8 (Nykyinen linjaus)	Myös 1. vaiheessa koodilla 272_311
272_022	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Vt 13 (osuus Kokkolan keskustan ja ohitustieverauksen välissä)	Myös 1. vaiheessa
272_023	Uusi valtatie / kantatie	Vt8, Kokkolan uusi ohitustie liittymäjärjestelyineen	Myös 1. vaiheessa
272_024	Uusi tielinjaus	Satamatie (VT8 - Kokkolan satama)	Valmistunut, peruskarttamerkintä korvannut merkinnän
272_025	Parannettava päärata		Myös 1. vaiheessa
272_026	Parannettava rataosuus	Ykspihlajan sivurade ja ratapihjärjestelyt	Myös 1. vaiheessa 272_342
272_027	Eritasoliittymä	Eritasoliittymä	Myös 1. vaiheessa
272_028	Eritasoliittymä	Eritasoliittymä	
272_031	Kaupunkikehittämisen kohdeal. Kk)	Kokkolan asemakaavoitettu kaupunkialue	Myös 1. vaiheessa
272_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	VT 8, Kokkolasta etelään	
272_043	Kevyen liikenteen yhteystarve	VT 13 Kokkolasta Kruunupyyn rajalle	
272_051	Viheryhteystarve	Viheryhteys Kruunupyy - Hepo-Ventusneva - Harri-	Myös 1. vaiheessa
272_052	Viheryhteystarve	Perhonjokivarsi	Myös 1. vaiheessa
272_061	Vähittäiskaupan suuryksikköjen vyöhyke	Kokkola	Merkintä korvannut 2. vaiheen merkinnän (272_223)
272_071	Työpaikka-alue	Kokkolan eteläraja	
272_081	Parannettava pääjohto/-linja	Kokkola-Oulujoki pääjohto/-linja	
272_085	Laajakaistaverkko		
272_091	matkailun vetovoima-alue	Öjan matkailualue	
272_092	matkailun vetovoima-alue	Vanhansatamanlahti	
272_121	Pohjavesialue	Åsen A, B, Viperioosi, Emet, Borgmossåsen, Patamäki A	Myös 1. vaiheessa
272_122	Pohjavesialue	Stoppesharju 50m3/d	Myös 1. vaiheessa
272_123	Prosessivesialue	Laajalahti-Öjanjärvi	Myös 1. vaiheessa
272_131	Natura-alue	Luodon saaristo	
272_132	Natura-alue	Isosaaren tulvalehto	
272_133	Natura-alue	Rummelön-Harrbådan	
272_134	Natura-alue	Laajalahti	
272_135	Natura-alue	Kätölandet	
272_136	Natura-alue	Kokkolan saaristo	
272_141	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Kokkolan - Kälviän ulkosaaristo	Myös 1. vaiheessa
272_142	Kulttuuriymp., valtakunn.	Kokkolan keskustan kohteet	Myös 1. vaiheessa
272_143	Kulttuuriymp., maakunn.	Tullimäen alue	
272_144	Kulttuuriymp., maakunn.	Junnila	
272_145	Kulttuuriymp./maisema, valtakunn./maakunn.	Sokojan kylä	Myös 1. vaiheessa koodilla 272_143
272_146	Kulttuuriymp., valtakunn.	Mäntykangas	
272_147	Kulttuuriymp., valtakunn.	Kruununvoudin talo	
272_148	Kulttuuriymp., valtakunn.	Ykspihlajan satamakonttori	
272_149	Kulttuuriymp., valtakunn.	Palman huvila-alue	

272_150	Kulttuuriymp., valtakunn.	Kaarlelan kirkonkylä	
272_151	Kulttuuriymp., valtakunn.	Tankarin saari	
272_152	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Öjan kulttuurimaisema-alue	
272_153	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Rödsön kyläalue	
272_154	Kulttuuriymp., maakunn.	Rimmin alue	
272_155	Kulttuuriymp., maakunn.	Räbbin taloryhmä	
272_156	Kulttuuriymp., maakunn.	Möllerin talot ympäristöineen	
272_157	LUO	Vargholmsfjärden FINIBA 740135	Myös 1. vaiheessa koodilla 272_151
272_158	LUO	Kokkolan ja Luodon sisäsaariston lammet ja lahdet	Myös 1. vaiheessa koodilla 272_152
272_161	Melualue	Kruunupyyn lentoasema	
272_171	Arvokas harjualue	Hietanokka	
272_211	Taajamatoimintojen alue	Kokkolan keskusta	Myös 1. vaiheessa
272_212	Kylä	Långön kyläalue	Myös 1. vaiheessa
272_213	Kylä	Knivsundin kyläalue	Myös 1. vaiheessa
272_214	Kylä	Rödsön kyläalue	Myös 1. vaiheessa
272_215	Kylä	Vitsari	Myös 1. vaiheessa
272_216	Kylä	Sokoja	Myös 1. vaiheessa
272_221	Keskustatoimintojen alue	Kokkolan ydinkeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
272_222	Keskustatoimintojen alakeskus	Koivuhaan liikekeskusta	Myös 1. vaiheessa merk. keskustatoim. alue
272_241	Ympäristövaik. merkittävien teollisuustoim. alue	Suurteollisuusalue	
272_251	Virkistysalue	Laajalahti	Myös 1. vaiheessa
272_252	Virkistysalue	Köykärinmäki	Myös 1. vaiheessa
272_253	Virkistysalue	Tankkari	Myös 1. vaiheessa
272_254	Virkistysalue	Munsön	Myös 1. vaiheessa
272_255	Virkistysalue	Perhonjokisuu	Myös 1. vaiheessa
272_256	Moottoriurheilurata	Hanhineva	
272_271	Satama-alue	Ykspihlajan satama	
272_291	Logistiikka-alue	Kokkolan suurteollisuusalue	
272_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 13	
272_321	Seututie	Seututie 749	
272_331	Yhdystie	Yhdystie 7479	
272_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
272_361	Parannettava laivaväylä	Kokkolan syväväylä	Myös 1. vaiheessa
272_362	Veneväylä	Virallinen veneväylä	
272_381	Venesatama	Trullevin kalasatama	
272_382	Venesatama	Mustakarin pienvenesatama	
272_383	Venesatama	Elban pienvenesatama	
272_384	Venesatama	Ykspihlajan pienvenesatama	
272_385	Venesatama	Tankarin pienvenesatama	
272_421	Jätteenkäsittelyal.	Sokojan kaatopaikka	
272_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
272_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Hirvineva	
272_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
272_434	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Säröberget	
272_435	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
272_436	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
272_441	Energiahuollon alue	Ventusnevan muuntoasema	Myös 1. vaiheessa merk. muuntoasema

272_442	Energiahuollon alue	Hirvinevan muuntoasema	
272_461	Puolustusvoimien alue	Kokkolan varikkoalue	Myös 1. vaiheessa
272_481	Energiahuollon alue en-1	Kokkolan edustan tuulivoimaloiden alue	
272_511	Rantojensuojeluohjelma-alue	Luodon saaristo	
272_512	Rantojensuojeluohjelma-alue	Kokkolan saaristo	
272_513	Soidensuojeluohjelma-alue	Kätölandet	
272_541	Lintuvesiensuojelualue	Rummelön-Harrbådan	
272_542	Lintuvesiensuojelualue	Laajalahti	
272_561	Lehtojensuojeluohjelma-alue	Isosaaren tulvalehto	
272_571	Koskiensuojelulain mukainen alue	Perhönjoki	
272_621	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 220kV	
272_631	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
272_632	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
272_633	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
315_1	LUO (Suo)	Valkianeva	
315_1	tv1		
315_2	LUO (Suo)	Eteläneva	
315_3	LUO (Suo)	Kotkaneva	
315_4	LUO (Suo)	Iso-Rimpineva	
315_7	LUO (Suo)	Muuraisräme	
315_8	LUO (Suo)	Ristineva	
315_011	Uusi valtatie / kantatie	Suonperän alue Kokkolan rajalla	Myös 1. vaiheessa
315_021	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Vt 8 välillä Kokkolan raja - kantatie 64	Myös 1. vaiheessa 315_311
315_025	Parannettava päärata		Myös 1. vaiheessa
315_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	Vt 8 välillä Peltokorventien liittymä -	
315_042	Kevyen liikenteen yhteystarve	Suonperäntie välillä vt 8 - Kälviä keskusta	
315_071	Työpaikka-alue	Kasikulma	
315_081	Parannettava pääjohto/-linja	Kokkola-Oulujoki pääjohto/-linja	Myös 1. vaiheessa (315_621)
315_085	Laajakaistaverkko		
315_121	Pohjavesialue	Ryönänkangas	Myös 1. vaiheessa
315_122	Pohjavesialue	Järvelänkangas	Myös 1. vaiheessa
315_123	Pohjavesialue	Viirrekangas	Myös 1. vaiheessa
315_124	Pohjavesialue	Herlevinharju A, B, C	Myös 1. vaiheessa
315_126	Pohjavesialue	Riippa	Myös 1. vaiheessa
315_128	Pohjavesialue	Hietaseljänharju	
315_131	Natura-alue	Vähäjärven lehto ja Ruotsalon letot	
315_132	Natura-alue	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan alue	
315_133	Natura-alue	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	
315_134	Natura-alue	Vionneva	
315_135	Natura-alue	Lähdeneva	
315_136	Natura-alue	Kokkolan saaristo	
315_137	Natura-alue	Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät	
315_141	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Kokkolan - Kälviän ulkosaaristo	Myös 1. vaiheessa
315_142	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Marinkaisten kyläalue	Myös 1. vaiheessa
315_143	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Ruotsalon kyläalue	Myös 1. vaiheessa
315_144	Kulttuuriymp/maisema, valtakunn.	Kälviän kirkonkylä ja Kälviänjoen kulttuurimaisema	

315_145	Kulttuuriymp., valtakunn.	Rytikarin kalasatama	
315_146	Kulttuuriymp., valtakunn.	Poroluodon krunni	
315_147	Kulttuuriymp., valtakunn.	Rita, kylätie ja vanha rakennuskanta	
315_148	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Peltokorpi	
315_149	Kulttuuriymp., maakunn.	Pajalan taloryhmä	
315_150	Kulttuuriymp., maakunn.	Puukangas	
315_151	Kulttuuriymp., maakunn.	Klapuri	
315_152	Kulttuuriymp., valtakunn.	Riipan pysäkki	
315_171	Arvokas harjualue	Herlevinharju-Isoluoma-Uusilampi	
315_172	Arvokas harjualue	Viirrekangas	
315_173	Arvokas harjualue	Hietaseljänharju	
315_181	Arvokas moreenialue	Metsoharju-Korkeakangas	
315_182	Arvokas moreenialue	Pakopirtinkangas-Laiskunharju	
315_211	Taajamatoimintojen alue	Kokkolan Kälviän keskusta	Myös 1. vaiheessa
315_212	Kylä	Ruotsalon kylä	Myös 1. vaiheessa
315_213	Kylä	Passojan kylä	Myös 1. vaiheessa
315_214	Kylä	Väläkylä	Myös 1. vaiheessa
315_215	Kylä	Peltokorpi	Myös 1. vaiheessa
315_216	Taajamatoimintojen alue	Kasikulma	
315_221	Keskustatoimintojen alakeskus	Kälviän liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa merk. keskustatoim.alue
315_241	Teollisuusalue	Kälviän teollisuusalue	
315_251	Virkistysalue	Poroluoto	Myös 1. vaiheessa
315_252	Virkistysalue	Pirskeri	Myös 1. vaiheessa
315_253	Virkistysalue	Hirsimetsän virkistysalue	
315_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta etelään	Myös 1. vaiheessa
315_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 28 Kokkolasta Kajaaniin	
315_313	Valtatie/kantatie	Kantatie 63 Kauhavalta Ylivieskaan	
315_321	Seututie	Seututie 757 Kälviältä Ullavaan	
315_331	Yhdystie	Yhdystie 7711 Peitsosta Pernuun	
315_332	Yhdystie	Yhdystie 7540 Ullavasta Kannukseen	
315_333	Yhdystie	Yhdystie 7712 Kankaalta Kunkaalle	
315_334	Yhdystie	Yhdystie 7713 Riipasta Vuolteelle	
315_335	Yhdystie	Yhdystie 7574 Hyypästä Penttilään	
315_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
315_381	Venasatama	Pirskerin kalasatama	
315_382	Venasatama	Poroluodonkrunnin kalasatama	
315_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
315_432	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
315_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Marinkaisneva 1	
315_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
315_435	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
315_436	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Sepänkylä	
315_437	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Korkiakangas	
315_438	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Kokkokangas	

315_439	Kaivosalue EK	Koivusaarenneva	
315_440	Kaivosalue EK	Peräneva	
315_441	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
315_442	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
315_512	Rantojensuojeluohjelma-alue	Kokkolan saaristo	
315_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät	
315_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Etelämevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan alue	
315_533	Soidensuojeluohjelma-alue	Vionneva	
315_534	Soidensuojeluohjelma-alue	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	
315_535	Soidensuojeluohjelma-alue	Köyris-Pläkkisharju	
315_551	Vanhojen metsien suojeluohj. alue	Pikku-Koppelon metsät	
315_561	Lehtojensuojeluohjelma-alue	Vähäjärven lehto	
315_632	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
315_633	Pääjohto/-linja	Suurjännitelinja 110kV	
421_1	tv1		
421_011	Uusi valtatie / kantatie	kantatie 58 oikaisu Lestijärven itäpuolitse	Myös 1. vaiheessa
421_031	Maaseudun kehittämisalue	Lestijoki varsialueineen	Myös 1. vaiheessa
421_085	Laajakaistaverkko		
421_091	matkailun vetovoima-alue	Metsäpeuranmaa / Lestijärvi	
421_111	Arvokas kallioalue	Pyssykallio	Myös 1. vaiheessa
421_121	Pohjavesialue	Syrinharju A, B	Myös 1. vaiheessa
421_122	Pohjavesialue	Parannankangas A. ja B, Kasalankangas, Ahokurkela	Myös 1. vaiheessa, sis. 1. vaiheen kohteen 421_123 Ahokurkela
421_131	Natura-alue	Linjasalmenneva	
421_132	Natura-alue	Linjalamminkangas	
421_133	Natura-alue	Lestijoki	
421_134	Natura-alue	Kivinevan alue	
421_135	Natura-alue	Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva	
421_136	Natura-alue	Mattilansaari	
421_137	Natura-alue	Lestijärven saaret	
421_138	Natura-alue	Lehtosenjärvi	
421_139	Natura-alue	Isonneva	
421_1310	Natura-alue	Porraslamminkangas	
421_141	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Lestijärven vesialue rantoineen ja saarineen	Myös 1. vaiheessa
421_142	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Lestijärven kulttuurimaisema	Myös 1. vaiheessa
421_143	Kulttuuriymp., valtakunn.	Lestijärven kirkko ympäristöineen	
421_144	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Syrin kylämaisema	
421_145	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Similänperän peltoaukea	
421_146	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Valkealamminneva-Lehtosenjärvi	
421_171	Arvokas harjualue	Valkeisen harjualue	
421_172	Arvokas harjualue	Hietakangas-Tuikankangas	
421_173	Arvokas harjualue	Syrinharju	
421_181	Arvokas moreenialue	Mustikkakangas	
421_211	Taajamatoimintojen alue	Keskusta - Änäkkälä - Paranta	Myös 1. vaiheessa
421_212	Kylä	Syrin kylä	Myös 1. vaiheessa
421_213	Kylä	Yli-Lestin kylä	Myös 1. vaiheessa
421_221	Keskustatoimintojen alue	Lestijärven liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa

421_241	Teollisuusalue	Kangasvieren teollisuusalue	
421_251	Virkistysalue	Pitkäniemi; Härmänseudun karavaanarit	Myös 1. vaiheessa
421_252	Virkistysalue	Valkeisen alue	Myös 1. vaiheessa
421_253	Virkistysalue	Honkaniemi - Mustakallio	Myös 1. vaiheessa
421_254	Virkistysalue	Rajakallio	Myös 1. vaiheessa
421_255	Virkistysalue	Vasikkasaari	Myös 1. vaiheessa
421_256	Virkistysalue	Lohilahti - Laajalahti	Myös 1. vaiheessa
421_257	Virkistysalue	Kuturanta	
421_321	Seututie	Seututie 751	
421_322	Seututie	Seututie 775	
421_332	Yhdystie	Yhdystie 7593	
421_333	Yhdystie	Yhdystie 7594	
421_351	Ulkoilureitti	Peuranpolku	
421_352	Moottorikelkk. yhteystarve	Moottorikelkkareitti	
421_381	Venesatama	Ahon pienvenesatama	
421_382	Venesatama	Lestijärven kalasatama	
421_383	Venesatama	Parannan pienvenesatama	
421_384	Venesatama	Yli-Lestin pienvenesatama	
421_391	Lentokenttä	Piententokenttä	
421_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
421_432	Maa-ainesten ottoalue EO-3/na	Lamminneva	
421_433	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
421_511	Rantojen suojeleminen -alue	Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva	
421_512	Rantojen suojeleminen -alue	Lestijärven saaret	
421_513	Rantojen suojeleminen -alue	Lehtosenjärvi	
421_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Isonneva	
421_532	Soidensuojeluohjelma-al.	Paukaneva	
421_533	Soidensuojeluohjelma-al.	Kivinevan alue	
421_534	Soidensuojeluohjelma-al.	Iso-Lamminneva	
421_535	Soidensuojeluohjelma-al.	Linjasalmenneva	
421_551	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Mattilansaari	
421_552	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Linjasalmenneva	
421_553	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Linjalamminkangas	
421_554	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Lehtosenjärven alue	
421_555	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Porraslamminkangas	
421_556	Vanhojen metsien suojeleminen -alue	Kivinevan alue	
421_571	Koskiensuojelulain muk. alue	Lestijoki	
421_611	Pääjohto tai -linja	Suurjänttelin 400kV	
429_1	tv2		
429_021	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Vt 8 Marinkaisten kohdalla	Myös 1. vaiheessa (429_311)
429_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	Kevyen liikenteen yhteystarve	
429_081	Parannettava pääjohto/-linja	Kokkola-Oulujoki pääjohto/-linja	Myös 1. vaiheessa (429_621)
429_085	Laajakaistaverkko		
429_111	Arvokas kallioalue	Kallioniemi	Myös 1. vaiheessa
429_121	Pohjavesialue	Tiilipruukinkangas A, B, C	Myös 1. vaiheessa
429_122	Pohjavesialue	Karhinkangas, Sivakkokangas	Myös 1. vaiheessa
429_123	Pohjavesialue	Hietakangas	Myös 1. vaiheessa
429_126	Pohjavesialue	Riippa	Myös 1. vaiheessa

429_131	Natura-alue	Viitajärvi	
429_132	Natura-alue	Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan alue	
429_133	Natura-alue	Lestijoki	
429_134	Natura-alue	Maakannuskarinlahti ja Viirretjoen suisto	
429_135	Natura-alue	Rahjan saaristo	
429_136	Natura-alue	Kokkolan saaristo	
429_137	Natura-alue	Vattajanniemi, pääosin puolustusvoimien käytössä	
429_141	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Kokkolan - Kälviän ulkosaaristo	Myös 1. vaiheessa
429_142	kulttuuriymp./maisema valtakunn./maakunn.	Marinkainen, kyläalue vt 8 varressa	Myös 1. vaiheessa
429_143	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Alaviirteen saaristo	Myös 1. vaiheessa
429_144	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Maakannuskarinlahti ja Meksinkallio	Myös 1. vaiheessa
429_145	kulttuuriymp./maisema maakunn.	Vattaja	Myös 1. vaiheessa
429_146	Kulttuuriymp., valtakunn.	Ohtakari	
429_151	LUO	Rahjan saaristo - Alaviirteenlahti FINIBA 740158	Myös 1. vaiheessa
429_152	LUO	Pesäkivet	Myös 1. vaiheessa
429_171	Arvokas harjualue	Harjunkankaat-Karhinkangas	
429_172	Arvokas harjualue	Nenäjärvenkangas	
429_173	Arvokas harjualue	Fatihiedanpakka-Syösannanaro	
429_211	Taajamatoimintojen alue	Lohtajan keskusta	Myös 1. vaiheessa
429_212	Taajamatoimintojen alue	Marinkaisten keskusta	Myös 1. vaiheessa
429_213	Kylä	Ala-Viirteen kylä	Myös 1. vaiheessa
429_214	Kylä	Väli-Viirteen kylä	Myös 1. vaiheessa
429_215	Kylä	Karhi	Myös 1. vaiheessa
429_221	Keskustatoimintojen alakeskus	Lohtajan liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa merk.
429_251	Virkistysalue	Ohtakari	Myös 1. vaiheessa
429_252	Virkistysalue	Houraatin ulkoilualue	Myös 1. vaiheessa
429_253	Virkistysalue	Karhukorvenjärvi	Myös 1. vaiheessa
429_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentuminen Kokkolan suuntaan	Myös 1. vaiheessa
429_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 28	
429_331	Yhdystie	Yhdystie 7714	
429_332	Yhdystie	Yhdystie 7715	
429_333	Yhdystie	Yhdystie 7712	
429_334	Yhdystie	Yhdystie 7713	
429_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
429_361	Laivaväylä	Laivaväylä Himangalta	
429_381	Venesatama	Ohtakarin katasatama	
429_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
429_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
429_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Marinkaisneva 1	
429_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
429_435	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Kungas	
429_436	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Kiimaselänkalliot	
429_437	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Järviökangas	
429_438	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Kärppänevankangas	
429_439	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Lautakota	
429_440	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
429_441	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
429_442	Maa-ainesten ottoalue EO-3		

429_443	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
429_444	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
429_451	Suojavyöhyke	ER-alueen ympärille osoitettu suoiajvyöhyke	
429_471	Puolustusvoimien erityisalue	Vattajanniemi	
429_511	Rantojensuojeluohjelma-alue	Vattajanniemi	
429_512	Rantojensuojeluohjelma-alue	Kokkolan saaristo	
429_521	Harjunsuojeluohjelma-alue	Vattajanniemi	Myös 1. vaiheessa
429_531	Soidensuojeluohjelma-alue		
429_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Etelämevan-Viittasalonnevan-Seliäsenneva	
429_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Maakannuskarinlahti ja Viirretjoen suisto	
429_633	Pääjohto tai -linja	Suurjännitelinja 110kV	
584_1	Turvetuotanto (EO1)	Kivineva	
584_1	LUO (suo)	Kettuneva	
584_1	tv1		
584_1	tv2		
584_2	Turvetuotanto (EO1)	Isoneva	
584_2	LUO (suo)	Isorahka	
584_3	LUO (suo)	Loukkusaarenneva	
584_4	LUO (suo)	Muorausneva	
584_5	LUO (suo)	Suovaneva	
584_6	LUO (suo)	Kyrrälamminsuot	
584_7	LUO (suo)	Salakkilampien suot	
584_8	LUO (suo)	Autioneva	
584_9	LUO (suo)	Vähä-Jänkä	
584_10	LUO (suo)	Sammakkolamminnneva	
584_11	LUO (suo)	Suurensuonneva	
584_12	LUO (suo)	Kontusenneva	
584_13	LUO (suo)	Teerineva	
584_14	LUO (suo)	Niittulamminneva	
584_15	LUO (suo)	Haaraneva	
584_16	LUO (suo)	Neva-Hoikkaneva	
584_011	Tieliikenteen yhteystarve	Ohitustievaraus	Myös 1. vaiheessa
584_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	Vt 13 tienvarsialueet	
584_085	Laajakaistaverkko		
584_091	matkailun vetovoima-alue	Metsäpeuranmaa ja Lestijärvi	
584_121	Pohjavesialue	Haukkaharju A, B	Myös 1. vaiheessa
584_122	Pohjavesialue	Harju A, B	Myös 1. vaiheessa
584_123	Pohjavesialue	Jängänharju A, B	Myös 1. vaiheessa
584_124	Pohjavesialue	Salmelanharju A, B	Myös 1. vaiheessa
584_125	Pohjavesialue	Porasharju I ja II	
584_131	Natura-alue	Linjasalmenneva	
584_132	Natura-alue	Linjalamminkangas	
584_133	Natura-alue	Hangasneva-Säästöpiirinneva	
584_134	Natura-alue	Pohjoisneva	
584_135	Natura-alue	Isoraivio ja Pilleskytä	
584_136	Natura-alue	Patanajärvenkangas	
584_137	Natura-alue	Hötölamminneva	
584_138	Natura-alue	Salamajärvi	
584_139	Natura-alue	Heikinjärvenneva	
584_141	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Perhon järvimaisema-alue	Myös 1. vaiheessa
584_142	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Penninkijoki - Hangasneva - Säästöpiirinneva	Myös 1. vaiheessa
584_143	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Salmelanharju	Myös 1. vaiheessa

584_144	Kulttuuriymp., maakunn.	Perhon kirkko ja kotiseutumuseo	
584_145	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Möttönen	
584_146	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Kuusjärvi	
584_147	Kulttuuriymp., maakunn.	Haukan pihapiiri	
584_148	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Kärmelampi	
584_171	Arvokas harjualue	Haukkaharju	
584_172	Arvokas harjualue	Salmelanharju	
584_181	Arvokas moreenialue	Salakkilammenkangas-Saarenmaa	
584_211	Taajamatoimintojen alue	Perhon keskusta	Myös 1. vaiheessa
584_212	Kylä	Oksakosken kylä; koulu	Myös 1. vaiheessa
584_213	Kylä	Möttösen kylä; koulu	Myös 1. vaiheessa
584_221	Keskustatoimintojen alue	Perhon liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
584_241	Teollisuusalue	Keskustan teollisuusalue	
584_242	Teollisuusalue	Möttösen teollisuusalue	
584_251	Virkistysalue	Syrjäjärvi	Myös 1. vaiheessa
584_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajaman eteläpuoliset moreenikankaat	Myös 1. vaiheessa
584_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 13	
584_331	Yhdystie	Yhdystie 7370	
584_332	Yhdystie	Yhdystie 7520	
584_333	Yhdystie	Yhdystie 6520	
584_351	Ulkoilureitti	Peuranpolku	
584_352	Moottorikelkk. yhteystarve	Moottorikelkkareitti	
584_431	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
584_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
584_433	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Kontusenkangas	
584_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
584_435	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
584_436	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Jussinmykkyrä	
584_437	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
584_438	Maa-ainesten ottoalue EO-4	Nevanperänharju	
584_439	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Peurakallio	
584_440	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Isokoivikko	
584_441	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
584_442	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
584_443	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
584_444	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
584_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Hötölamminneva.	
584_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Hangasneva-Säästöpiirinneva.	
584_533	Soidensuojeluohjelma-alue	Salamajärvi.	
584_535	Soidensuojeluohjelma-alue	Linjasalmenneva.	
584_536	Soidensuojeluohjelma-alue	Piileskytö.	
584_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Elämäinen	
584_551	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue		
584_552	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Linjasalmenneva	
584_553	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Linjalamminkangas	
584_554	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Hangasneva-Säästöpiirinneva	
584_555	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Patanajärvenkangas	
584_556	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Hötölamminneva	
584_561	Lehtojensuojeluohjelma-alue	Isoraivio	
584_611	Pääjohto tai -linja	Suurjännitelinja 400kV	

584_631	Pääjohto tai -linja	Suurjännitelinja 110kV	
---------	---------------------	------------------------	--

849_1	Turvetuotanto (EO1)	Tynnyrikallionneva	
849_1	LUO (suo)	Kopsaneva	
849_1	tv1		
849_2	Turvetuotanto (EO1)	Isonneva	
849_3	Turvetuotanto (EO1)	Iso-Aittoneva	
849_3	LUO (suo)	Loukkuneva	
849_4	LUO (suo)	Raikonneva	
849_5	LUO (suo)	Toristojanneva	
849_6	LUO (suo)	Höyläsalonneva	
849_011	Tieliikenteen yhteystarve	Varaus ohitustielle taajaman pohjoispuolella: kantatie 63.	
849_022	Tieluokan muutos	kt63	Myös 1. vaiheessa, 849_313
849_031	Maaseudun kehittämisalue	Lestijoki varsialueineen	Myös 1. vaiheessa
849_085	Laajakaistaverkko		
849_121	Pohjavesialue	Kotojärvi	Myös 1. vaiheessa
849_122	Pohjavesialue	Parhiala	Myös 1. vaiheessa
849_123	Pohjavesialue	Hirsikangas	Myös 1. vaiheessa
849_124	Pohjavesialue	Sykaräinen	
849_131	Natura-alue	Viitajärvi	
849_132	Natura-alue	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	
849_133	Natura-alue	Lestijoki	
849_134	Natura-alue	Kivinevan alue	
849_135	Natura-alue	Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva	
849_141	Kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Lestijokilaakso	Myös 1. vaiheessa
849_142	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Hongistonjärvet	
849_143	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Härkänevan piha-asutus	
849_151	LUO	Kälviän - Toholammen rajaseudun suot	Myös 1. vaiheessa
849_181	Arvokas moreenialue	Metsoharju-Korkeakangas	
849_182	Arvokas moreenialue	Kivikkoharju-Koiraharju	
849_183	Arvokas moreenialue	Kortekangas-Murennusharju	
849_211	Taajamatoimintojen alue	Toholammin keskusta, asemakaavoitettu alue	Myös 1. vaiheessa
849_212	Kylä	Alakylä; kyläalue. Koulu.	Myös 1. vaiheessa
849_213	Kylä	Parhiala; kyläalue. Koulu.	Myös 1. vaiheessa
849_214	Kylä	Kleemola; kyläalue. Koulu.	Myös 1. vaiheessa
849_215	Kylä	Sykaräinen; kyläalue. Koulu.	Myös 1. vaiheessa
849_221	Keskustatoimintojen alue	Toholammin liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
849_241	Teollisuusalue	Teollisuusalue, ns. Juustolan alue	
849_251	Virkistysalue	Hirvikoski	Myös 1. vaiheessa
849_252	Virkistysalue	Jämsänkallio; ulkoilualue	Myös 1. vaiheessa
849_253	Virkistysalue	Seurakunnan leirikeskus	
849_254	Virkistysalue	Pajamäen perinnekeskus	
849_255	Virkistysalue	Häkkilän kotiseutumuseo	
849_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta itään	Myös 1. vaiheessa
849_282	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen laajentumissuunta etelään	Myös 1. vaiheessa
849_322	Seututie	Seututie 775	
849_331	Yhdystie	Yhdystie 7551	
849_332	Yhdystie	Yhdystie 7593	
849_335	Yhdystie	Yhdystie 7592	
849_352	Moottorikelkk. yhteystarve	Moottorikelkkareitti	
849_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2		

849_432	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
849_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
849_434	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Aittokangas	
849_435	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Takkukangas	
849_436	Maa-ainesten ottoalue EO-4	Ristikallio	
849_437	Maa-ainesten ottoalue EO-3		
849_438	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
849_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät.	
849_532	Soidensuojeluohjelma-alue	Paukanneva	
849_533	Soidensuojeluohjelma-alue	Kivinevan alue	
849_534	Soidensuojeluohjelma-alue	Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva	
849_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Viitajärvi	
849_571	Koskiensuojelulain muk. alue	Lestijoki	
849_634	Pääjohto tai -linja	Suurjännitelinja 110kV Suomen kantaverkon mukaan (-99)	
885_1	Turvetuotanto (nykyinen, EO1)	Haapasalonneva	
885_1	tv1		
885_2	Turvetuotanto (nykyinen, EO1)	Rimpineva	
885_022	Tieluokan muutos	kt63	Myös 1. vaiheessa 885_313
885_085	Laajakaistaverkko		
885_121	Pohjavesialue	Rahkosenharju 2000m3/d	Myös 1. vaiheessa
885_122	Pohjavesialue	Tuohikorvenmäki 900m3/d	Myös 1. vaiheessa, kuuluu 3. vaiheessa alueeseen 885_124
885_123	Pohjavesialue	Länttä 50m3/d	Myös 1. vaiheessa
885_124	Pohjavesialue	Herlevinharju A, B, C , Tuohikorvenmäki	Myös 1. vaiheessa
885_134	Natura-alue	Vionneva	
885_141	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Ullavanjärvi ympäristöineen.	Myös 1. vaiheessa
885_142	Kulttuuriymp., valtakunn.	Ullavan kirkko ympäristöineen	
885_143	Kulttuuriymp/maisema, maakunn.	Alikylä	
885_171	Arvokas harjualue	Herlevinharju-Isoluoma-Uusilampi	
885_172	Arvokas harjualue	Rahkosenharju	
885_211	Taajamatoimintojen alue	Ullavan keskusta	Myös 1. vaiheessa
885_212	Kylä	Haapalan kylä Ullavanjärven pohjoisrannalla.	Myös 1. vaiheessa
885_213	Kylä	Rahkosen kylä Ullavanjärven länsirannalla.	Myös 1. vaiheessa
885_221	Keskustatoimintojen alakeskus	Ullavan liikekeskusta	Myös 1. vaiheessa merkinnällä keskustatoimintojen alue
885_251	Virkistysalue	Ullavanjärven itäranta	Myös 1. vaiheessa
885_321	Seututie	Seututie 757	
885_332	Yhdystie	Yhdystie 7540	
885_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
885_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
885_432	Kaivosalue EK	Länttä	
885_433	Maa-ainesten ottoalue EO-2/na	Vähäjärvi	
885_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
885_435	Maa-ainesten ottoalue EO-3/na	Haarasaari	
885_533	Soidensuojeluohjelma-alue	Vionneva	
885_541	Lintuvesiensuojeluohjelma-alue	Hanhilahti	
924_1	Turvetuotanto (EO1)	Jauhonneva II	
924_1	LUO (suo)	Valkiavedenneva	
924_1	tv2		
924_2	Turvetuotanto (EO1)	Laurinneva	

924_2	LUO (suo)	Ruoneva	
924_3	Turvetuotanto (EO1)	Pollarinneva	
924_3	LUO (suo)	Riipanneva	
924_4	Turvetuotanto (EO1)	Jauhoneva I	
924_4	LUO (suo)	Käärmeneva	
924_5	Turvetuotanto (EO1)	Laukkulamminneva	
924_5	LUO (suo)	Viistenneva	
924_6	Turvetuotanto (EO1)	Kapustaneva-Sarvineva	
924_011	Merkittävästi parannettava valta-, kanta- tai seututie	Parannettava seutut. 750 osuus Patanan risteyksestä	Myös 1. vaiheessa
924_021	Eritasoliittymä	Eritasoliittymä	
924_022	Eritasoliittymä	Eritasoliittymä (olemassa oleva)	
924_031	Maaseudun kehittämisalue	Vetelin Sillanpään - Sulkaharjun alue	Myös 1. vaiheessa (95_032)
924_041	Kevyen liikenteen yhteystarve	VT 13 varsi taajaman eteläpuol. haja-asutuksen kohd.	
924_085	Laajakaistaverkko		
924_091	matkailun vetovoima-alue	Kaustinen-Veteli	
924_111	Arvokas kallioalue	Valkiakallio	Myös 1. vaiheessa
924_112	Arvokas kallioalue	Isokallion kallioalue	Myös 1. vaiheessa
924_113	Arvokas kallioalue	Vehmaskallio	Myös 1. vaiheessa
924_114	Arvokas kallioalue	Pirunluola	Myös 1. vaiheessa
924_121	Pohjavesialue	Haukkaharju A, B	Myös 1. vaiheessa
924_122	Pohjavesialue	Tunkkari, Hirvelänkangas a ja b, Sulkaharju	Myös 1. vaiheessa, sisältää 1. vaiheen 924_125 Sulkaharju
924_123	Pohjavesialue	Hakaperä	Myös 1. vaiheessa
924_124	Pohjavesialue	Koivumäki	Myös 1. vaiheessa koodilla 924_126
924_125	Pohjavesialue	Kaakkurinkangas	Myös 1. vaiheessa koodilla 924_127
924_126	Pohjavesialue	Neitsytharju	Myös 1. vaiheessa koodilla 924_128
924_131	Natura-alue	Pilvineva	
924_132	Natura-alue	Räytingin lehdot	
924_133	Natura-alue	Hautahuhta	
924_134	Natura-alue	Särkkisenjärvi	
924_141	Kulttuuriymp./maisema valtakunn.	Vetelinjoen eli Perhonjoen varren viljelysalueet	Myös 1. vaiheessa
924_142	Kulttuuriymp./maisema, maakunn.	Räyrinkijärvi	
924_151	LUO	Haapajarvi, FINIBA 740099	Myös 1. vaiheessa
924_171	Arvokas harju	Haukkaharju	
924_172	Arvokas harju	Sulkaharju	
924_181	Arvokas moreenialue	Haarahaudankangas-Ketunpesänkangas	
924_182	Arvokas moreenialue	Kotikangas	
924_183	Arvokas moreenialue	Vehkajärvenkangas-Tuohimaa	
924_211	Taajamatoimintojen alue	Vetelin keskusta	Myös 1. vaiheessa
924_212	Taajamatoimintojen alue	Räyrinki	Myös 1. vaiheessa
924_213	Kylä	Isokylä	Myös 1. vaiheessa
924_214	Kylä	Sillanpään kylä	Myös 1. vaiheessa
924_215	Kylä	Polson kylä	Myös 1. vaiheessa
924_216	Kylä	Pulkkisen kylä	Myös 1. vaiheessa
924_217	Kylä	Kalliojärven kylä	Myös 1. vaiheessa
924_218	Kylä	Patanan kylä	Myös 1. vaiheessa
924_219	Keskustatoimintojen alakeskus	Räytingin liikekeskusta	
924_221	Keskustatoimintojen alue	Vetelin liikekeskusta	Myös 1. ja 2. vaiheessa
924_241	Teollisuusalue	Teollisuusalue taajaman eteläosassa	

924_251	Moottoriurheilurata	Kemora	Myös 1. vaiheessa virkistysalue -merk.
924_252	Virkistysalue	Puusaarenkallion virkistysalue	Myös 1. vaiheessa
924_253	Virkistysalue	Patana	Myös 1. vaiheessa
924_281	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen pohjoisosan laajentumissuunta itään	Myös 1. vaiheessa
924_282	Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	Taajama-alueen eteläosan laajentumissuunta itään	Myös 1. vaiheessa
924_312	Valtatie/kantatie	Valtatie 13	
924_321	Seututie	Seututie 751	
924_322	Seututie	Seututie 750	
924_331	Yhdystie	Yhdystie 7530	
924_351	Ulkoilureitti	Soidinkallion luontopolku	
924_352	Moottorikelkk. yhteystarve		
924_391	Lentokenttä	Sulkaharjun pienlentokenttä	
924_431	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
924_432	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
924_433	Maa-ainesten ottoalue EO-3	Luulehdonkallio	
924_434	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
924_435	Maa-ainesten ottoalue EO-2		
924_436	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Juolu	
924_437	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Mustikkaharju 1	
924_438	Maa-ainesten ottoalue EO-2	Mustikkaharju 2	
924_531	Soidensuojeluohjelma-alue	Pilvineva	
924_551	Vanhojen metsien suojeluohjelma-alue	Hautahuhta	
924_561	Lehtojensuojeluohjelma-alue	Räyringin lehdot	
924_631	Pääjohto tai -linja	Suurjännitelinja 110kV	

LUONNOKSEEN TEHDYT PÄIVITYKSET JA MUUTOKSET VALMISTELUVAIHEEN LAUSUNTOJEN JA NEUVOTTELUIJEN PERUSTEELLA

Toimenpiteet on tehty valmisteluvaiheen lausuntoihin, 16.6.2009 pidettyihin viranomaisneuvotteluun ja maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan kokoukseen sekä muihin kuntien, viranomaisten ja kaavoittajan välillä käytyihin neuvotteluihin / saatuihin lausuntoihin perustuen.

YHDYSKUNTARAKENNE

- Väestökehityssennuste on päivitetty kaavaselostukseen vastaamaan maakunta- ja kuntarajoja
- Tekstiä muuttoliikkeestä on laajennettu
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet osioon on lisätty teksti kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön säilyttämisestä
- Himangan aluerakenteen yhtenäistämistä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaan ja Kalajokeen käydään vielä neuvottelut

Taajamatoimintojen alueet

- Kuntien alueet on päivitetty kuntien asemakaavojen, yleiskaavojen ja YKR-aineiston mukaisiksi
- Kasikulman alue on lisätty taajamatoimintojen alueisiin

Keskustatoimintojen alueet

- Himangan merkintä on siirretty keskustatoimintojen alakeskukseksi
- Suunnittelumääräystä on muutettu

Keskustatoimintojen alakeskukset

- Himanka on lisätty keskustatoimintojen alakeskukseksi
- Suunnittelumääräystä on päivitetty

Kylät

- Suunnittelumääräystä on muutettu

Työpaikka-alueet

- Kohdekuvauksista on poistettu teksti Kokkolan maanhankinnasta
- Kuvausta on laajennettu
- Suunnittelumääräys on muutettu

Logistiikka-alueet

- Uusi logistiikka-alue -merkintä on lisätty, jolla merkitään Kokkolan teollisuusalueen logistiikka-alueita

Energiahuollon alueet

- Energiahuollon alue -merkintä on lisätty, jolla merkitään Kokkolan Ventusnevan ja Hirvinevan sähköasemat

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

Perämerenkaari

- Suunnittelumääräystä ja merkinnän nimeä on muutettu

- Kartalle on lisätty teksti "Perämerenkaari" ja ylimaakunnallinen vyöhyke
- Kohdekuvausten kuvaukseen ja perusteluihin on lisätty tekstiä puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamisesta
- Kokkola-Oulu -vyöhyke on tuotu esille kohdekuvauksissa

Kaupunkikehittämisen kohdealue

- Merkintä otettu mukaan päivitysmerkintänä ja Kokkolan aluetta on laajennettu

Maaseudun kehittämisen kohdealue

- Suunnittelumääräys on lisätty
- Kuvauksessa on korostettu rakentamista merkinnän alueella

Matkailun vetovoima-alue/matkailun ja virkistyskeittämisen kohdealue

- Kohteisiin on lisätty Öjan saaristo ja Kokkolan Vanhansatamanlahti
- Metsäpeuranmaan ja Lestijärven rajausta on muutettu yhtymään Reisjärvelle (yhtenäinen Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan kanssa) ja laajennettu ulottumaan Lestijärven ympärille
- Rajausta Kaustisen alueella laajennettu, jolloin merkintä kattaa myös Jylhäntie-Tastulantien risteysalueen ympäristön; alue on kuvattu myös kohdekuvauksissa

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta

- -

Maantieverkko

- Kantatie- ja seututiemerkinntät on lisätty (tiet 63 ja 58)
- Tieliikenteen yhteystarve -merkintä on lisätty (ohitustievaraukset Toholampi ja Perho)
- Liittymäjärjestelyjen alue -merkintä on lisätty (Eritasoristeykset Kokkola, Kannus ja Veteli)
- Eritasoliittymä -merkintä on lisätty (Kokkola)
- Parannettava seututien 750 osuus Vetelin Patanan risteyksestä 1. vaiheen mukaisesti on lisätty

Viheryhteystarve

- Viheryhteystarve on lisätty Himangalle

Rataverkko

- Maininta rataverkon parantamisen vaikutuksesta ilmastonmuutoksen hillintään on lisätty
- Suunnittelumääräystä on muutettu

Laivaväylä

- -

Suurjännitelinja

- Kohdekuvauksen ja yleistekstin tekstiä on muutettu

Laajakaistaverkko

- -

KAUPAN PALVELUVERKKO

- Merkintätekstiä ja suunnittelumääräystä on muutettu
- Kohdekuvauksiin on lisätty kuva Kokkolan vähittäiskaupan suuryksiköistä
- Vyöhykkeen rajausta on korjattu

VIRKISTYS

- Kaustisen kohteiden nimimuutokset on tehty (Kaustisen hiihto- ja laskettelukeskus/kansantaiteenkeskus ja terveys- ja hyvinvointimatkailun alue)

- Toholammin Jämsänkallio on palautettu kaavaan
- Toholammin Häkkilän kotiseutumuseo ja Pajamäen Perinnekeskus on merkitty kaavaan
- Himangan Hillilänsaaren merkintä on poistettu kunnan näkemyksen mukaisesti
- Kokkolan Lohtajan Ohtakaran merkintää on tarkennettu kohdekuvauksiin
- Otsikointia ja suunnittelumääräystä on muutettu
- Moottorirata-alue –merkintä on lisätty, jolla on merkitty Vetelin Kemoran ja Kokkolan Hanhinevan rata-alueet
- Lestijärven virkistyskohteet on päivitetty neuvottelun mukaisiksi
- Kälviän Yhteismetsän alue on lisätty

MAA-AINESTEN OTTO

- Lisätty selostukseen ja kohdekuvauksiin lause, jonka mukaan karkea kiviaines olisi käytettävä kohteissa, joissa sitä tarvitaan välttämättä
- Kohteet on päivitetty kunnilta lokakuussa 2009 saadun palautteen mukaisiksi
- Kriteerit maa-ainekohteille, jotka näytetään kaavassa, päätettiin: vuoden 2009 loppuun mennessä umpeutuvat luvat ja epävarmat kohteet, joista oli esim. valitus vireillä, poistettiin kaavasta
- GTK:n lausunnon mukaiset tekstimuutokset lisättiin
- Teksti maa-ainesten oton vaikutuksista liikenteeseen lisättiin
- Vähäjärvi, Kokkola (koodi 885_433), kohdetekstiin tehtiin lisäys Natura-alueen läheisyydestä
- Haarasaari, Kokkola (koodi 885_436) ja Lammineva, Lestijärvi (koodi 421_433), teksti Natura 2000- arvioinnista tai tarveharkinnasta lisättiin kohdekuvauksiin
- Natura-alueet huomioitu suunnittelumääräyksellä yleistekstissä
- Pohjavesialueella sijaitseva alue 95_431 on poistettu kohteista

LUONNON MONIMUOTOISUUS

Arvokkaat harjut, kalliot ja moreenimuodostumat

- Harjut on tarkistettu ja päivitetty
- Suunnittelumääräys on muutettu

Pohjavesialueet

- Luokituksesta poistuneet pohjavesialueet 885_123 Ullavan Länttä, 315_121 Kälviän Ryönänkangas ja 315_122 Kälviän Järvelänkangas on lisätty kohdekuvauksiin muuttuneisiin alueisiin ja poistettu 1. vaiheen mukaisista kohteista
- Osittain Perhon alueella sijaitseva Porasharju (I ja II) on lisätty kohteisiin
- Kohdekuvauksissa on korostettu pohjavesien suojelusuunnitelmien laatimista kriittisille alueille, mm. teollisuusalueille

Muut tärkeät alueet tai kohteet

- -

Muuta:

- Selostus on tehty ehdotusvaiheeseen ja kohdekuvauksiin on lisätty suunnittelumääräykset
- Tulvasuojelulle ja tuulivoiman huomioimiselle on annettu yleismääräykset
- Himanka on rajattu maakuntarajalla maakuntakaavan ulkopuolelle
- Rakentamisrajotus on lisätty kuten 1. vaiheen maakuntakaavassa

EHDOTUKSEEN TEHDYT MUUTOKSET JA PÄIVITYKSET EHDOTUSVAIHEEN LAUSUNTOJEN JA NEUVOTTELUIJEN PERUSTEELLA

Ehdotusvaiheen lausuntojen ja 17.3.2010 viranomaisneuvottelun ja neuvottelukunnan kokouksen perusteella on tehty seuraavat muutokset:

- matkailun vetovoima-alueen mv-2 (Kaustinen-Veteli) tekstiosuutta on tarkennettu Kaustisen kunnan vastineen (nro 3) mukaisesti
- Tastulanjärvi on merkitty pohjakarttaan
- maa-ainekohde EO-2 74_432 on rajattu uudelleen vain tien pohjoispuolelle
- Perhon Metsäporasentien varren maa-aineksen ottoalueet on merkitty kaavaan (2 kpl)
- Vetelin (2 kpl) ja Kannuksen eritasoliittymät ja Kokkolan kaksi eritasoliittymää on merkitty kaavaan
- vt 8 Kokkolan ohitustien merkintä on tehty yleiskaavamerkinnöin eli merkittävästi parannettava tielinja ja uudet tiet ja linjat eritasoliittymineen
- kt 58 on muutettu kantatietasoisiksi
- Perämerenkaaren suunnittelumääräyksen tarkennus Vattajanniemen alueen osalta on tehty Sotilasläänin esikunnan lausunnon mukaisesti
- Pääradan ja Maa-ainosalueiden (EO) suunnittelumääräyksiin on tehty jatkolause muinaisjäännösten huomioimisesta Museoviraston lausunnon mukaisesti
- Kaupan enimmäiskerrosalaa on nostettu tasolle 35.000 k-m²
- poistuvien merkintöjen lista on lisätty karttaan
- kohdekuvauksiin on lisätty maininta ylimaakunnallisen Lestijokivarren yleiskaavoituksen käynnistymisestä
- Moskuankalliot on huomioitu vaikutustenarvioinnissa (s. 25, osio 6.5) ja on tehty tekstilisäys sivukivien käytöstä osioon 6.4 GTK:n lausunnon mukaisesti
- vaikutustenarvioinnin s. 23 taulukkoa on täydennetty Kairinevan kaivosalueen (EK) osalta Kalvinit Oy:n lausunnon mukaisesti
- Teksteissä ja kartalla on tuotu esille painokkaammin, että Himanka on mukana informatiivisena, ei vahvistavana
- Osiota suhteesta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (6.11) laajennettiin
- Hanhinevan moottoriurheiluradan osalta on tarkennettu, että häiriöalueella ei ole asutusta lähellä
- selostukseen on tehty lisäys neuvotteluista, nähtävilläoloajasta ja saapuneista lausunnoista
- selostukseen ja kohdekuvauksiin on täsmennetty, että km-vyöhyke on keskustatoimintojen ulkopuolisen alueen kehittämisvyöhyke
- liitekartat on päivitetty muutosten mukaisiksi
- muutokset on tehty myös liitteiden yhdistelmätaulukoon
- väestönkehitysarvio on siirretty kohdekuvauksista selostukseen osioksi 2.2
- kylä -merkinnän (at), työpaikka-alue -merkinnän (TP) ja Perämerenkaari -merkinnän suunnittelumääräystä muutettiin
- maaseudun kehittämisen kohdealue -merkinnän (mk) kehittämisperiaatetta muutettiin
- rakentamisrajoitustekstiä muutettiin ja lisättiin selostukseen tulvavaaran huomioimisen kanssa
- nauhamainen luo -merkintä (272_158) muutettiin kohdemerkinnöiksi
- tehty useita pieniä tekstikorjauksia selostukseen ja kohdekuvauksiin.